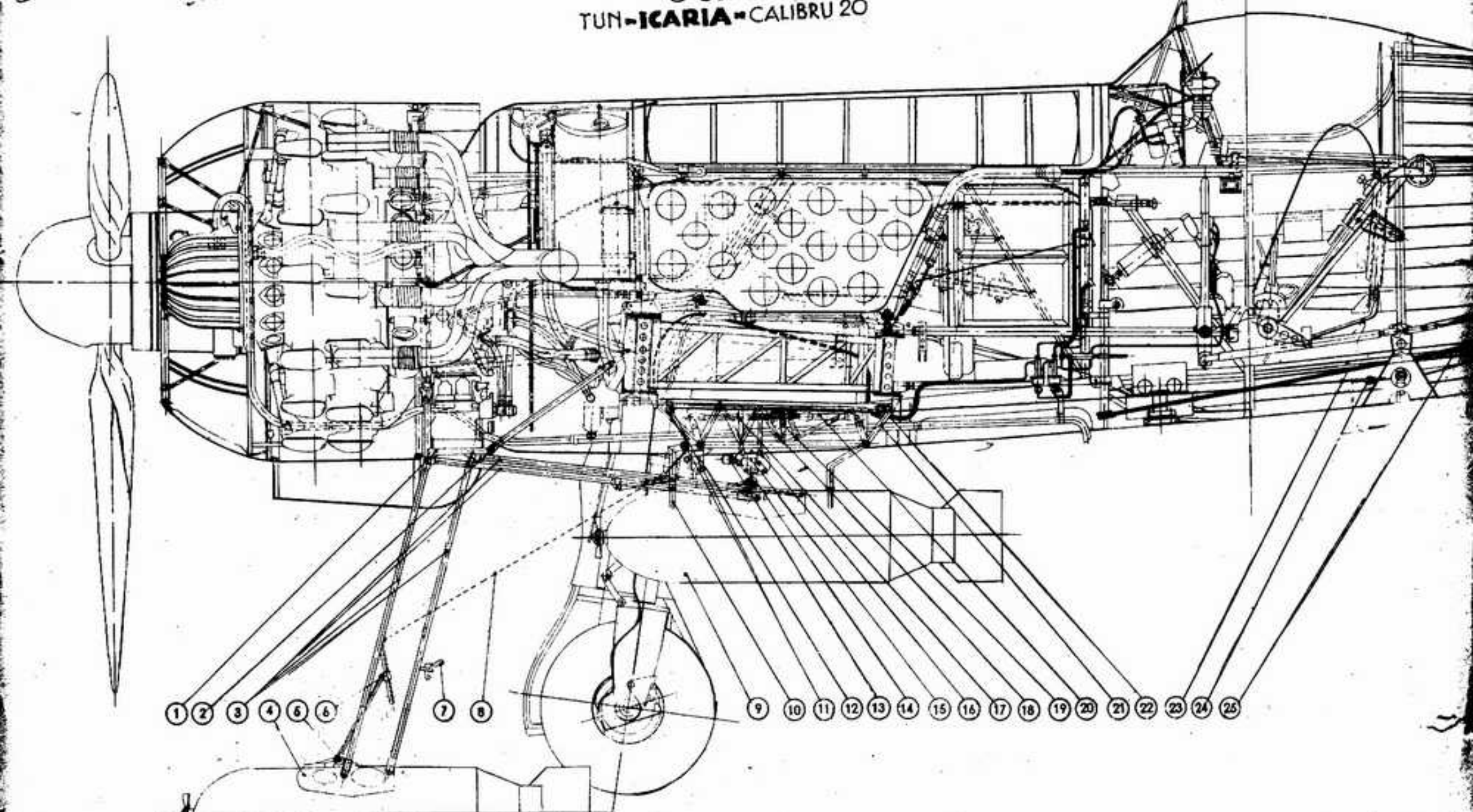
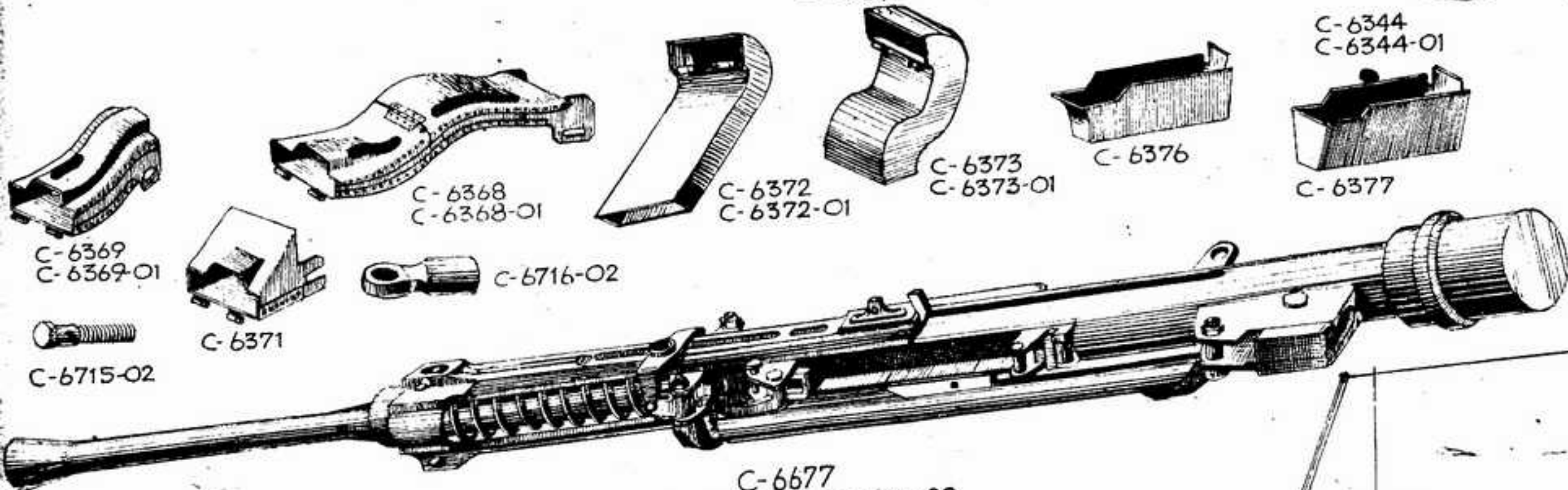
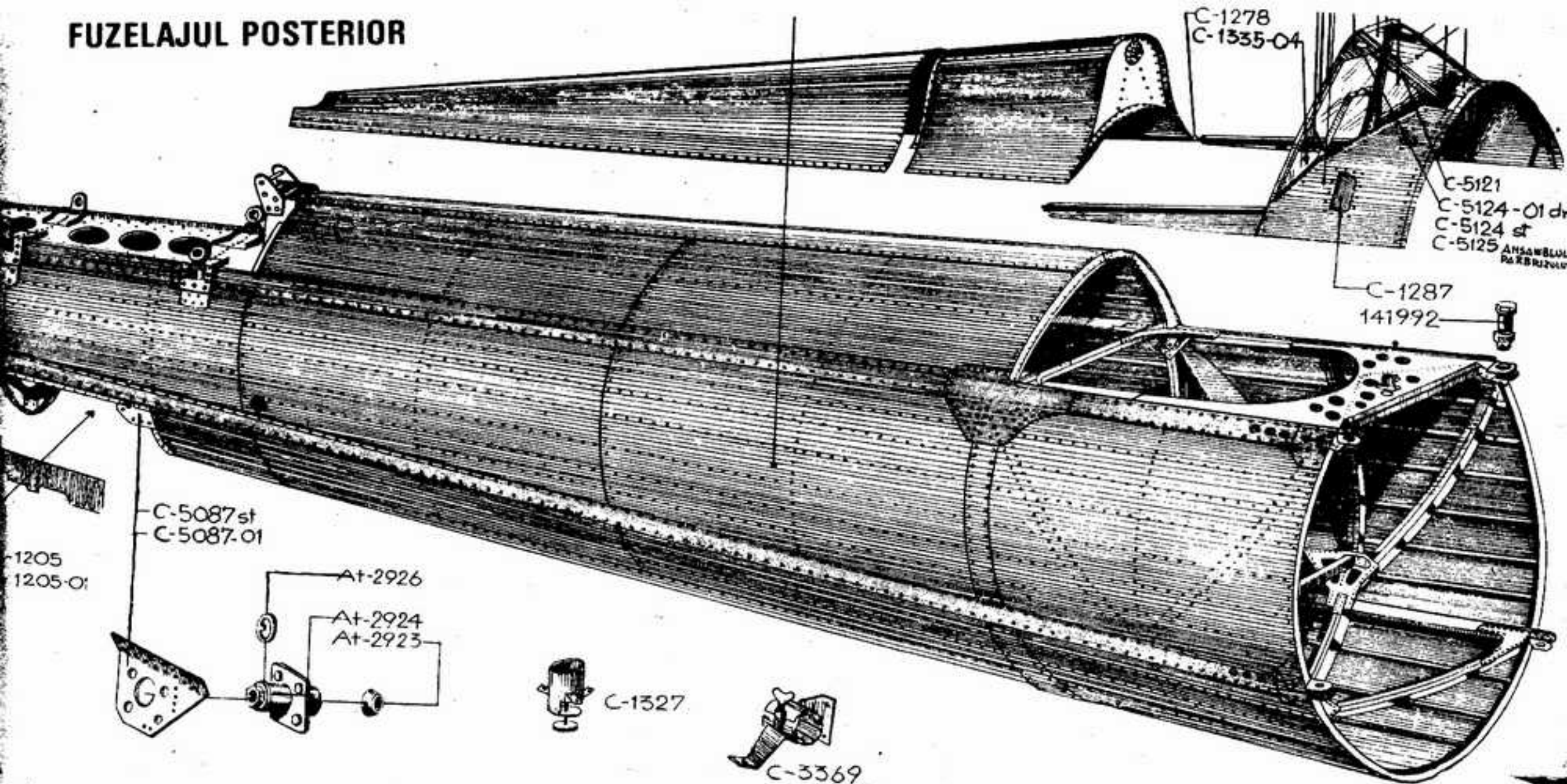
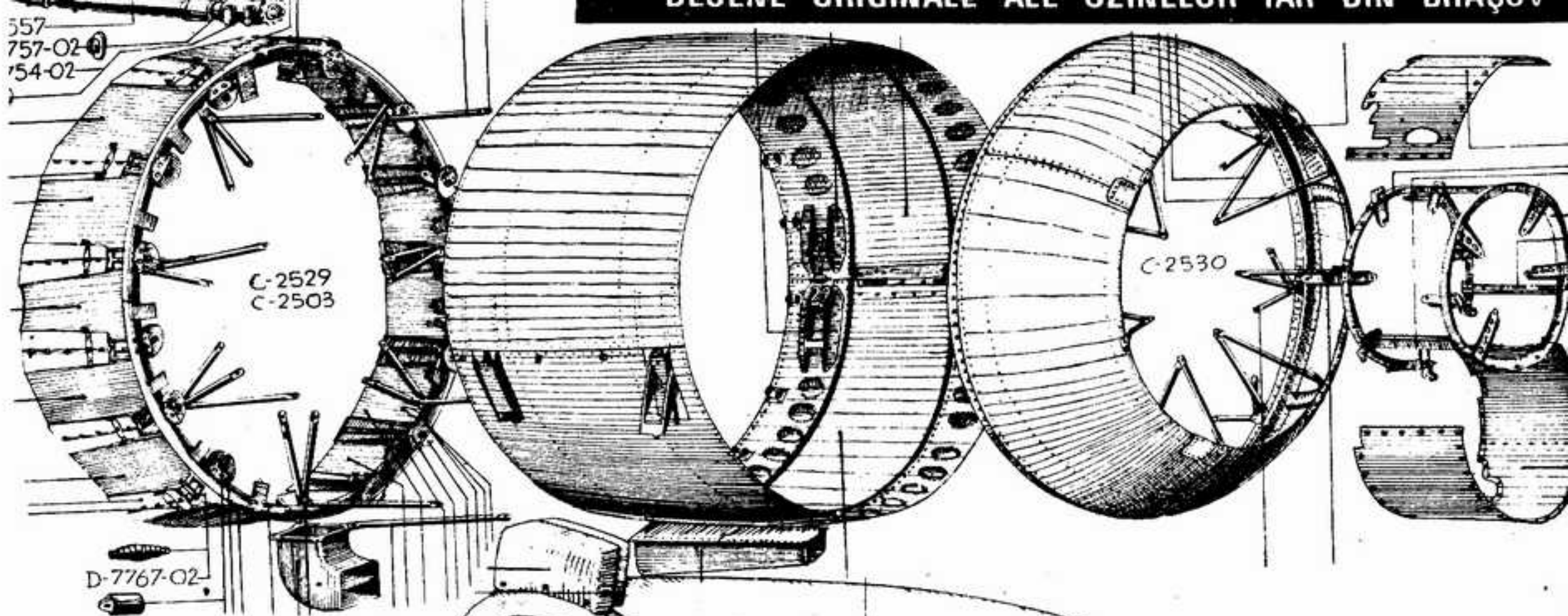
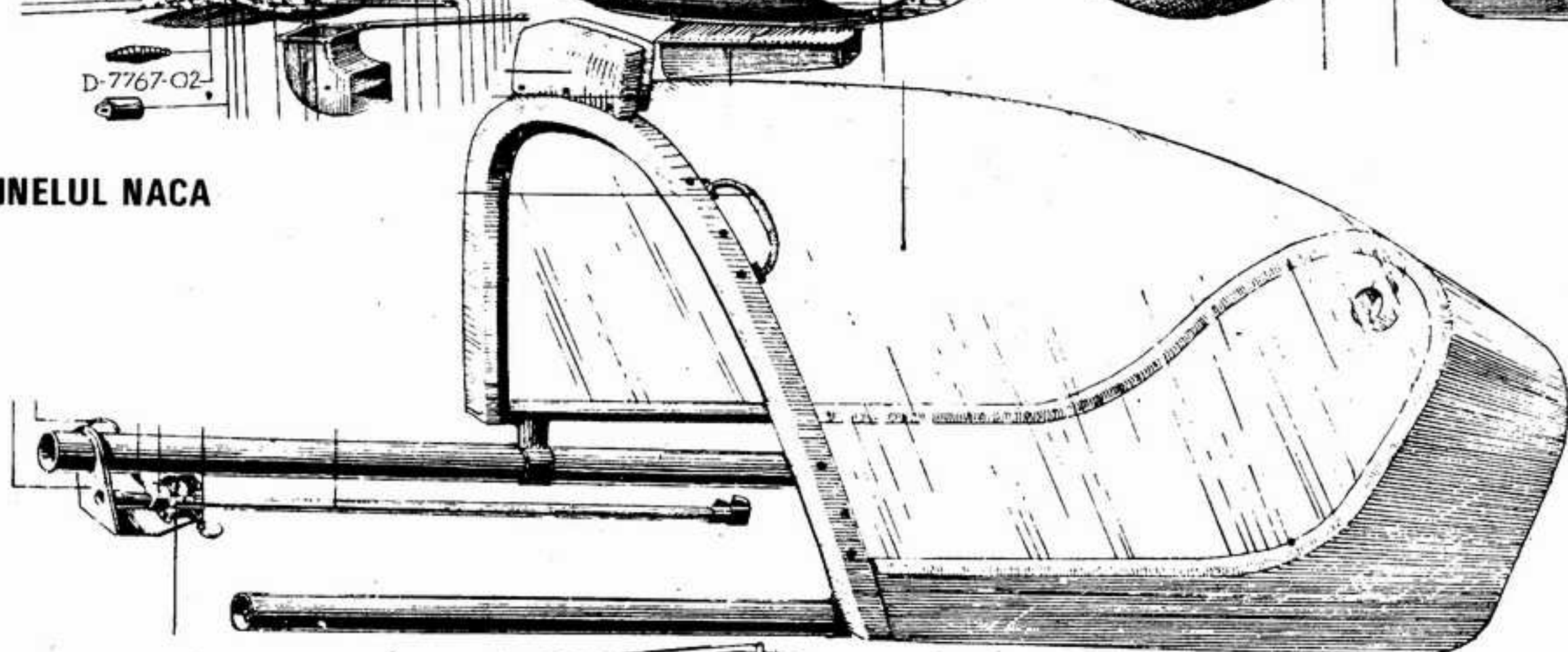

FUZELAJUL POSTERIOR

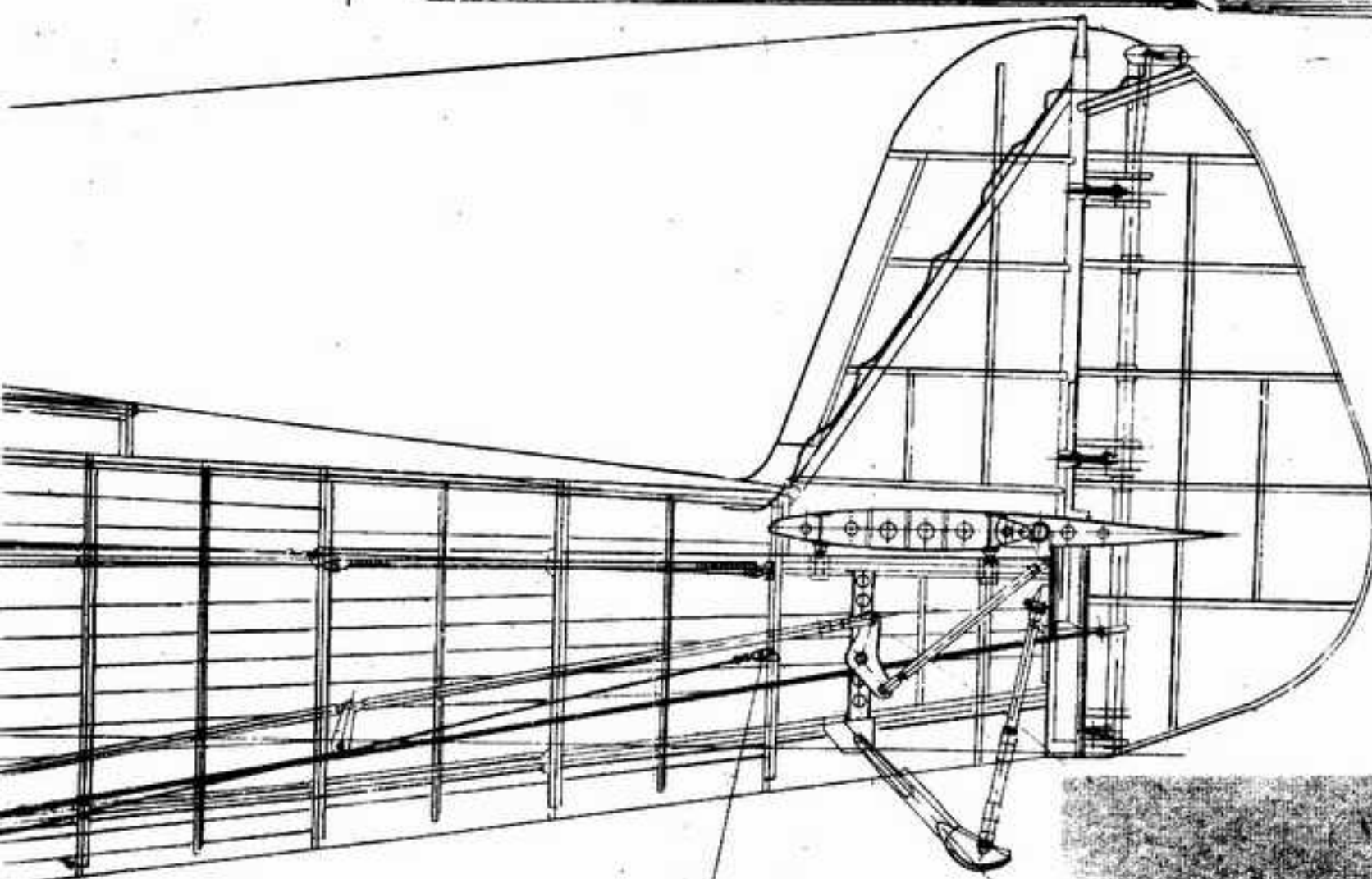

INELUL NACA

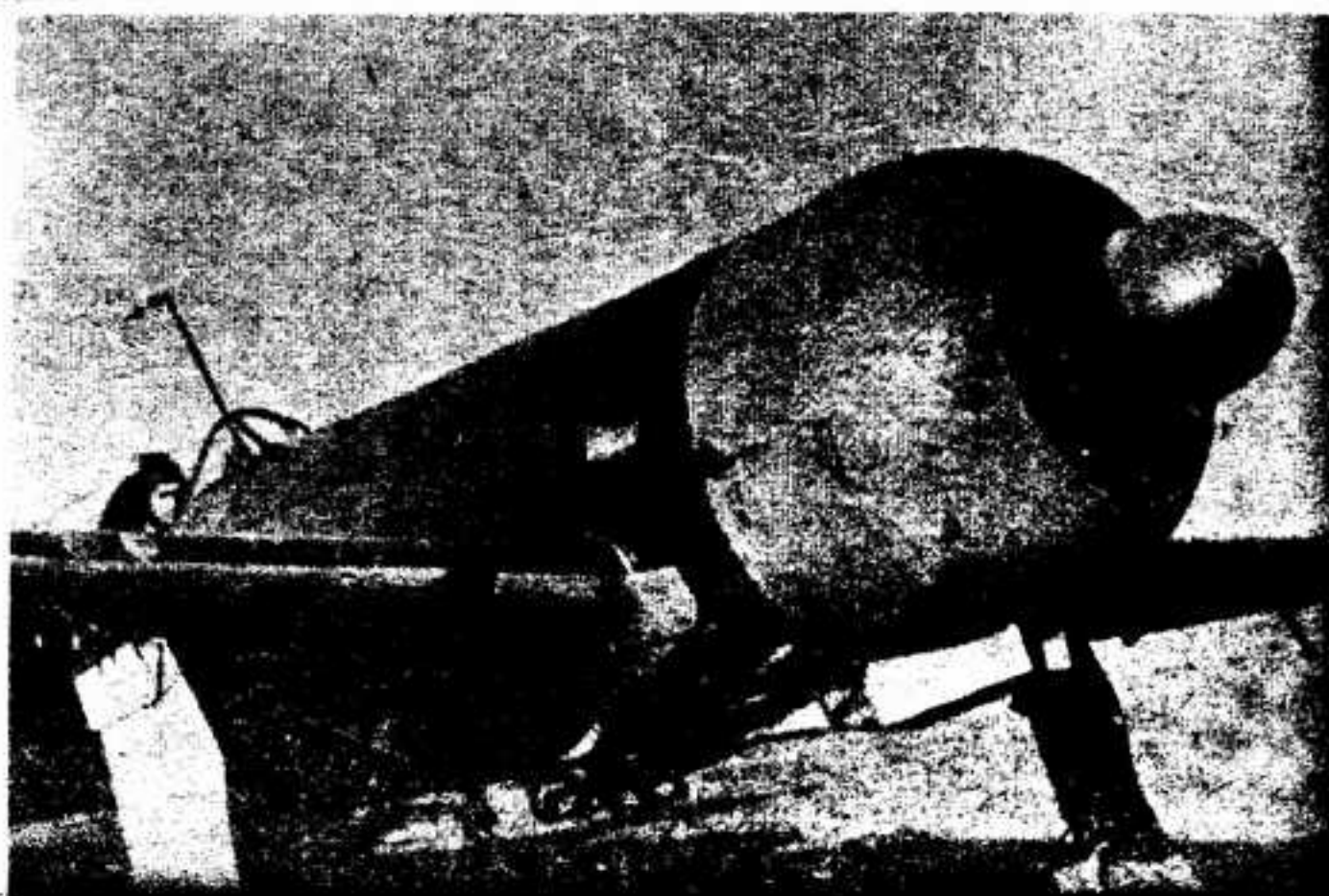
PARBRIZUL CULISANT

IAR-81

SECȚIUNE LONGITUDINALĂ PRIN IAR-81

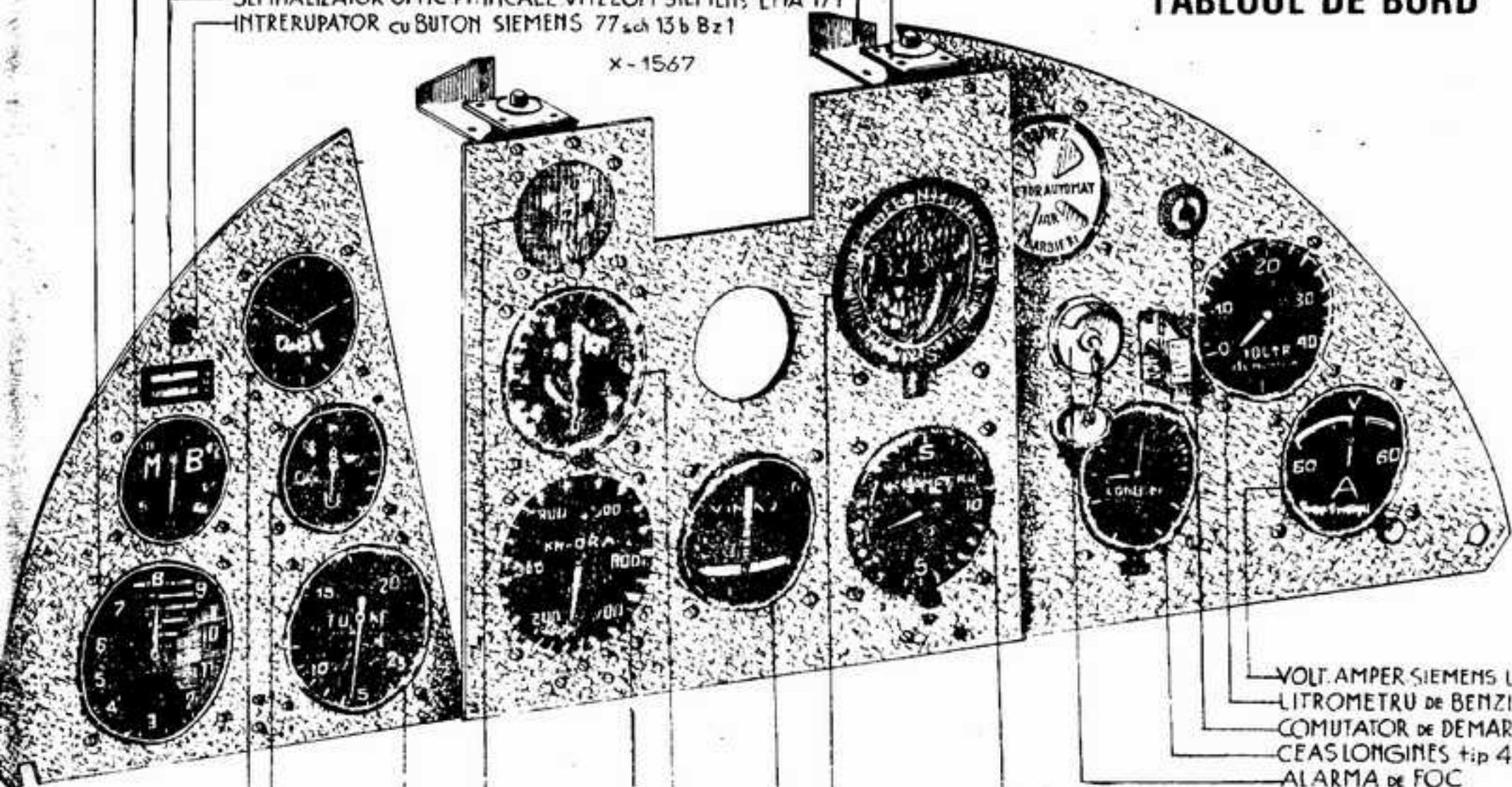
1. Promidă	14. Ferulă standard pt. prinderea bombel
2. Controfișă piramidel	15. Dispozitiv pneumatic
3. Furca (poziția normală și de lansare)	16. Locați
4. Șeava furcii	17. Tijă pentru comanda picioarelor
5. Manșon	18. Șurubul fără file pt. comanda picioarelor
6. Dispozitiv de declanșare	19. Melc pt. comanda picioarelor
7. Cârlig de agățare	20. Tijă pentru comanda picioarelor
8. Cablul pt. închiderea furcii	21. Cadrul lansatorului
9. Bomba de 225 kg.	22. Scripete
10. Picioare pt. fixarea bombel	23. Cablu
11. Scripeti	24. Opritor cu colier
12. Corpul agățătorului	25. Sandow pt. închiderea furcii

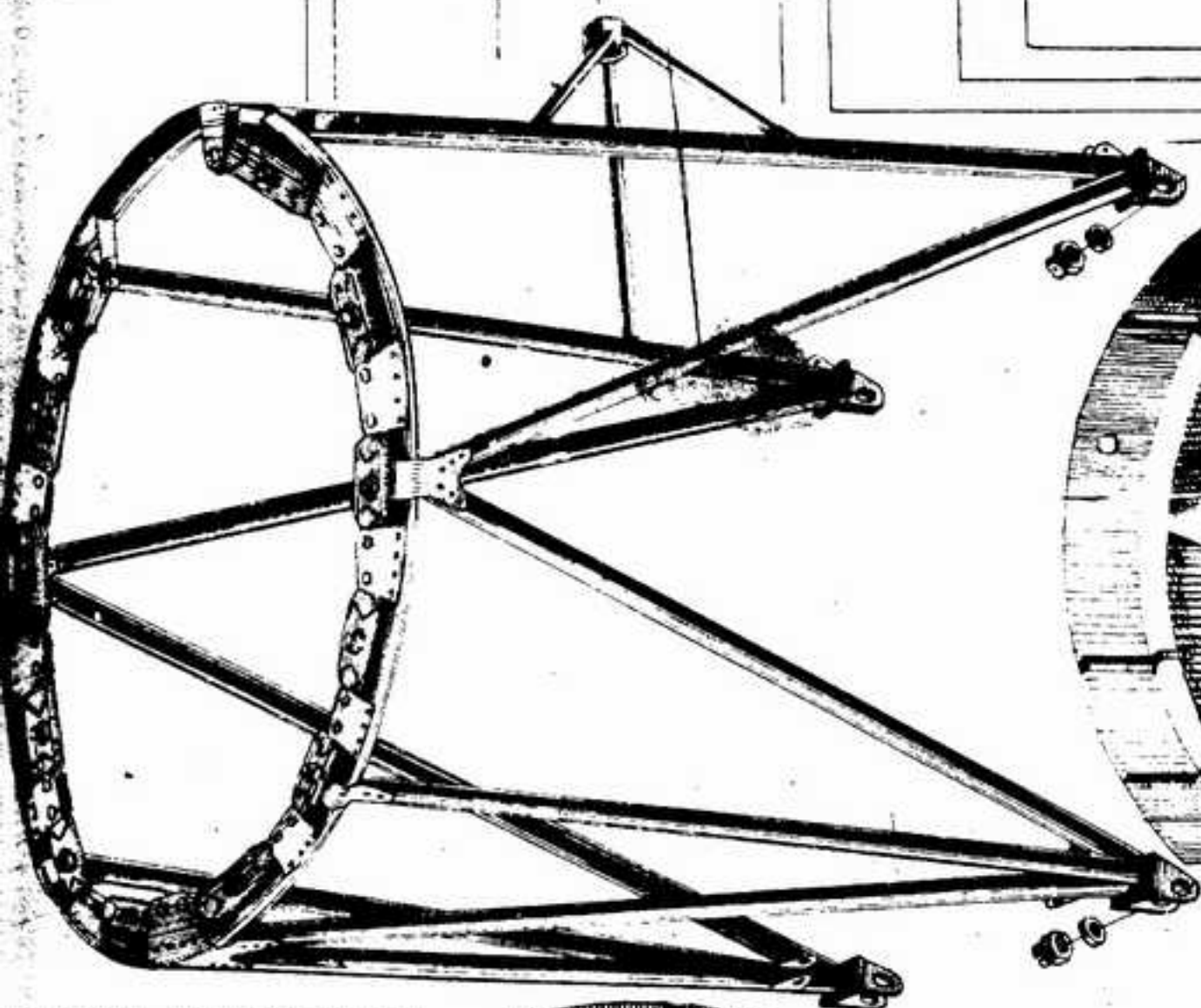
MANOM. PRES. ADMIS. „BOOST” Z
 MANOM. BENZINĂ și ULEI
 SEMNALIZATOR OPTIC PT. ÎNCĂLZ. VITEZOM SIEMENS LMA 1/1
 ÎNTERUPĂTOR cu BUTON SIEMENS 77sch 13b Bz1

x-1567

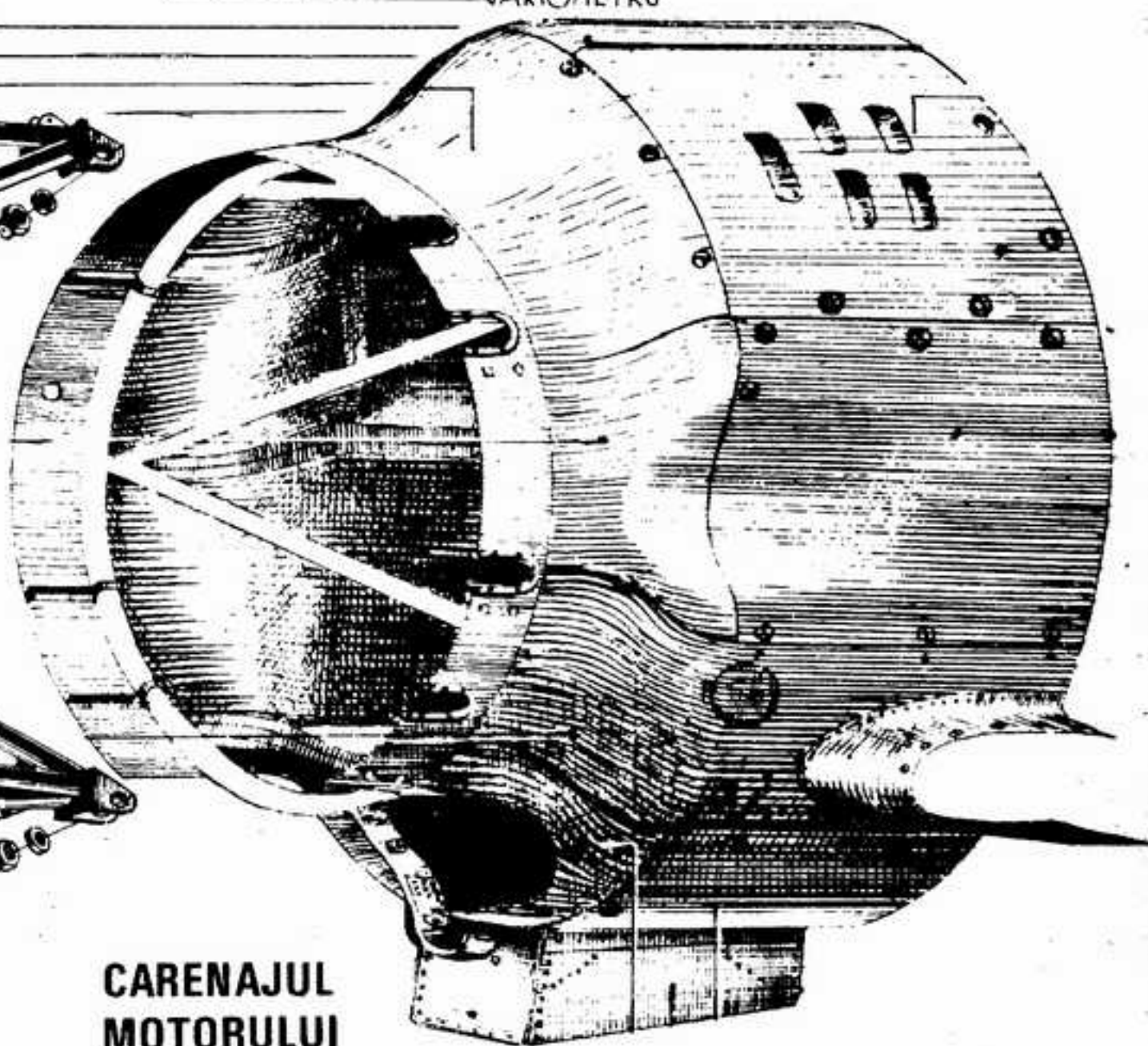
TABLOUL DE BORD

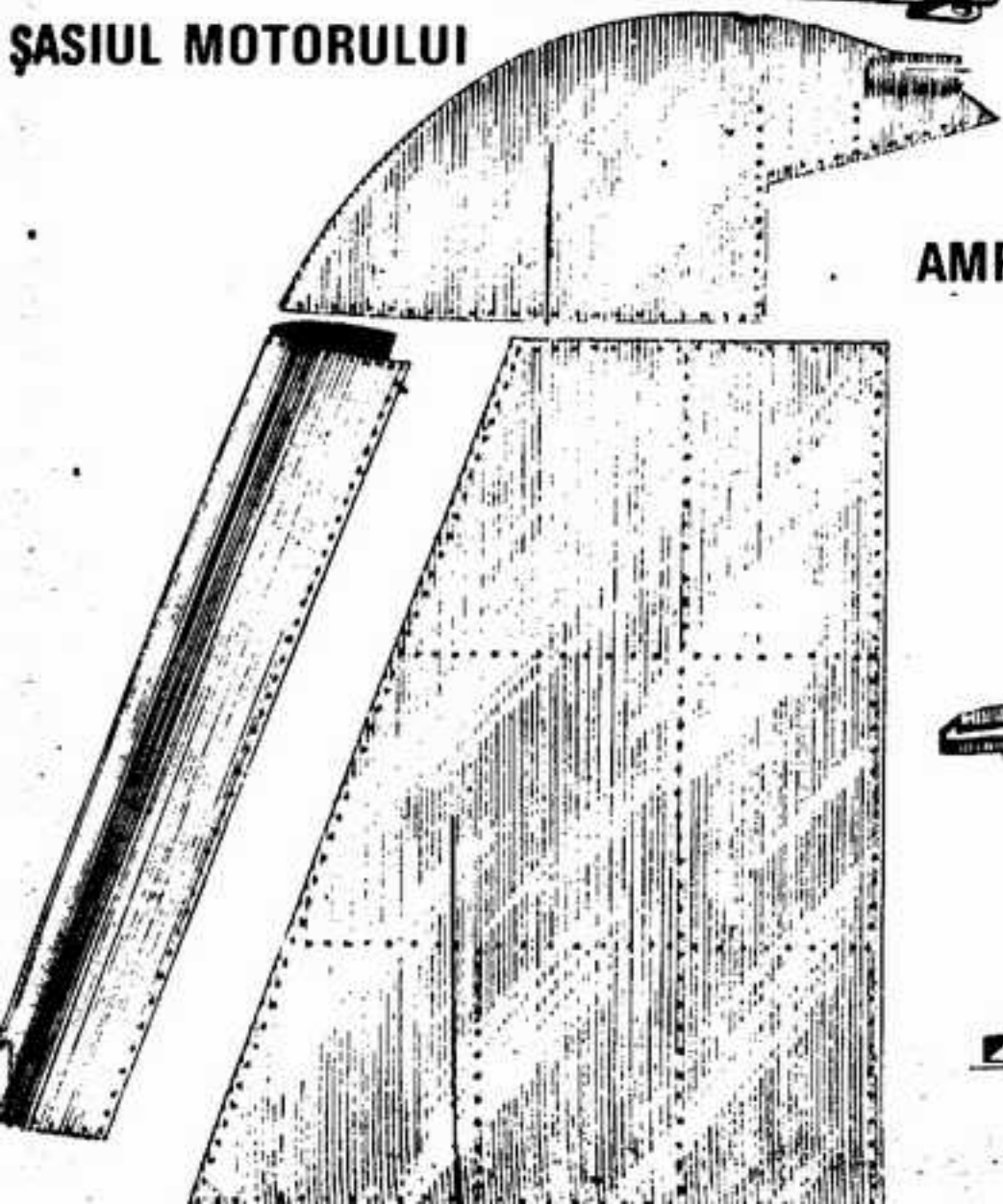
VOLT-AMPER SIEMENS L tip 60/40b
 LITROMETRUL DE BENZINĂ
 COMUTATOR DE DEMARAJ BOSCH
 CEAS LONGINES tip 4331
 ALARMA de FOC
 VARIOMETRU

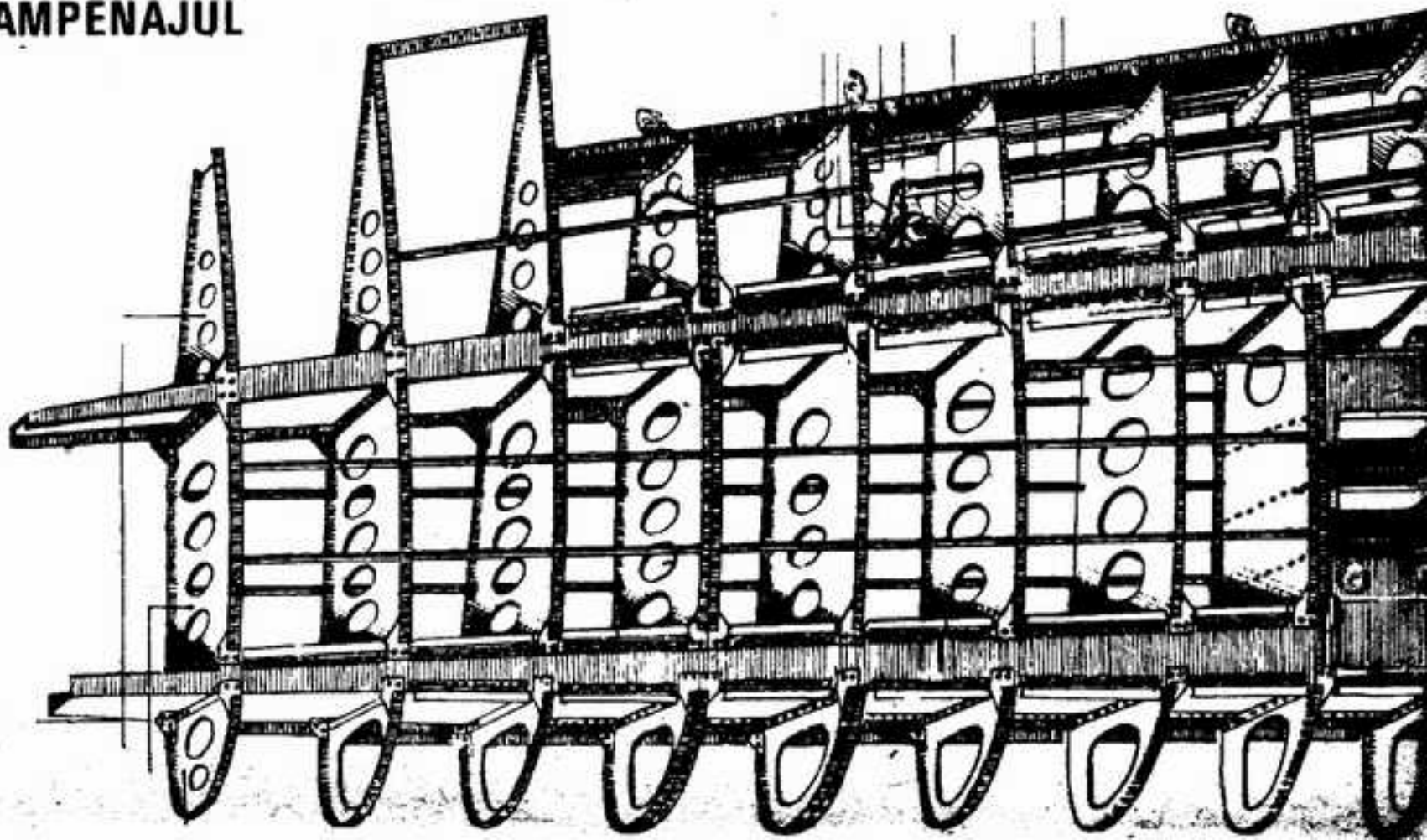
ȘASIUL MOTORULUI

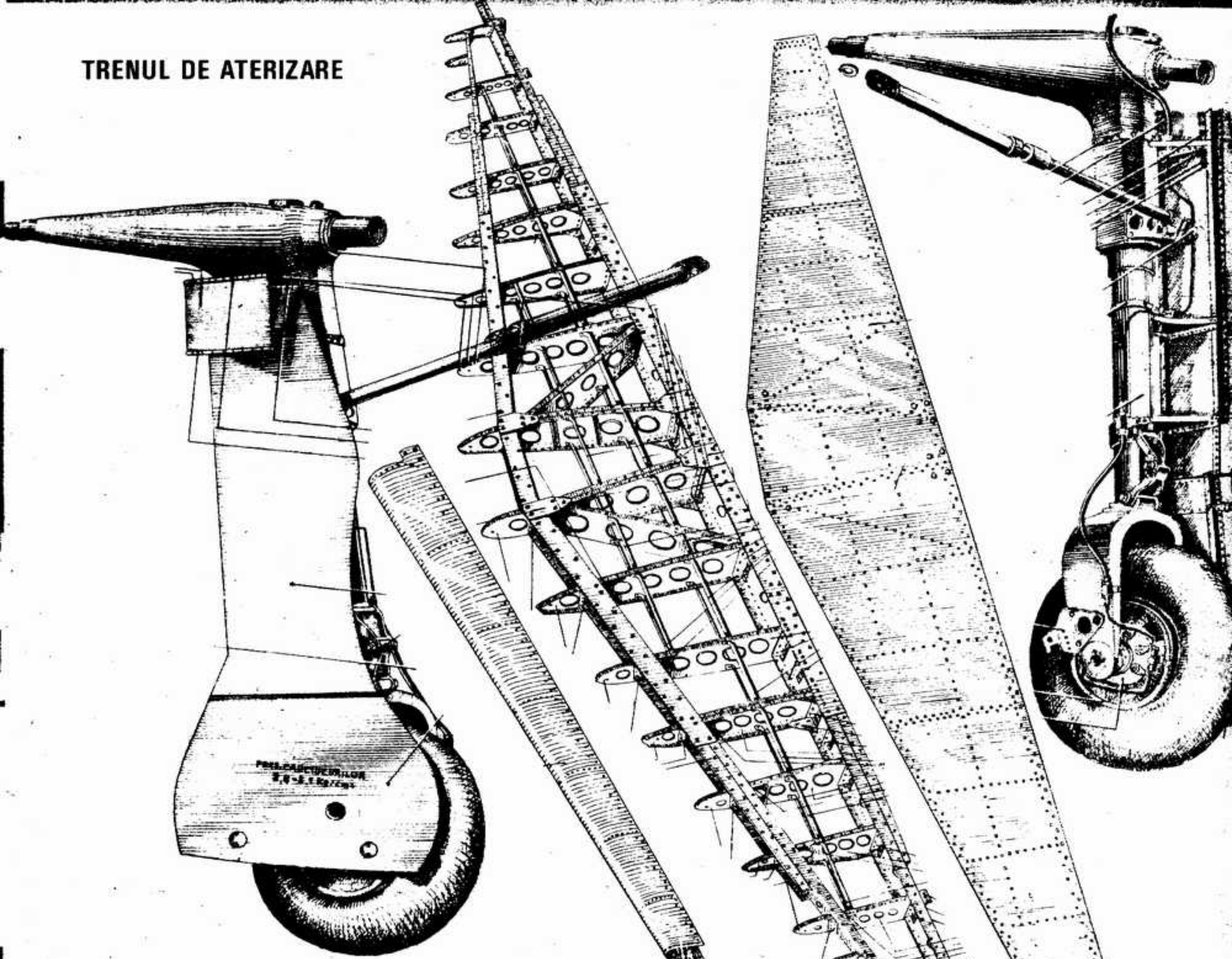
CARENAJUL
MOTORULUI

AMPENAJUL

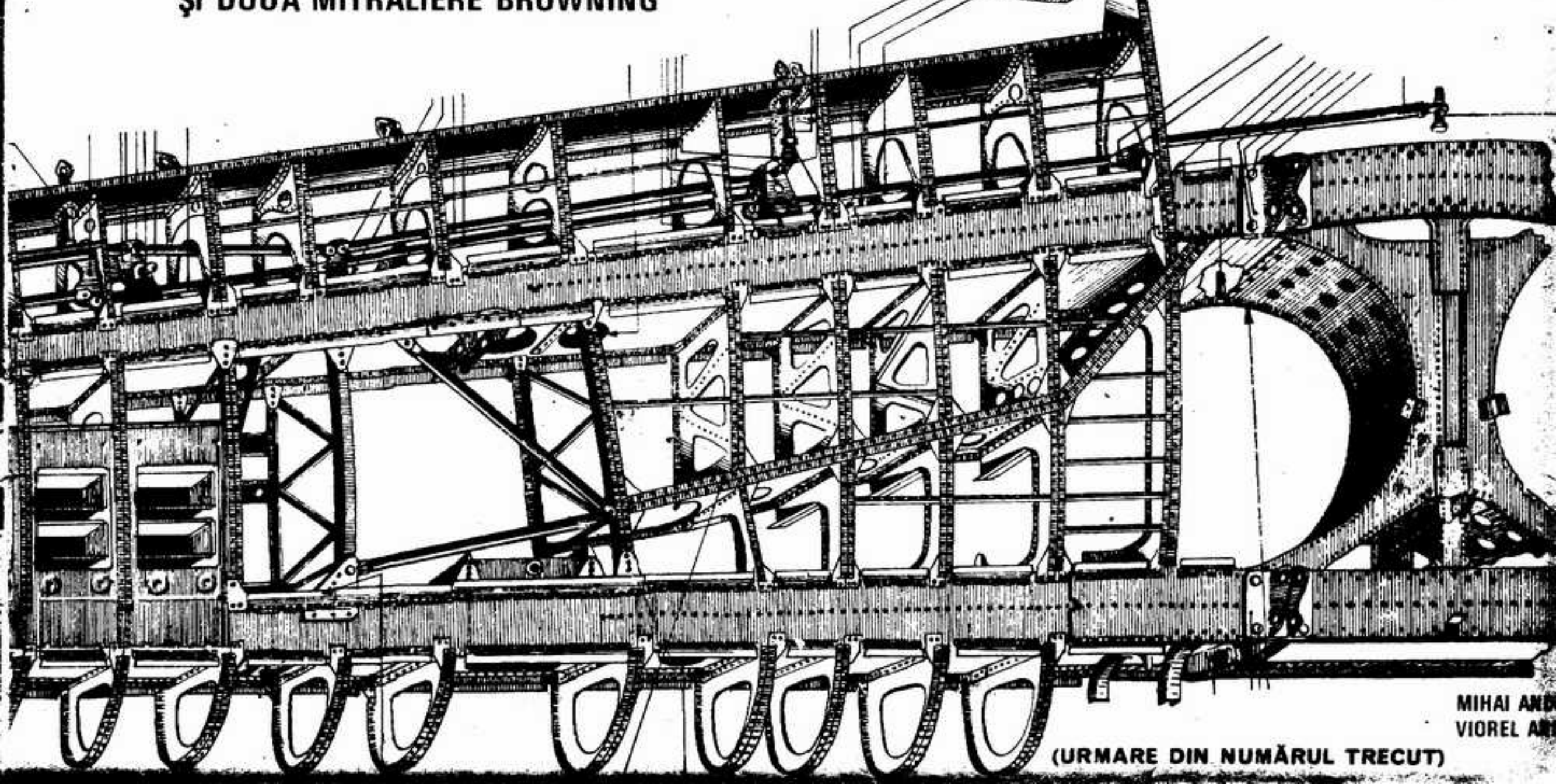

TRENUL DE ATERIZARE

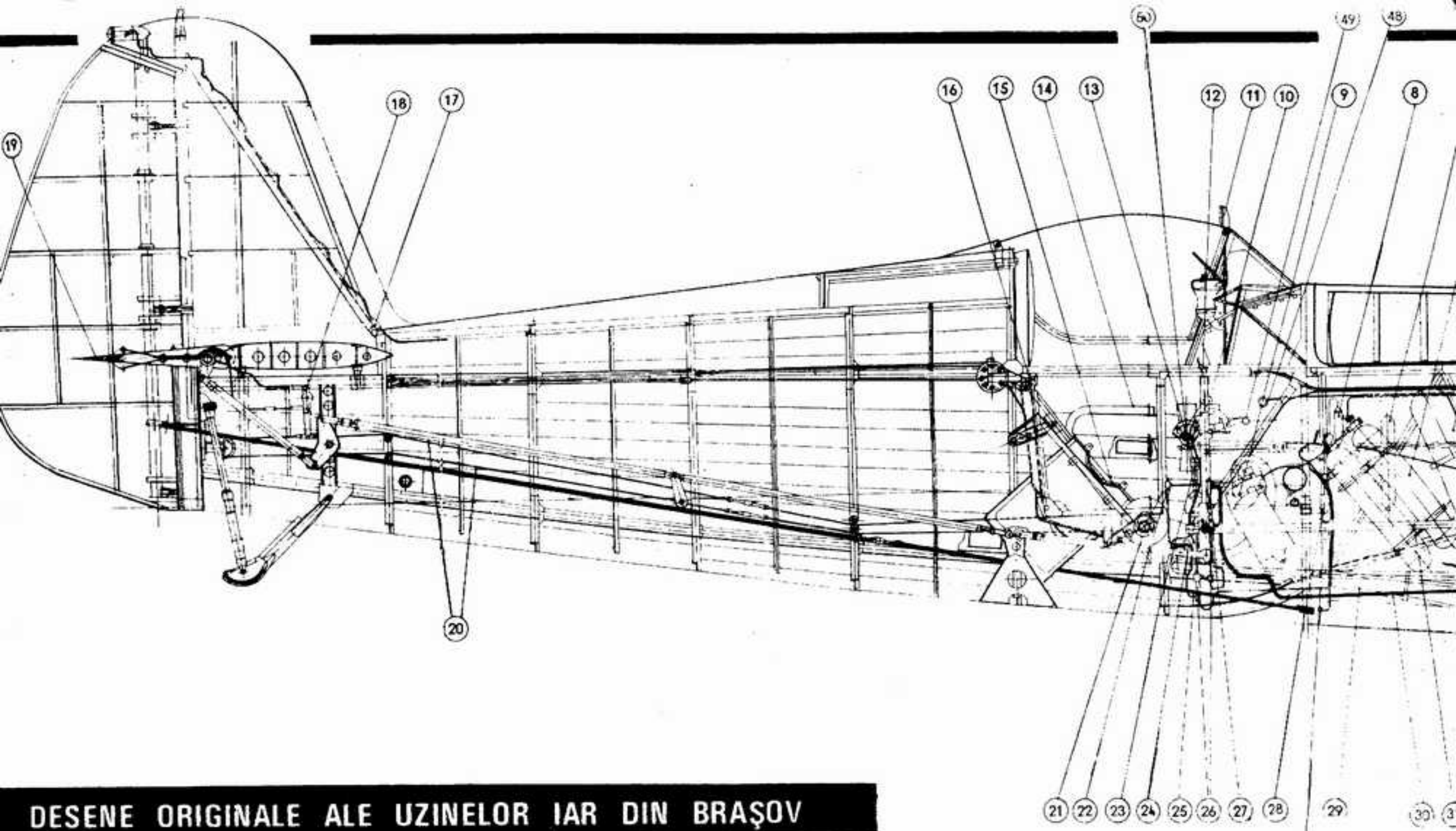
STRUCTURA ARIPII ÎN VARIANTA TUN ICARIA ȘI DOUĂ MITRALIERE BROWNING

PLANUL FIX

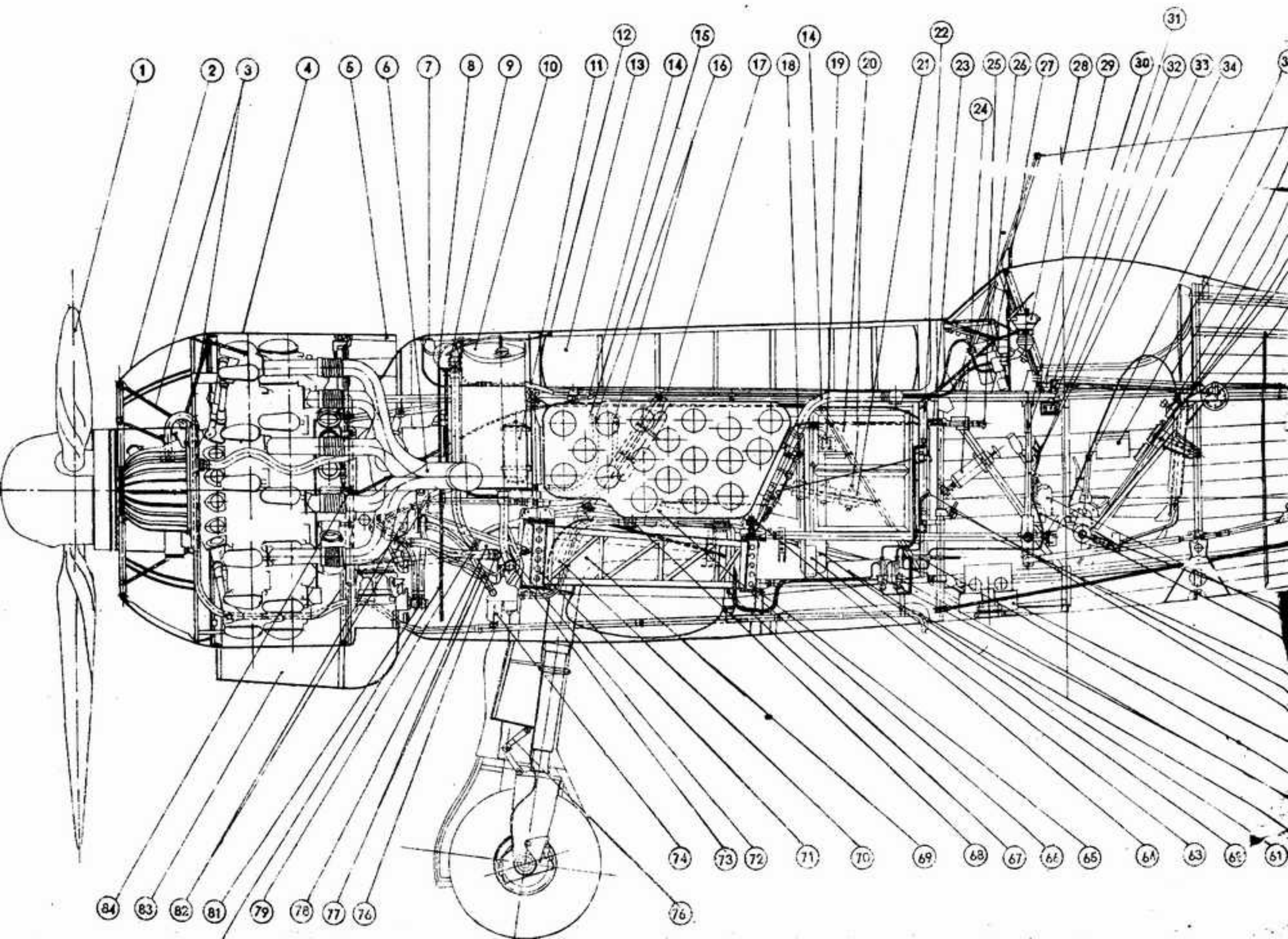

(URMARE DIN NUMĂRUL TRECUT)

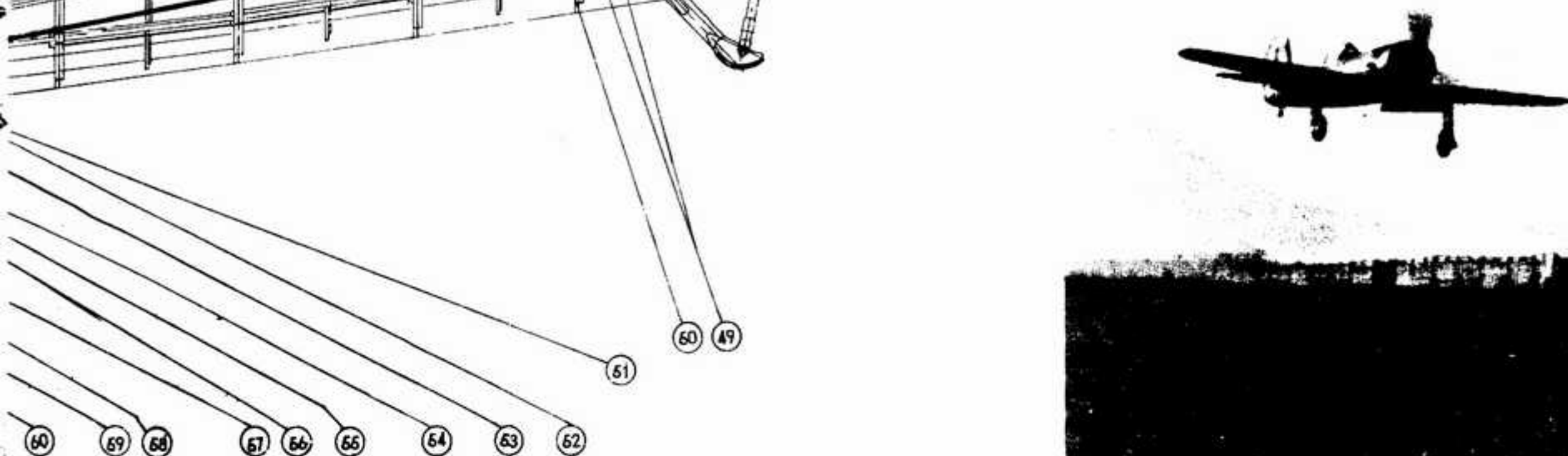
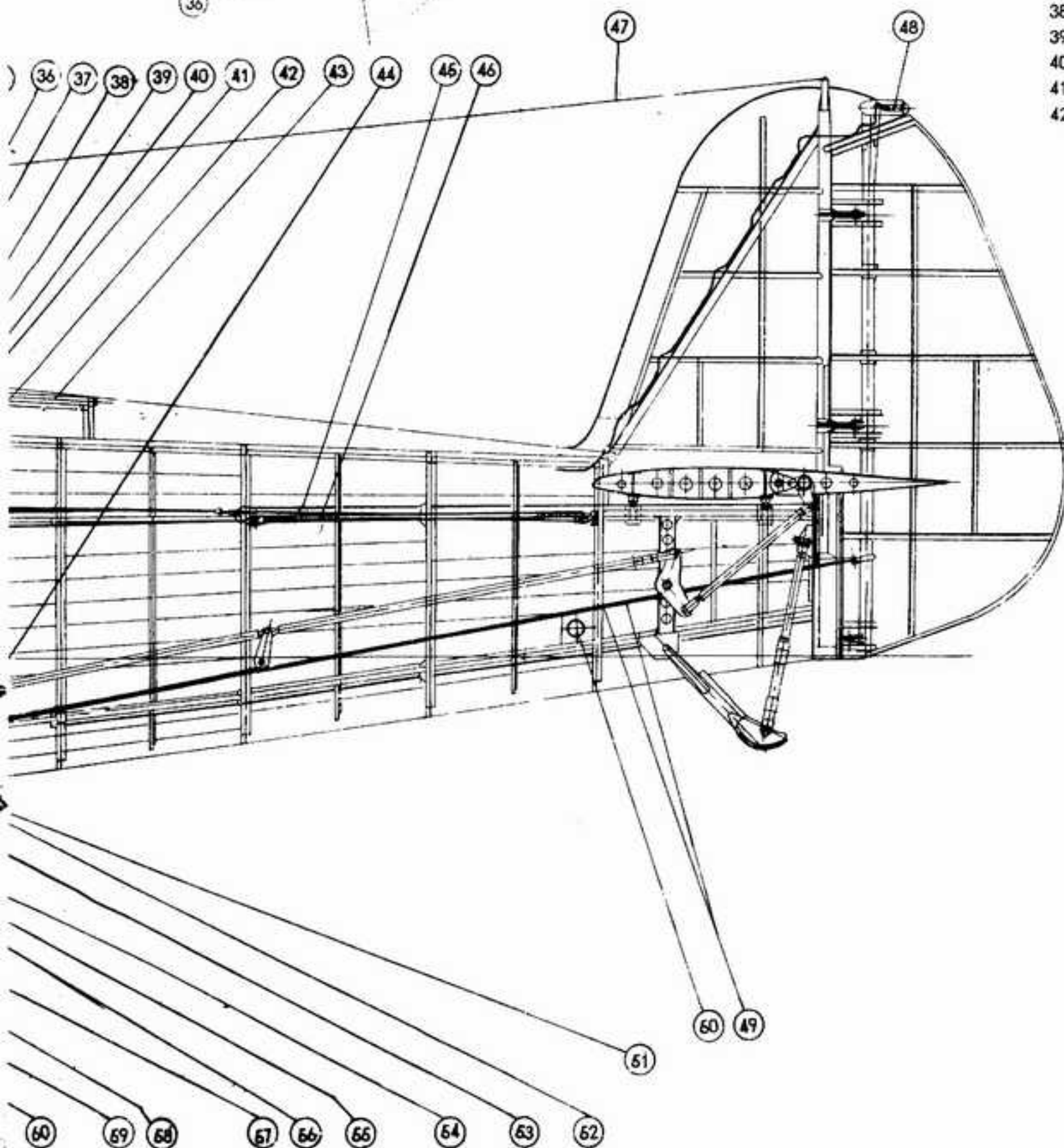
MIHAI AND
VIOREL AND

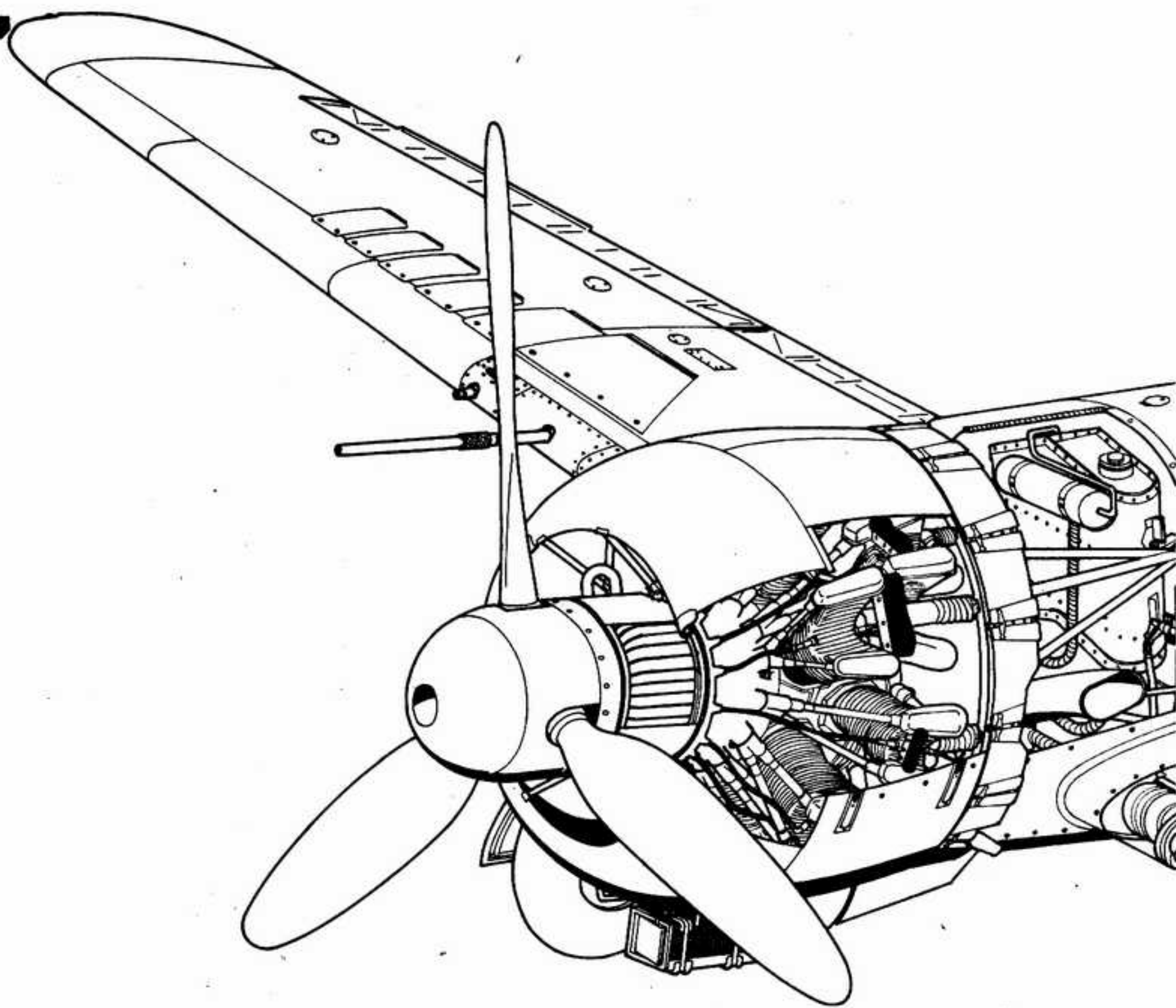
DESENE ORIGINALE ALE UZINELOR IAR DIN BRAȘOV

1 Elice V.D.M. cu pas variabil în zbor	43 Glisieră pt. cabină
2 Inel Naca partea fixă	44 Tub pt. comanda profundorului
3 Suportii inelului Naca	45 Sandow pt. tragerea centurei
4 Inel Naca partea mobilă	46 Sandow pt. ridicarea scaunului
5 Voleții inelului Naca	47 Antena radio
6 Țeavă de eșapament	48 Lampă electrică de poziție și semnal
7 Capsulele litrometrului	49 Cabluri de comanda direcției
8 Generatorul	50 Loc pt. băgat bara de ridicare
9 Decantorul de ulei	51 Pârghie pt. ridicarea scaunului
10 Rezervorul de ulei	52 Pompa de mână pt. instalația hidro
11 Butelia stingătorului automat	53 Distributor pt. voleții Naca
12 Priza statică a litrometrului	54 Tub pt. comanda aripioarelor
13 Rezervorul superior de benzină (63 litri)	55 Palonierul
14 Legătura între rezervoarele de benzină	56 Planșa manometrelor
15 Rezervorul inferior de benzină (292 litri)	57 Convertizor (radio)
16 Priză pt. întoarcerea benzinei de la pompe	58 Reparată pt. frâne
17 Acumulatorul pt. comanda voleților Naca	59 Hidro-pompe pt. frâne
18 Verin pt. comanda lacătului de la tren	60 Țeavă de aerisire a reductorului
19 Ampermetru de antenă (Radio)	61 Cutie de distribuție (radio)
20 Aparat de radio (emittor și receptor)	62 Rezervorul cu lichid pt. instalația hidro
21 Prize (pt. radio)	63 Cutie cu rezistențe (radio)
22 Rezervor cu lichid pt. frâne	64 Ațâș elastic a rezervorului de benzină
23 Comanda mecanică a lacătului de la tren	65 Longeronul posterior al aripii
24 Butelia stingătorului comandat	66 Țeavă de golire a rezervorului de benzină
25 Pompa de injecție benzină	67 Locașul trenului de aterisare
26 Planșa de bord	68 Priză pt. benzină
27 Pompa litrometrului	69 Chesonul trenului de aterisare
28 Vizorul optic	70 Verinul de comandă al trenului
29 Comanda mitralierelor	71 Longeronul anterior al aripii
30 Comanda frânelor	72 Țeavă de ulei de la rezervor la filtru
31 Închizătorul cabinei	73 Golia rezervorului de ulei
32 Cutia de distribuție pentru lansatorul de bombe	74 Filtru de benzină
33 Țeavă pt. instalația pneumatică	75 Compasul trenului
34 Manșă	76 Țeavă de ulei de la rezervor la filtru
35 Comanda scaunului	77 Țeavă de benzină de la filtru la pompă
36 Punga măști inhalatorului	78 Radiator de ulei
37 Centura pilotului	79 Țeavă de ulei de la radiator la rezervor
38 Priză pt. casca radio	80 Țeavă de aerisire a rezervorului de benzină
39 Glisieră pt. cabină	81 Priza de benzină a carburatorului
40 Contactul general electric	82 Întoarcerea benzinei suplimentare la rezervor
41 Întrerupătoare electrice automate	83 Manșă de aer
42 Scripete pt. mișcarea centurei	84 Țeavă de la pompa de injecție a benzinei

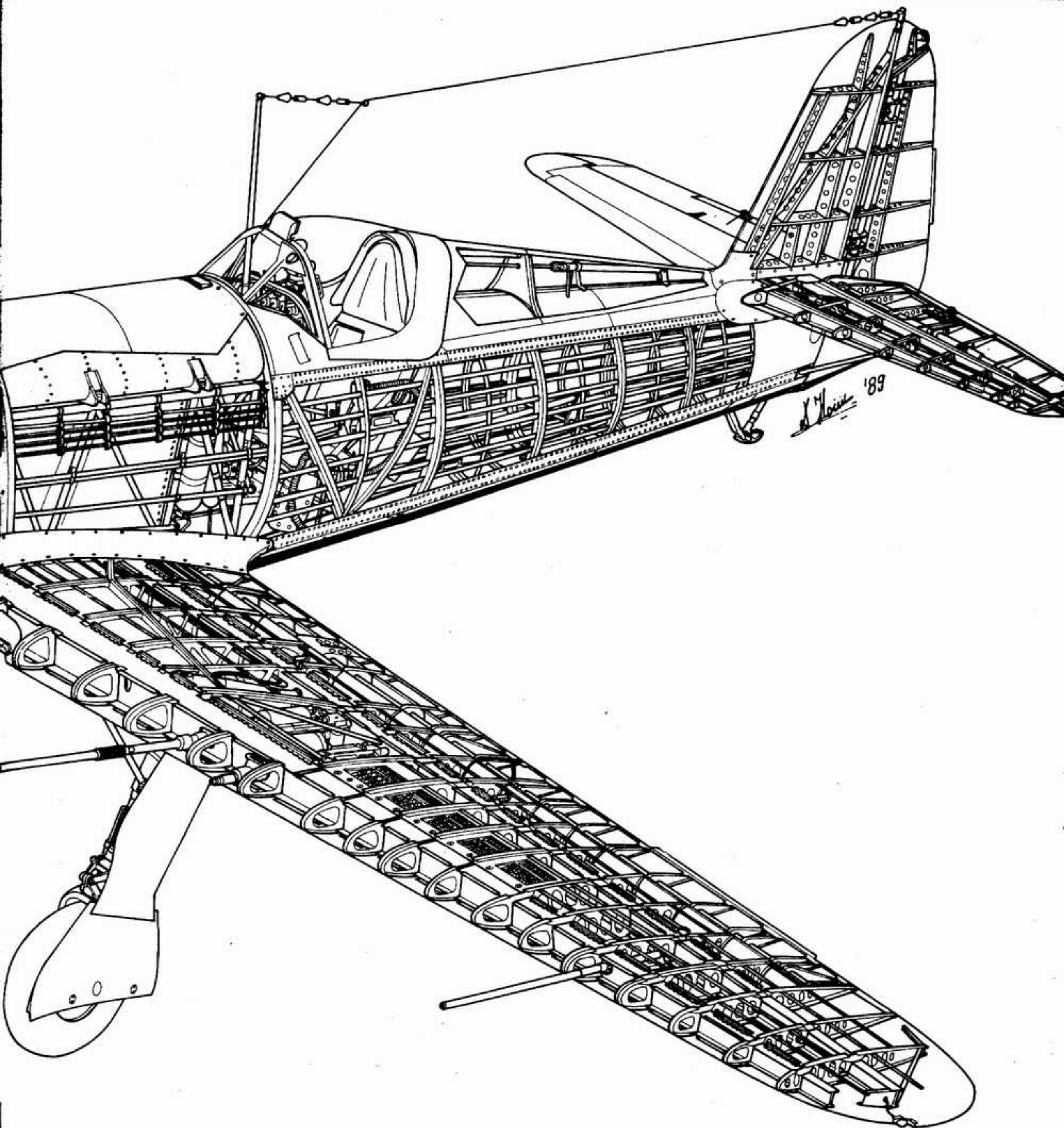
ul IAR — 81 „BOPI” (bombardier
avea montate trei lansatoare de
cu declanșare electrică. Manevra
bardament în picaj consta în ur-
le manevre: înainte de lansare pe
scotea trina aerodinamică (flap-
și se lansa avionul în picaj cu un
le 70°. O dată cu declanșarea
intra în funcțiune un sistem de
e a frinelor aerodinamice, urmînd
re automată a avionului din picaj.
n în școală două avioane IAR —
trenamentele se efectuau cu
de exercițiu din beton, lansate
erc cu diametru de 50 m. Atacul
tua de la 1 000 m. Ajuns la
înălțime, îndreptindu-mă spre
n dat comanda distribuitorului pe
ocat și apoi pe neutru, angajîn-
n picaj pe țintă sub un unghi de
viteză de 600 km/h. La 200 m
am dat comanda de declanșare a
așteptînd scoaterea automată a
și din picaj. Nimic! Am tras mîna
e greutate și, cu o solicitare ma-
avionului (și a mea), am reușit să
onul la numai cîțiva metri de sol.
adresare am văzut greșeala, distri-
flapsului și cel al trenului de ate-
înd apropiate, în loc să manevrez
am manevrat distribuitorul trenu-
tizare, dînd comanda pe scos,
a făcut să se accentueze unghiul

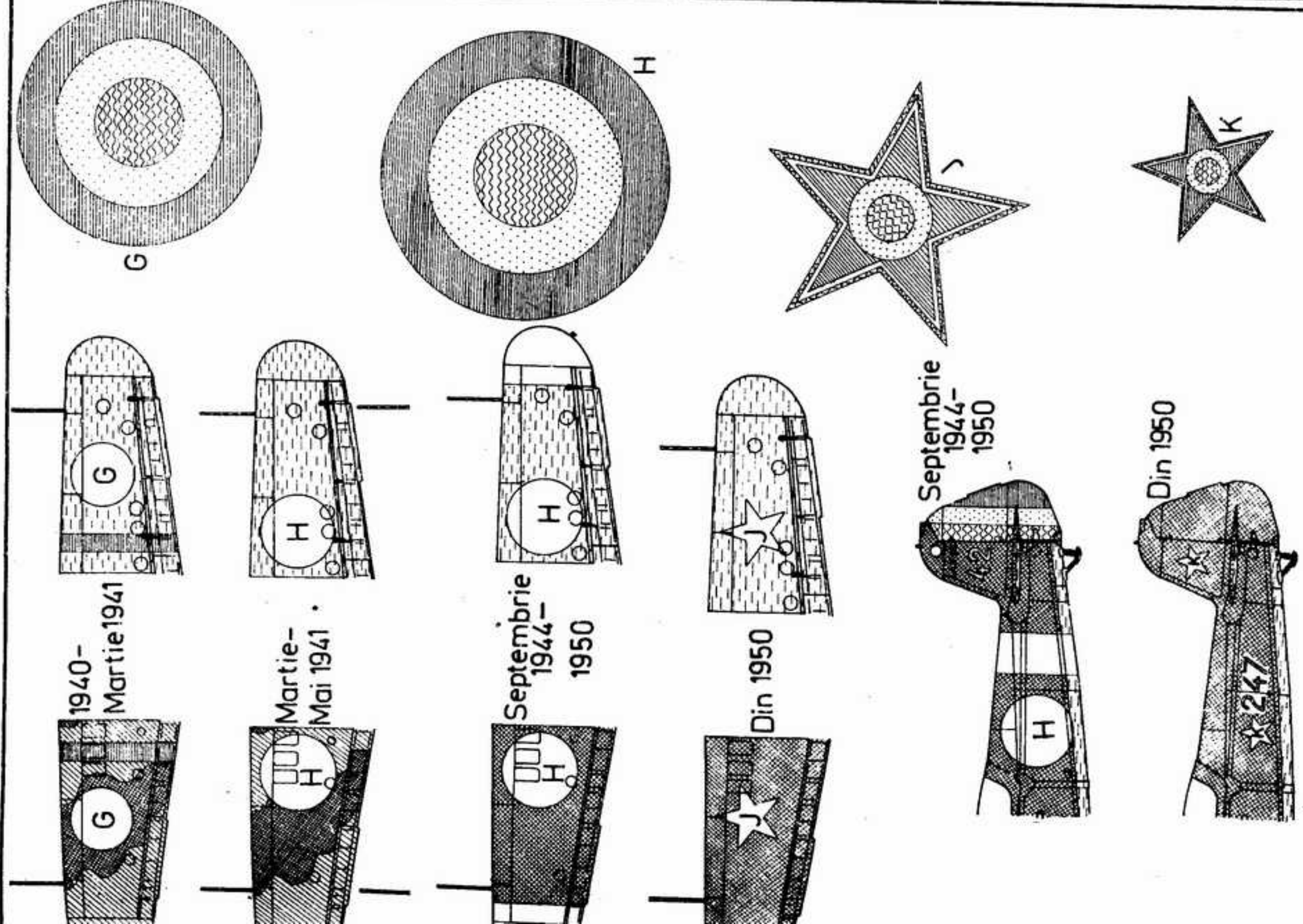

În timp ce urcam, mesajul radio s-a modificat: bicicliștilor 43 și 64 le-a schimbat carul în zona Videle, tot la înălțimea de 5 500 m. Escadrila 63 vinătoare din care făceam parte, continua zborul, luând înălțime către careul inițial. Când am ajuns deasupra riului Olt, în dreapta, și mai sus circa 20° față de direcția de zbor 270° văd dire de condensare. Erau grupe numerice de avioane ce zburau în sens opus nouă, asemănându-se cu JU 88 și crezînd că este vorba de un simplu exercițiu de interceptare a țintelor. Mesajele de la sol insistau: „Bicicliști, atacați corbii cu patru pene!” (aceasta însemna în cod avioane cu patru motoare). Munte 7000! Când s-au apropiat noi eram sub ei, iar la comanda radio a comandantului de escadrilă, am virat către dreapta, luînd înălțime. Între Roșiorii de Vede și Videle ne-am apropiat la circa 5 km de ele. La comanda căpitanului Ștefănescu P. ne-am eșalonat pe patruze pentru atac.

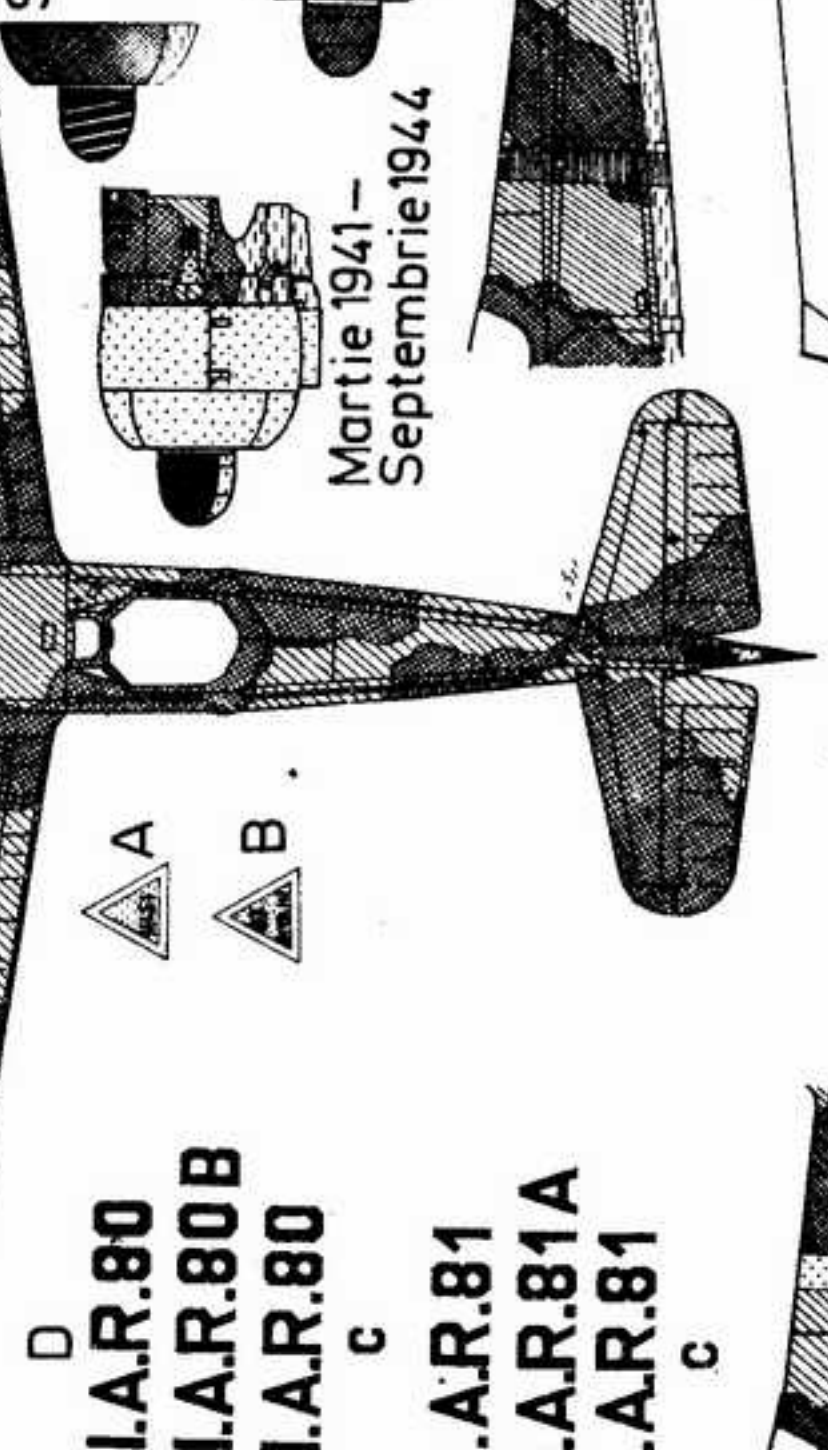
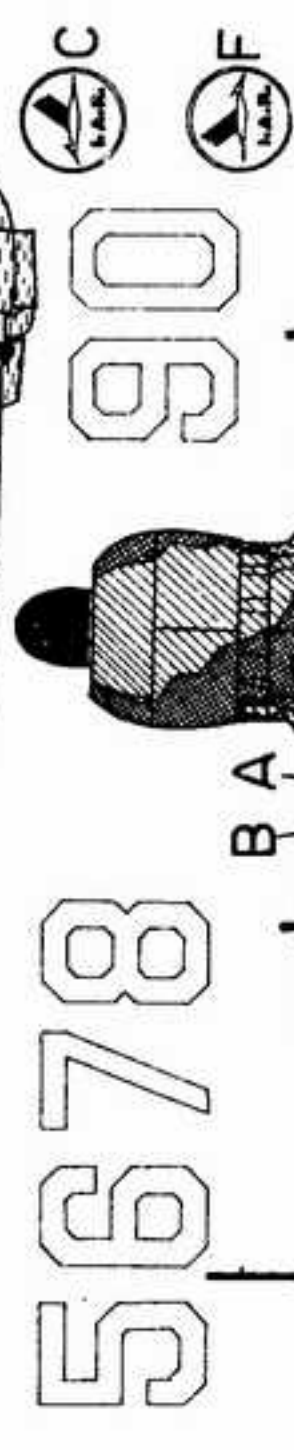
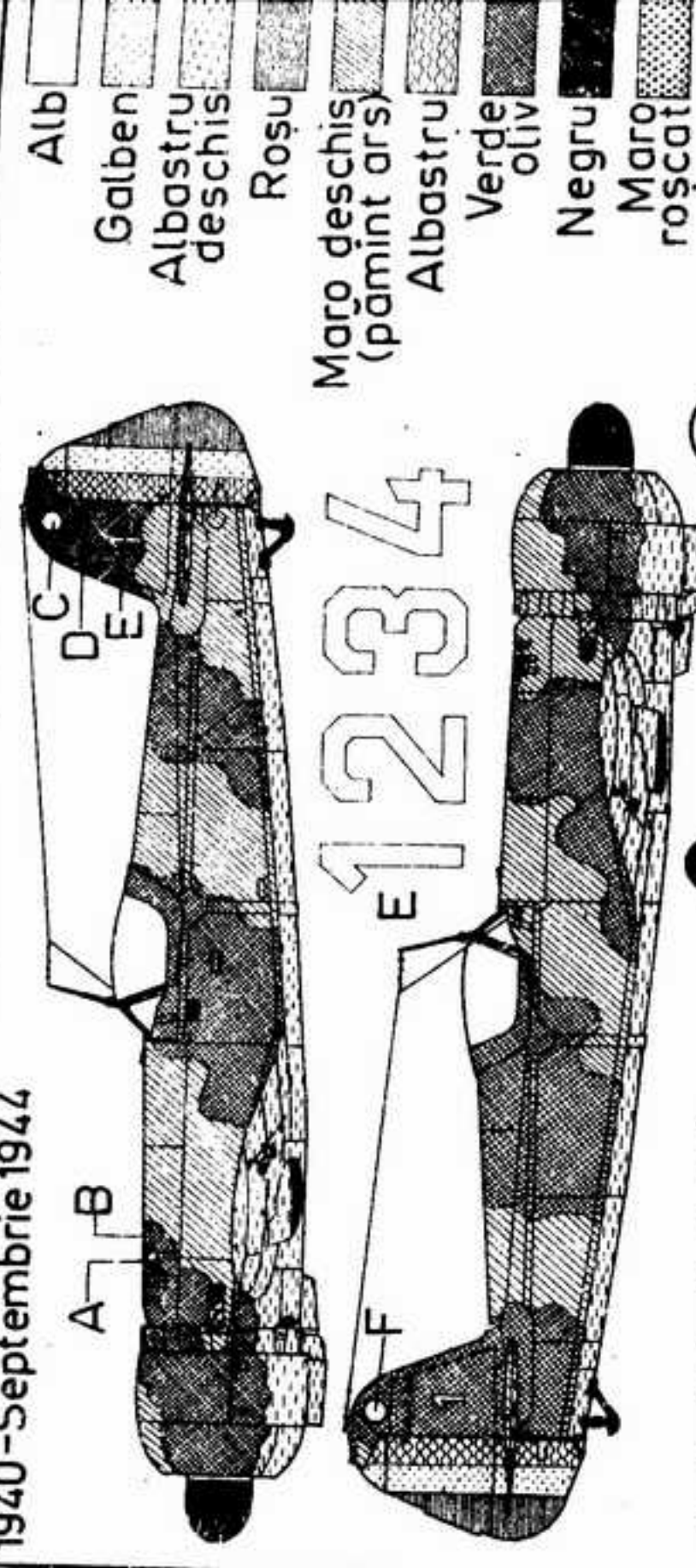
Liberatoarele se îndepărtează de Bucu-

Prin intermediul capitanului Stefanescu P., în limba franceză, am schimbat impresii cu membrii echipajului american. Capitanul și cu mine am fost pedepsiți de către Statul Major „AERO” pentru fraternizare cu prizonierii americani. Capitanul a primit 10 zile de arest și eu 5 zile, cu suspendare, fiind trecute în fișele personale. Era nevoie de piloți pentru luptele ce urmau.

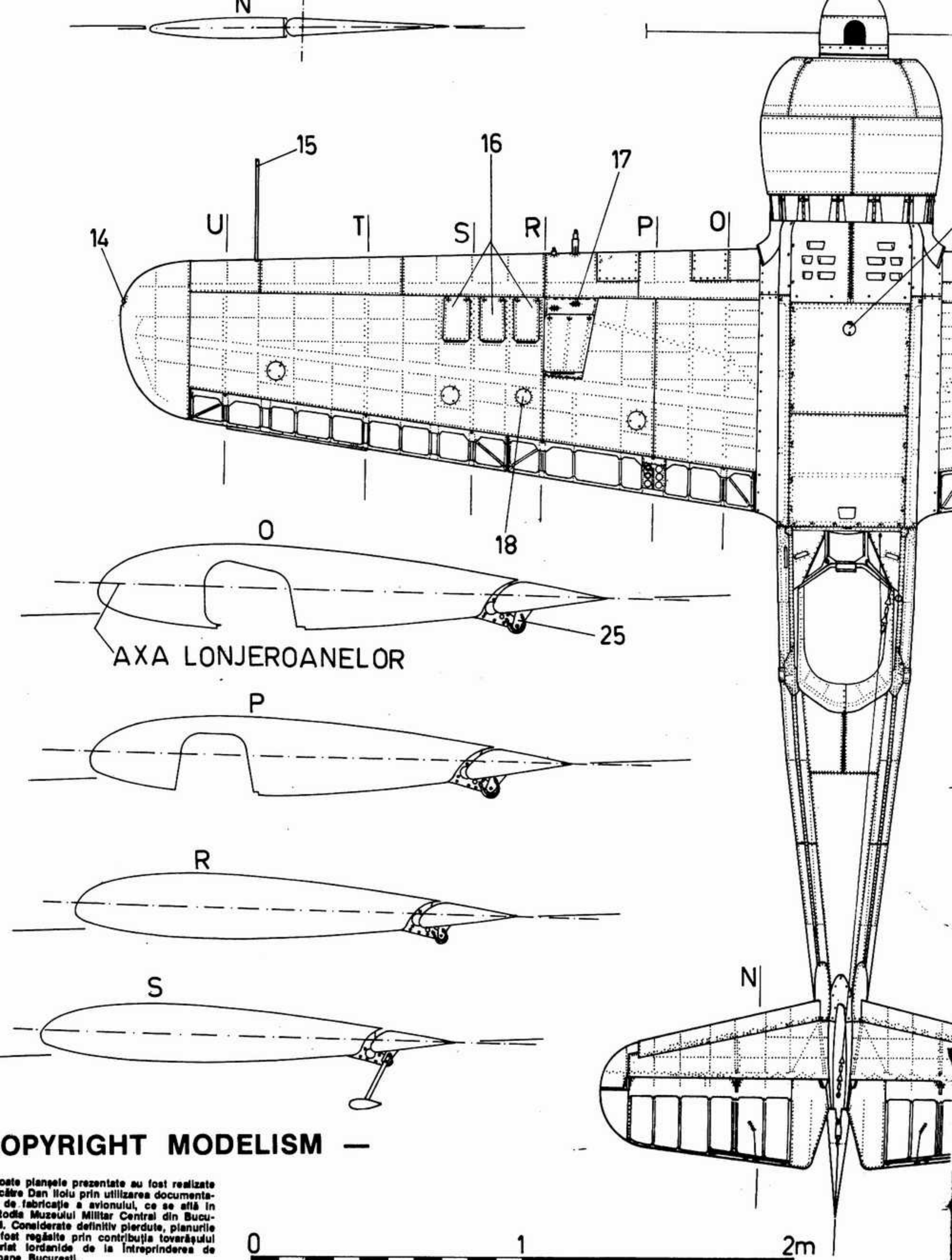

1940-Septembrie 1944

Scheme de vopsire, inscripționare

cală detalii 1m

AXA LONGJEROANELOR

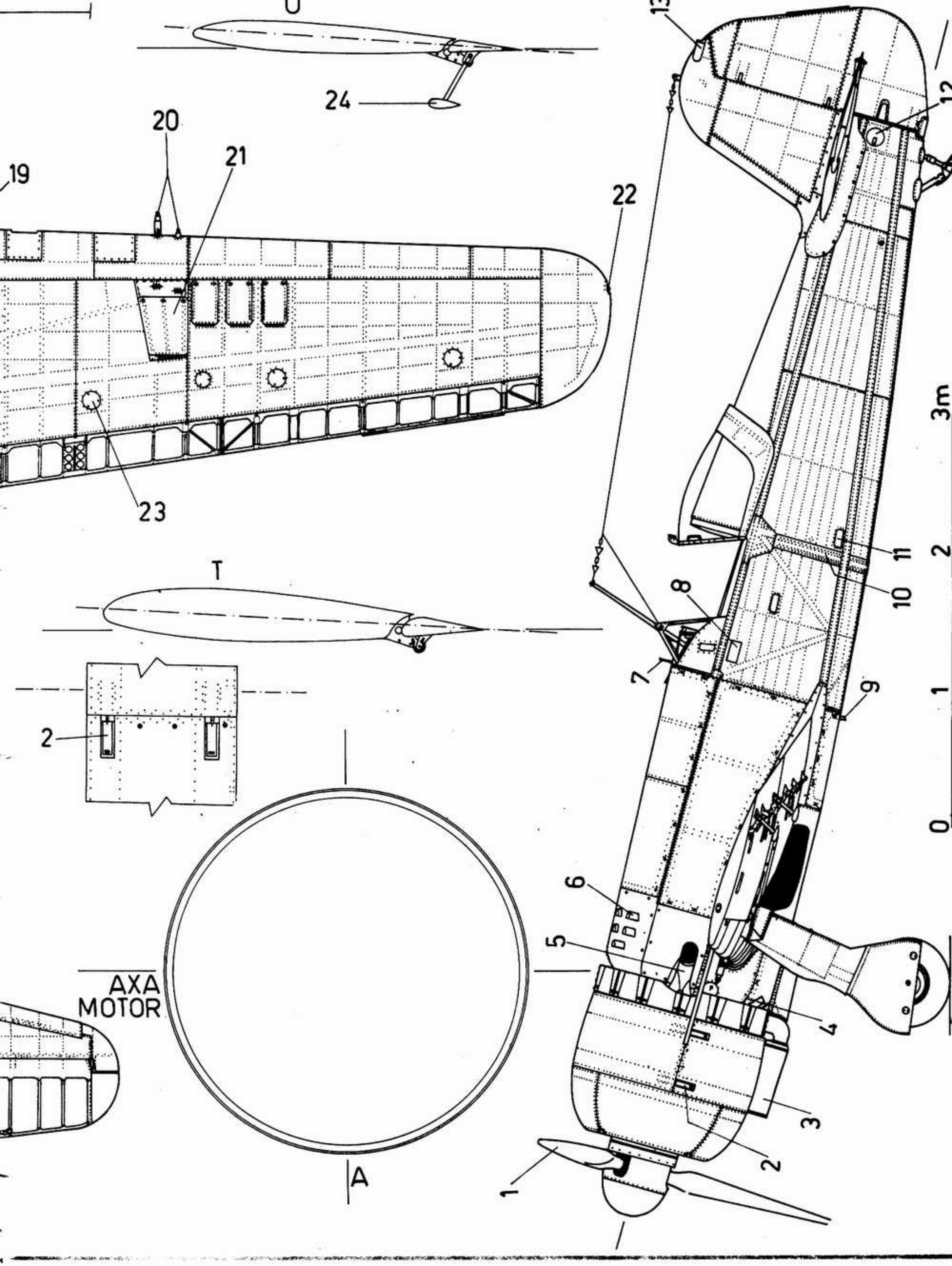
COPYRIGHT MODELISM —

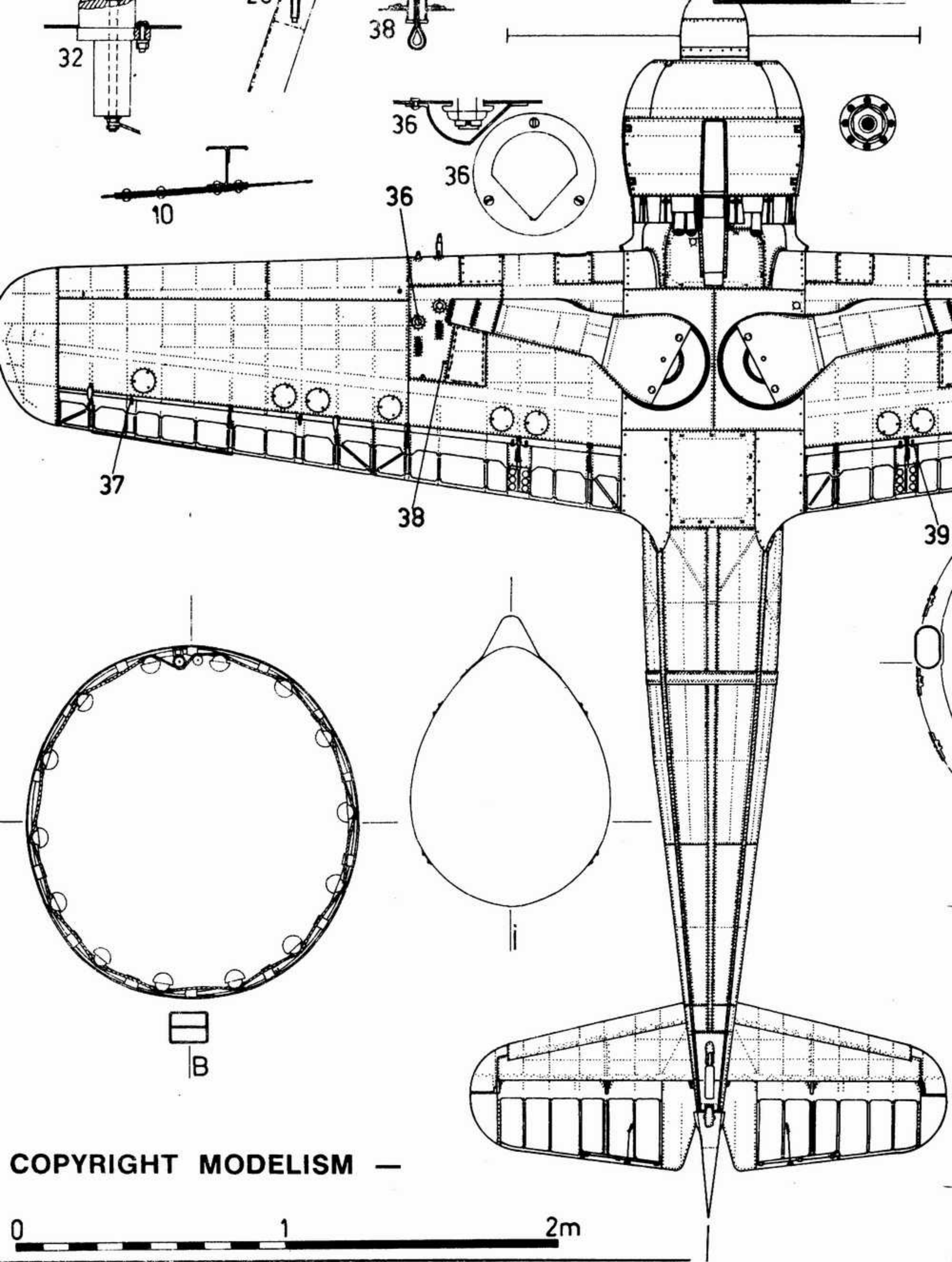
toate planșele prezentate au fost realizate
către Dan Iloiu prin utilizarea documenta-
de fabricație a avionului, ce se află în
Muzeul Militar Central din Bucu-
și. Considerate definitiv pierdute, planurile
au fost regăsite prin contribuția tovarășului
Iordanide de la Întreprinderea de
Avioane București.

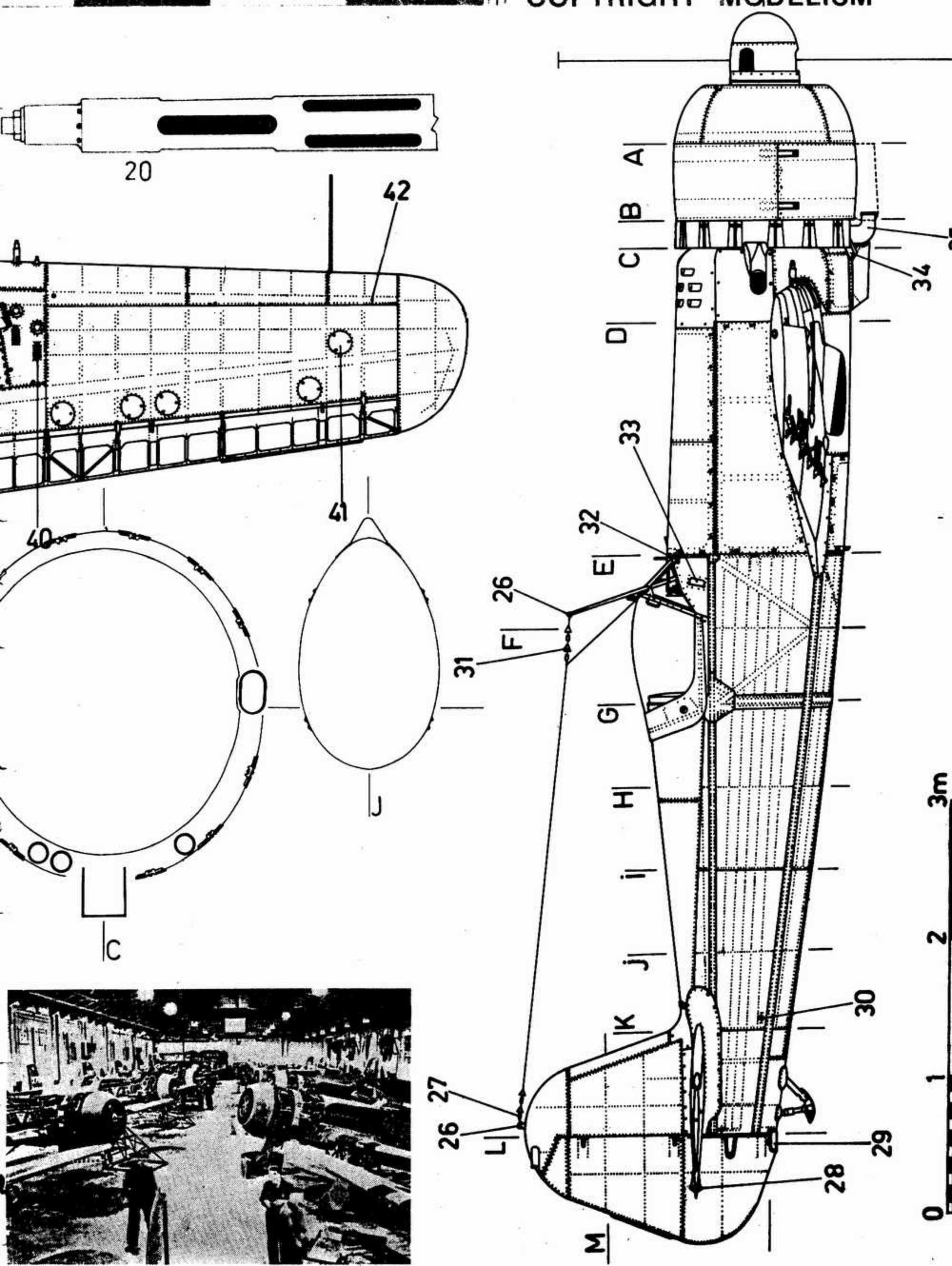
0

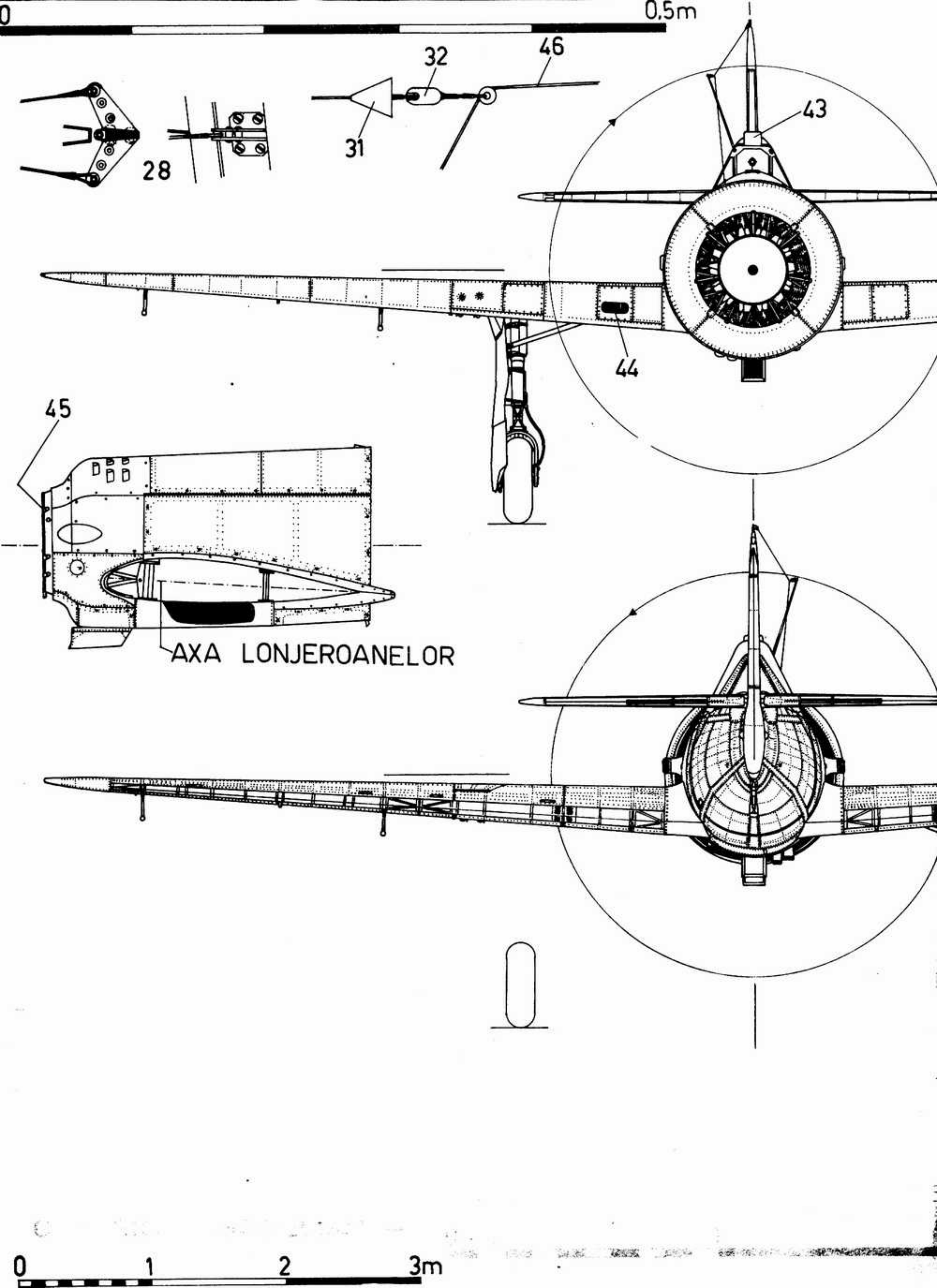
1

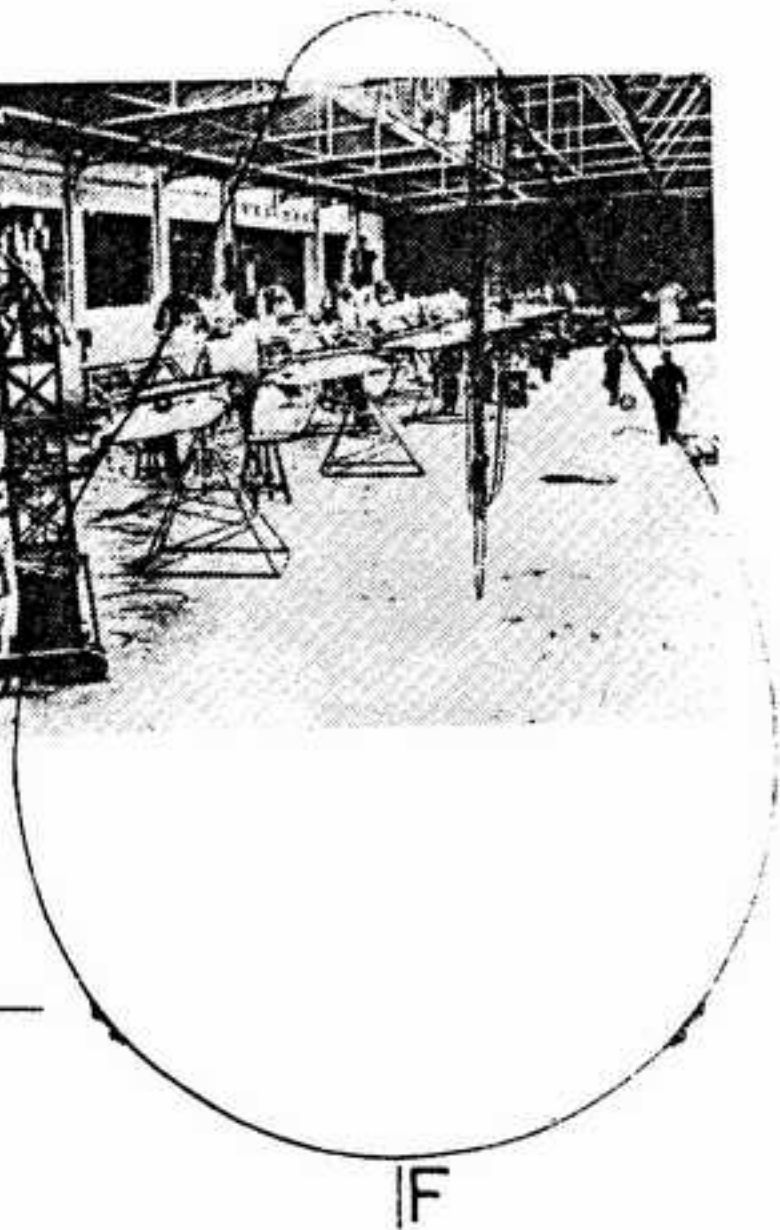
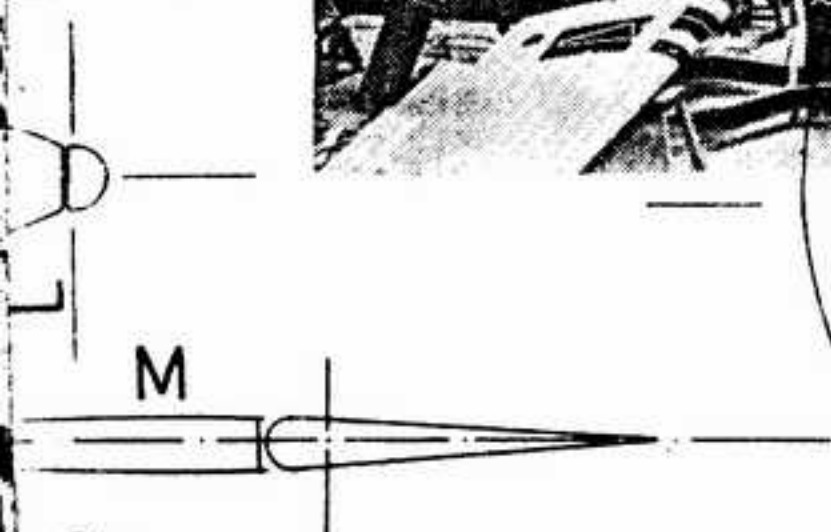
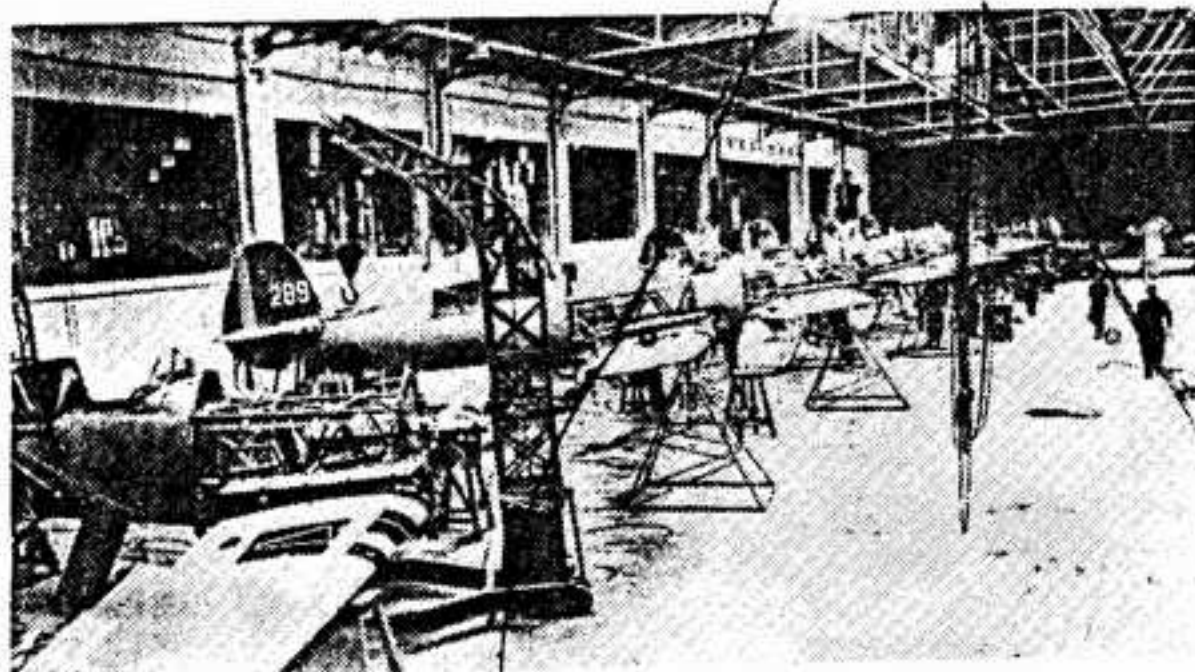
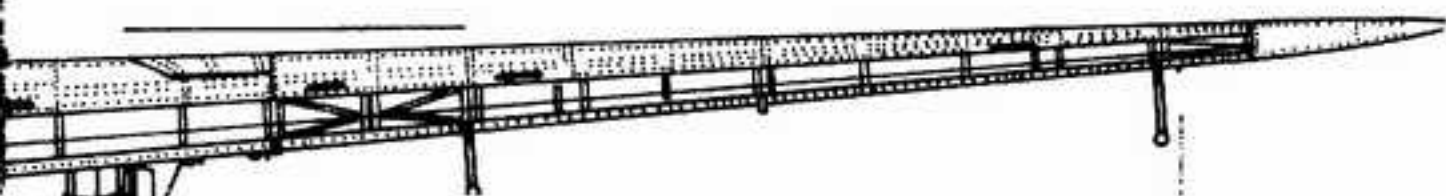
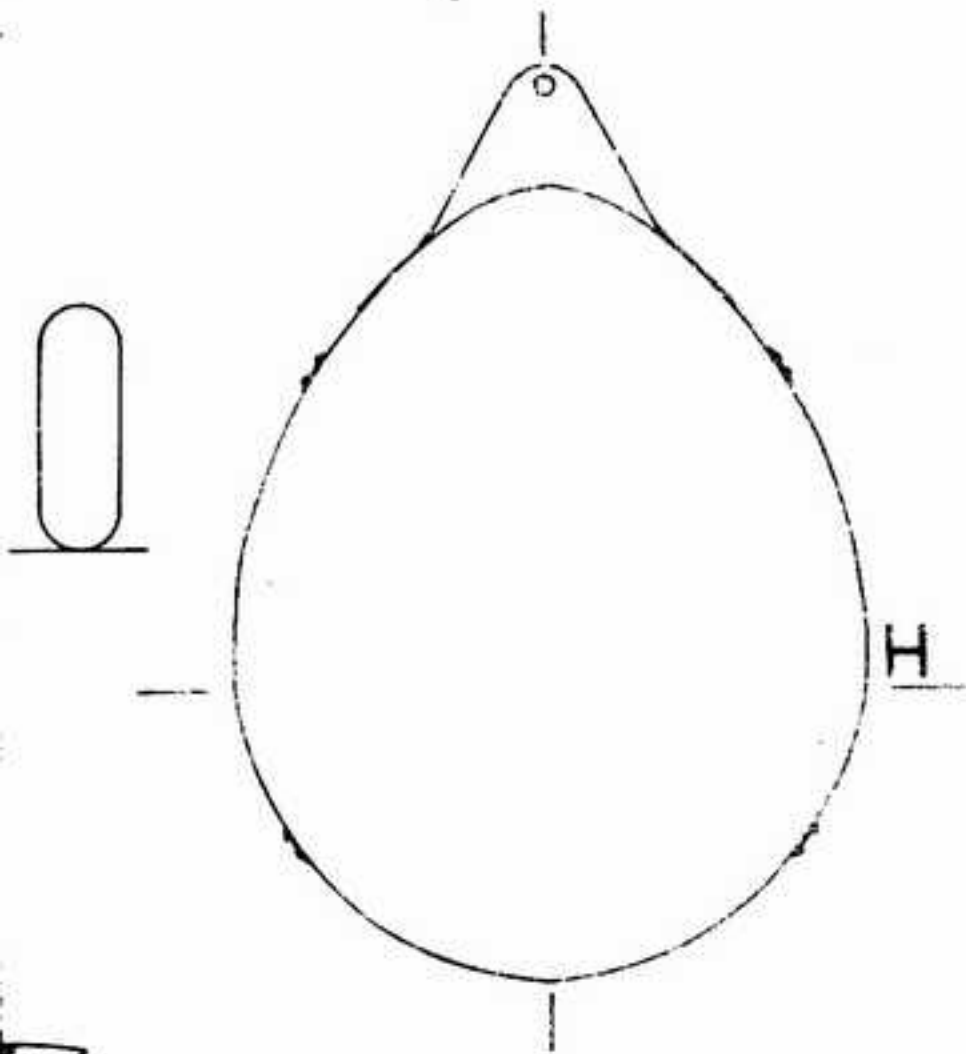
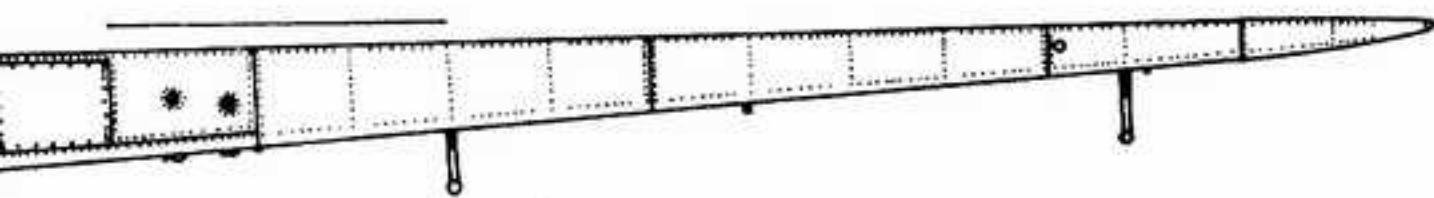
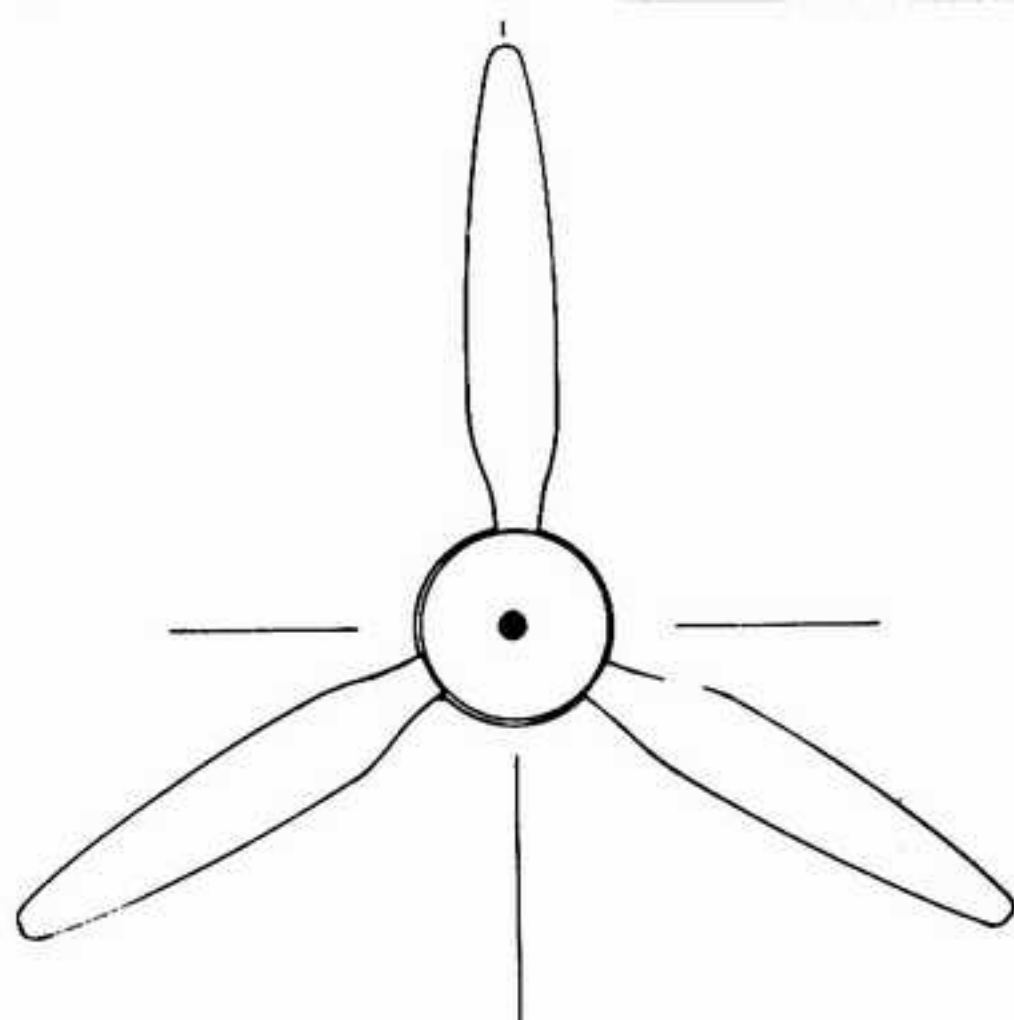
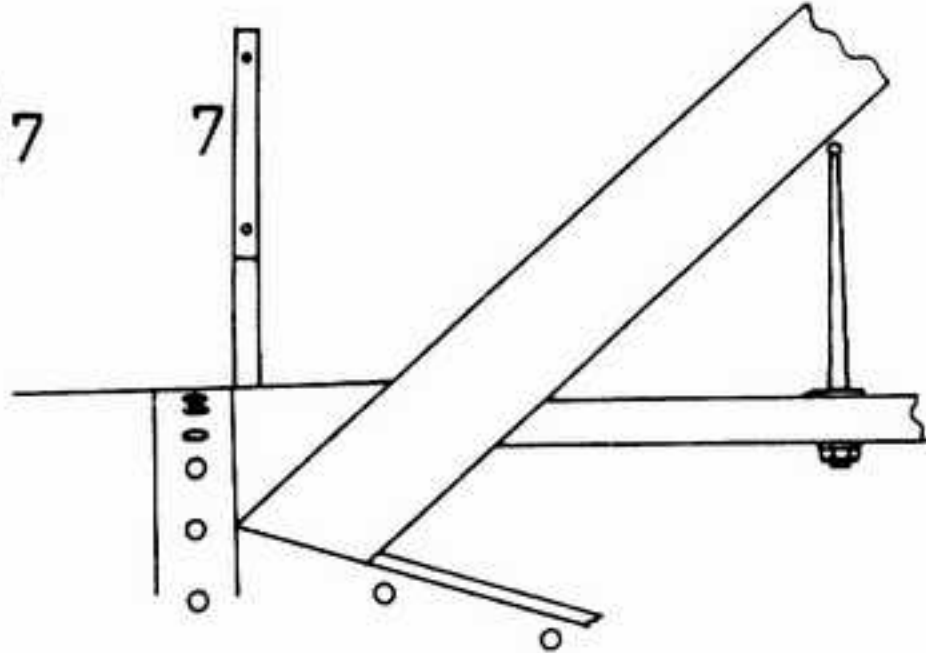
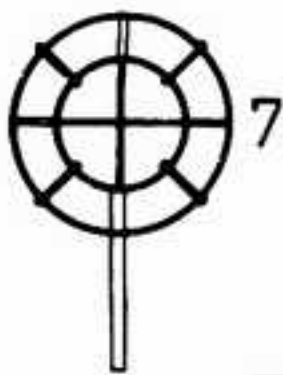
2m

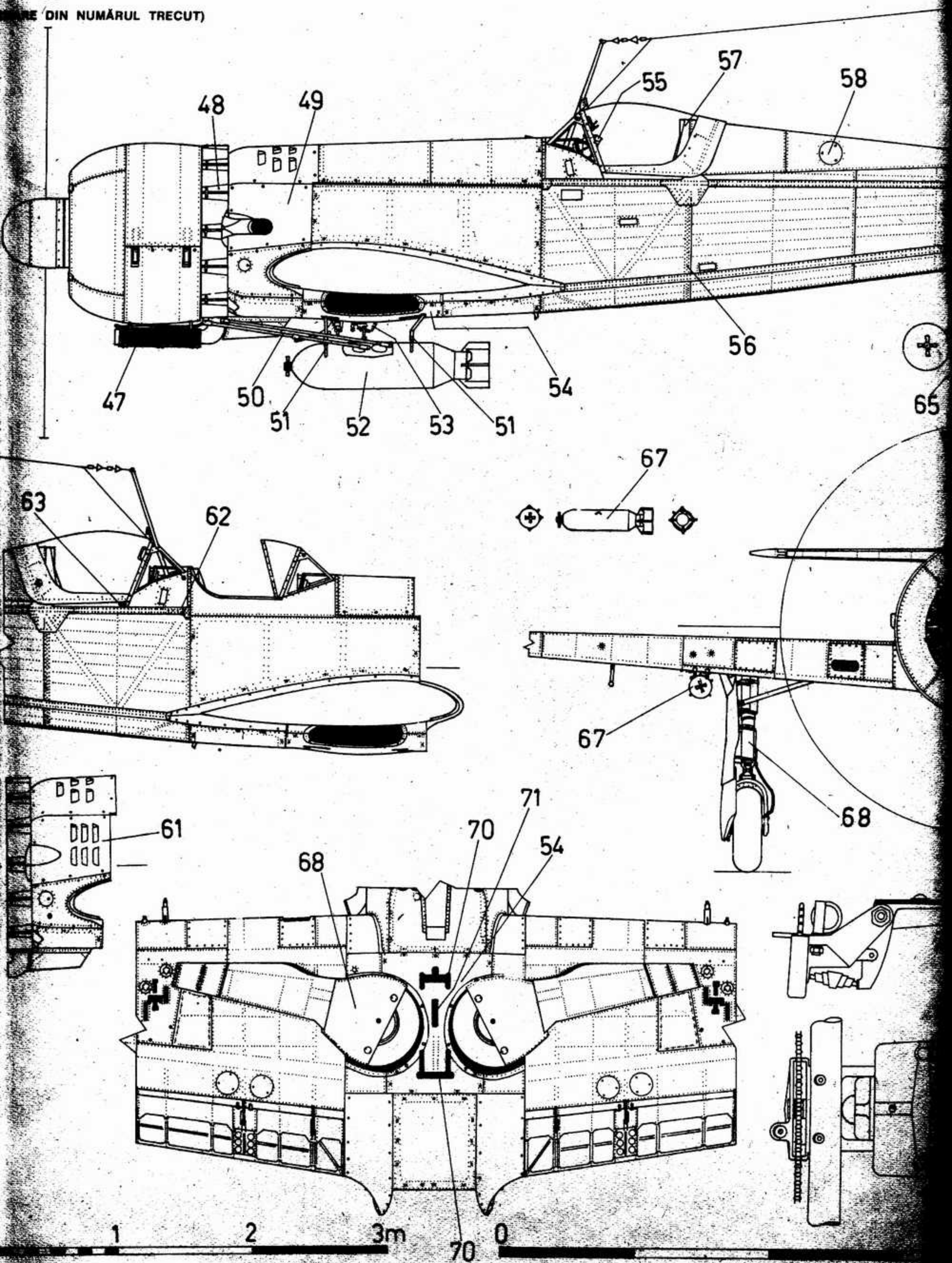

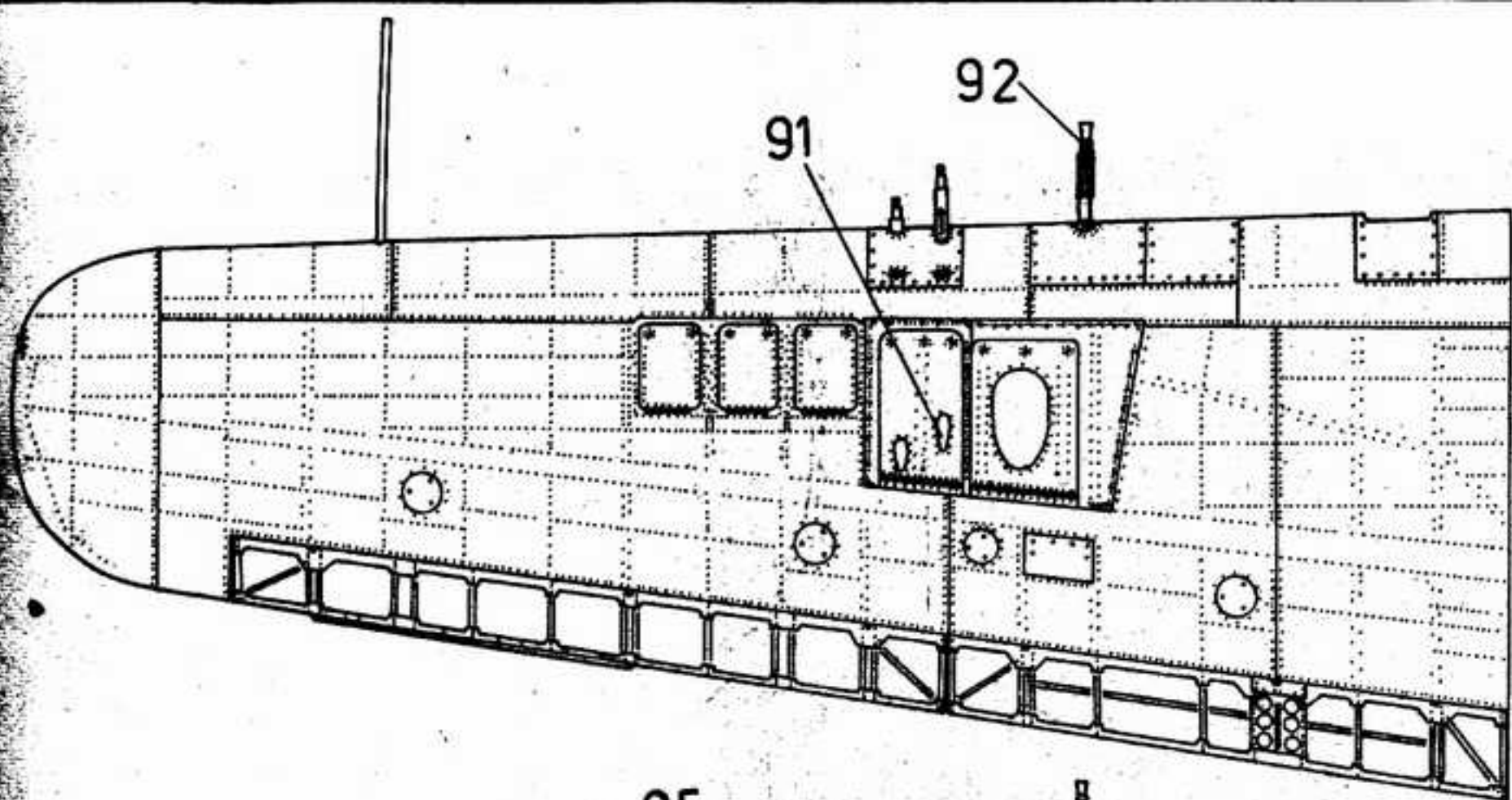

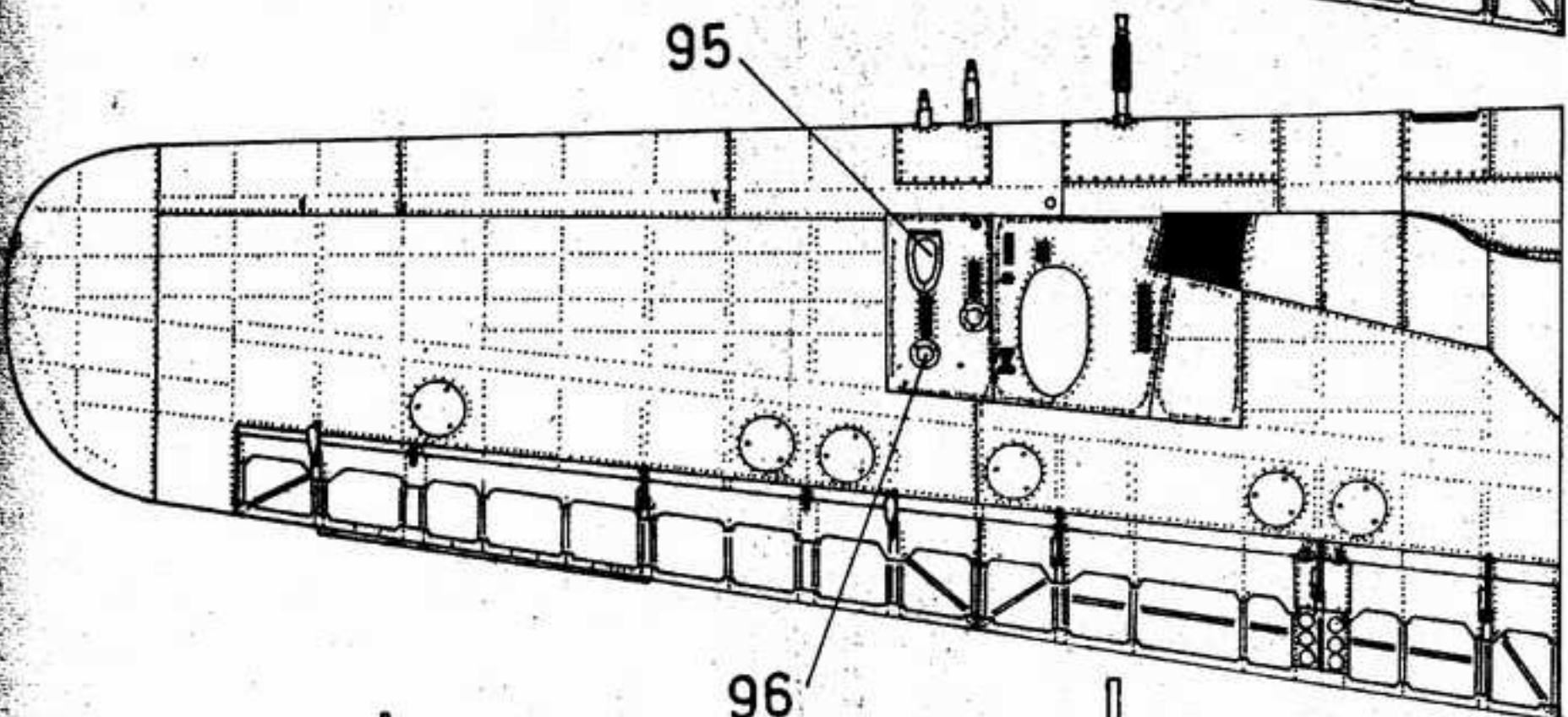

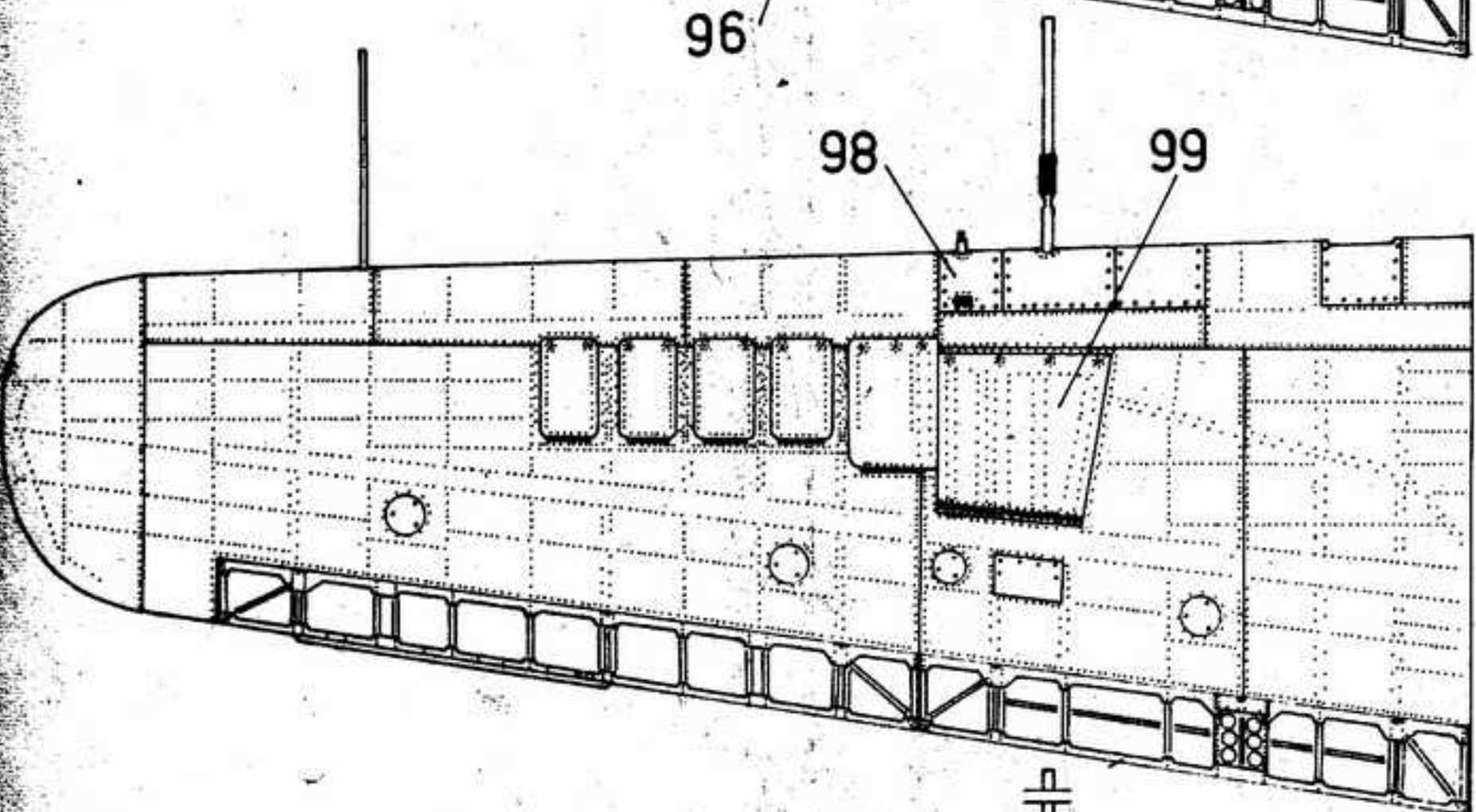

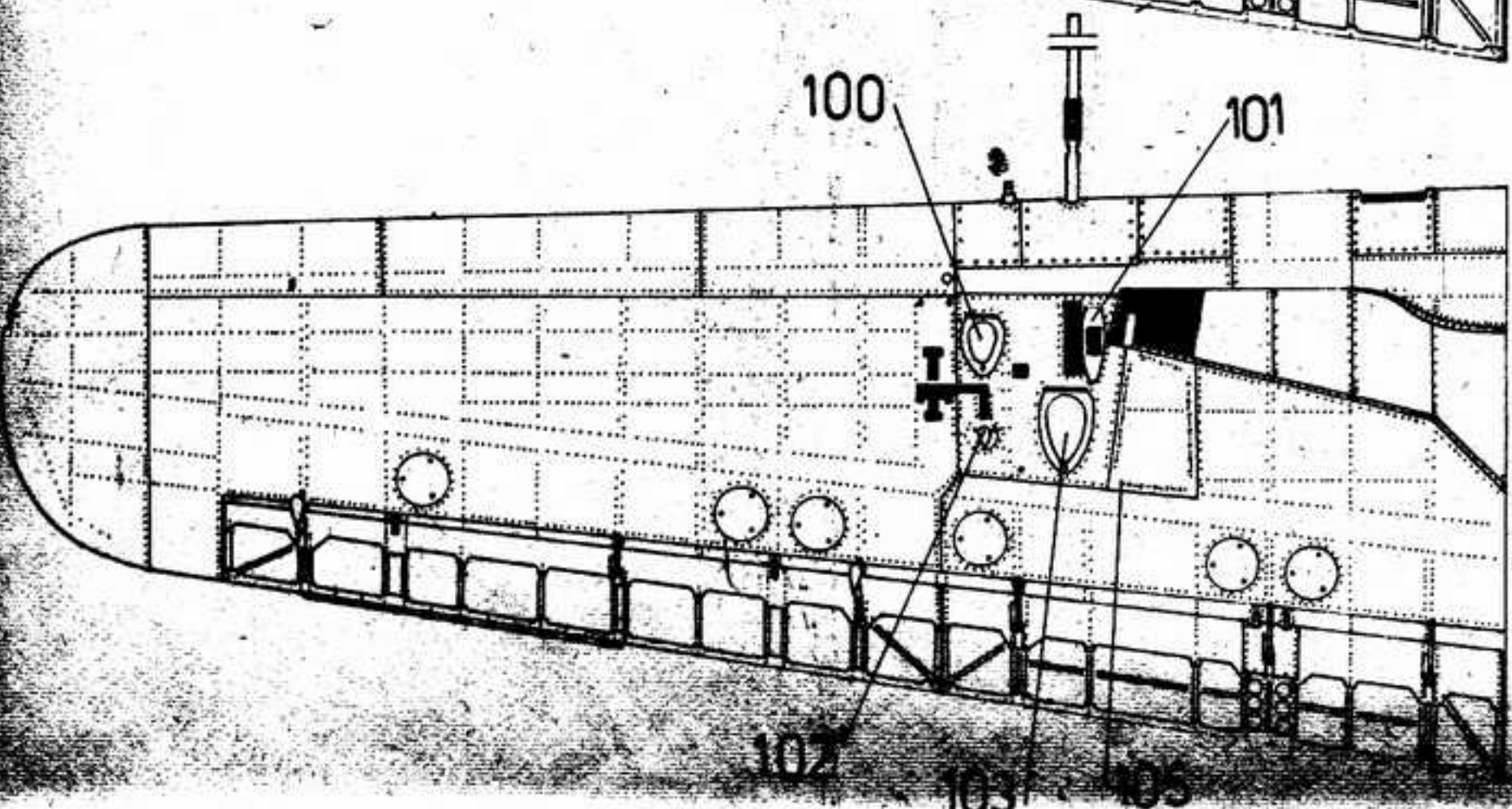
LA AVIOANELE
241-290

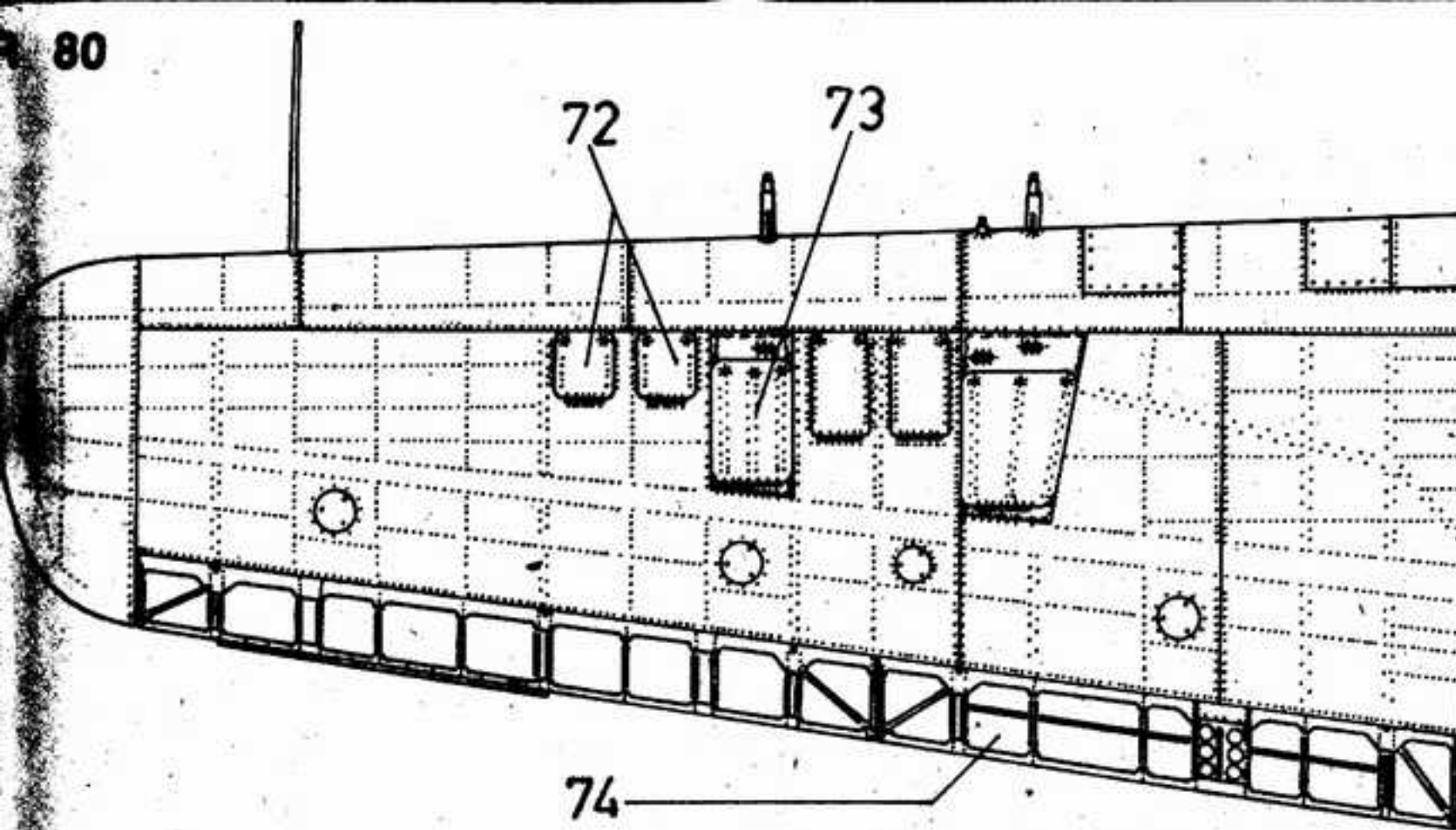
LA AVIOANELE
241-290

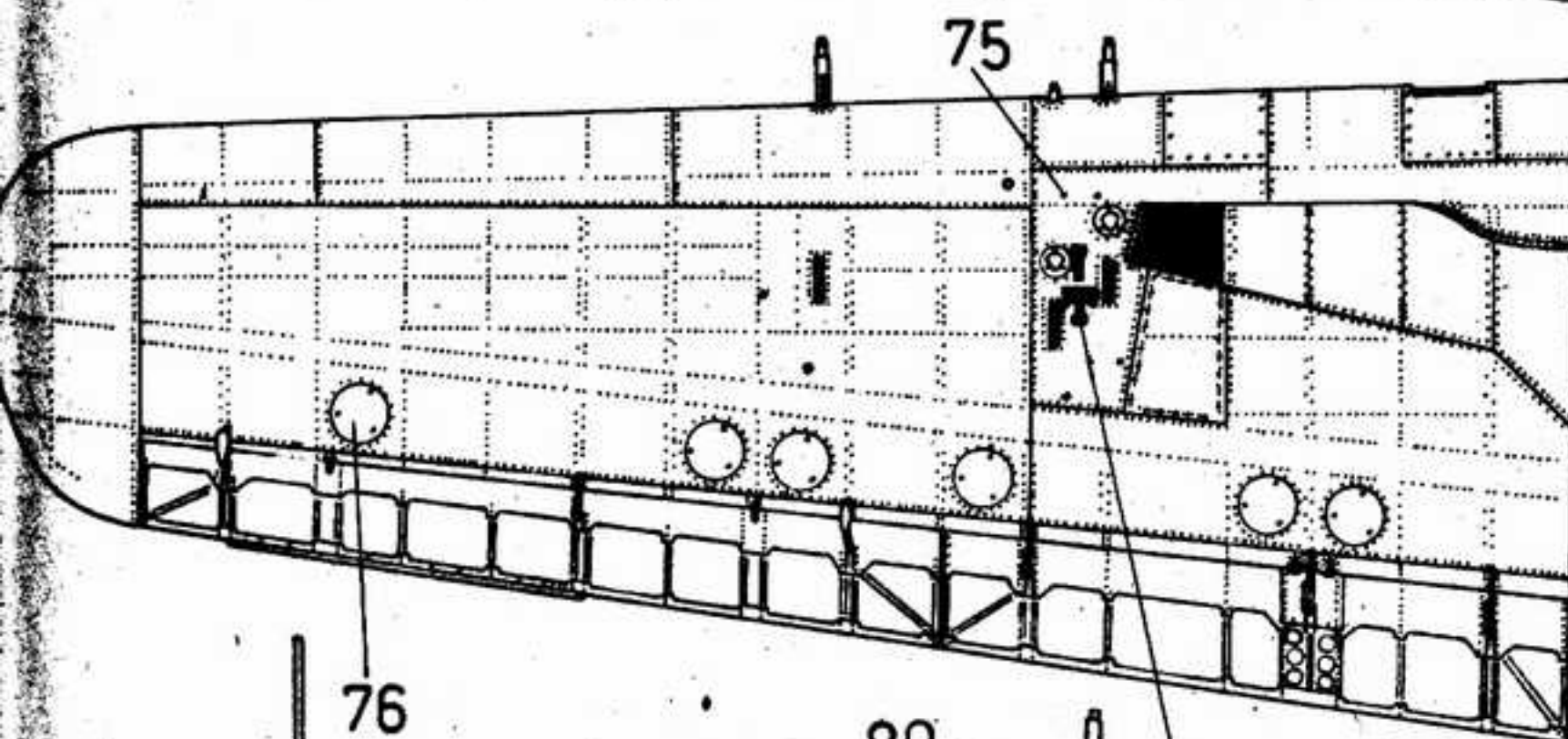
LA AVIOANELE
301-461

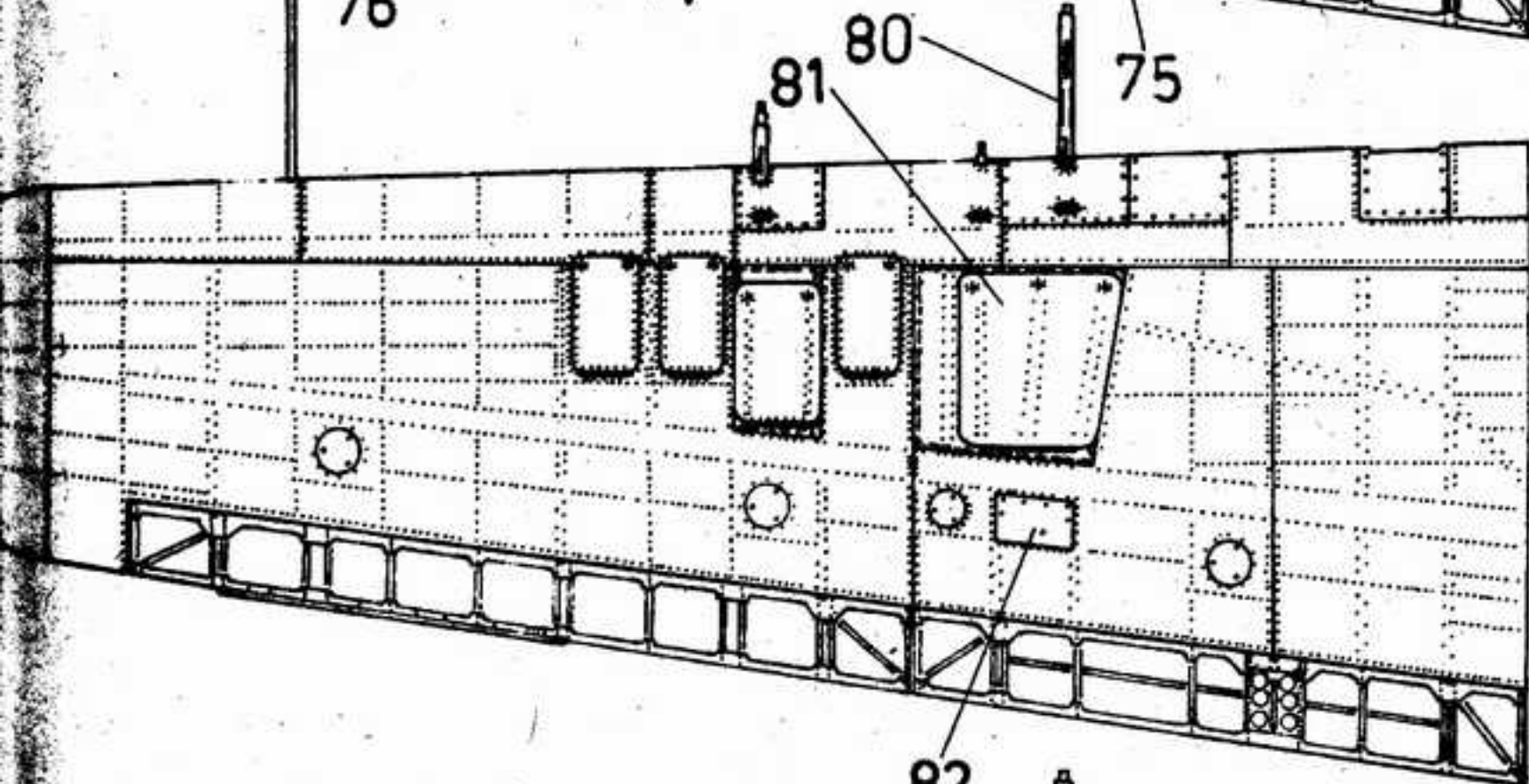
LA AVIOANELE
301-461

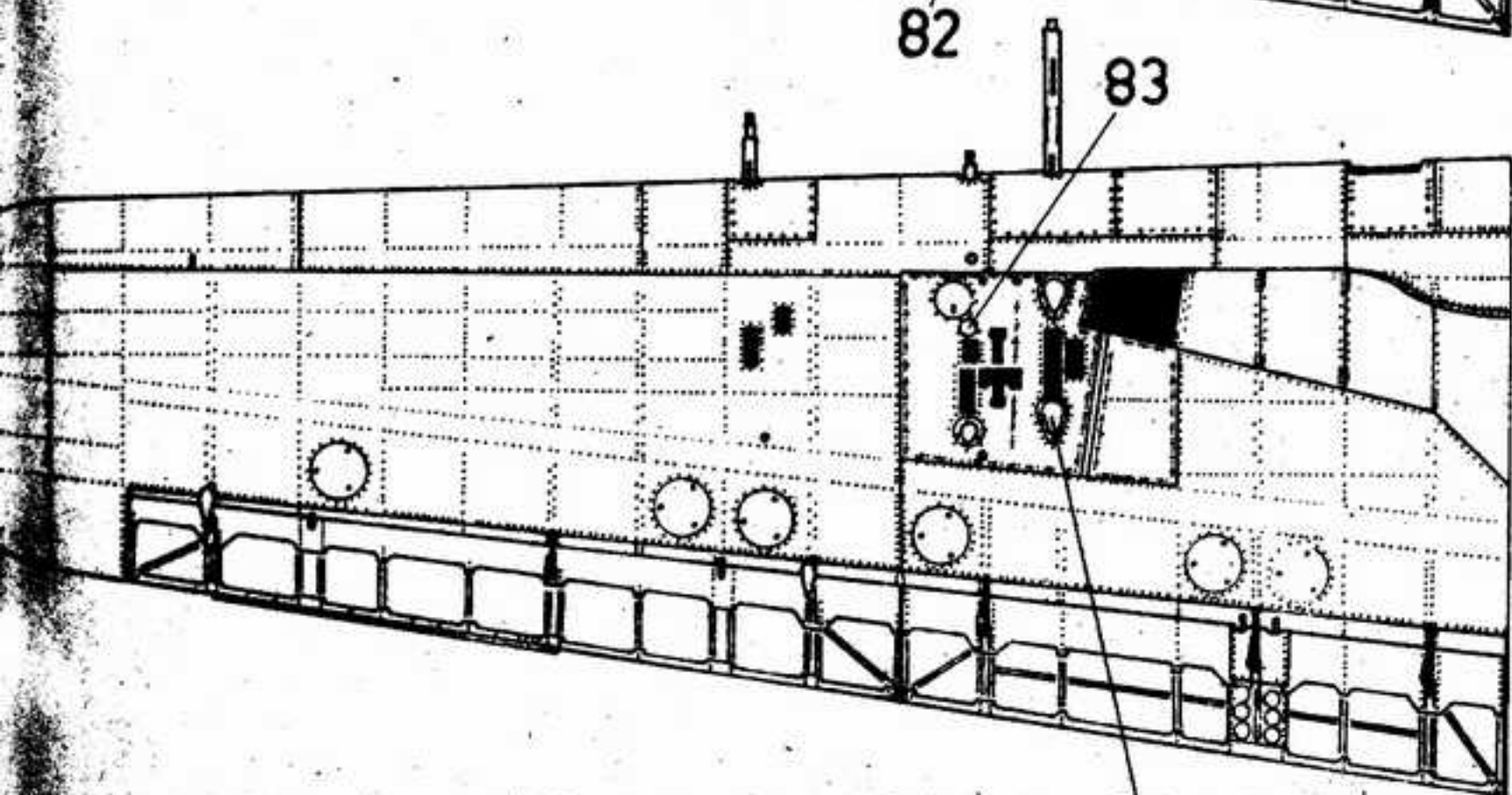
LA AVIOANELE
51-180 231-240

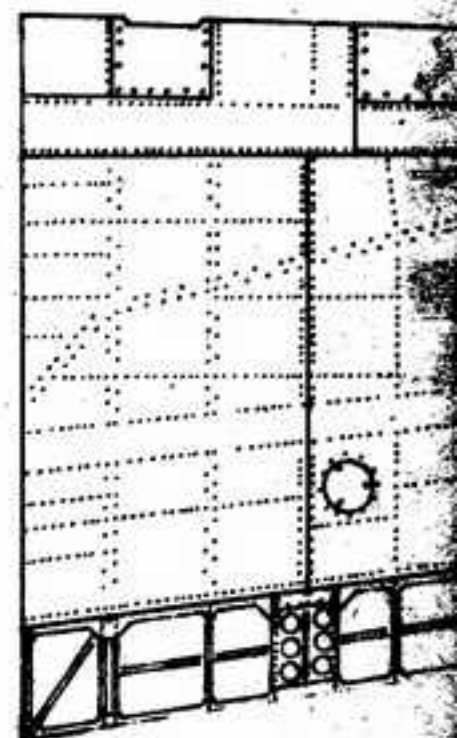
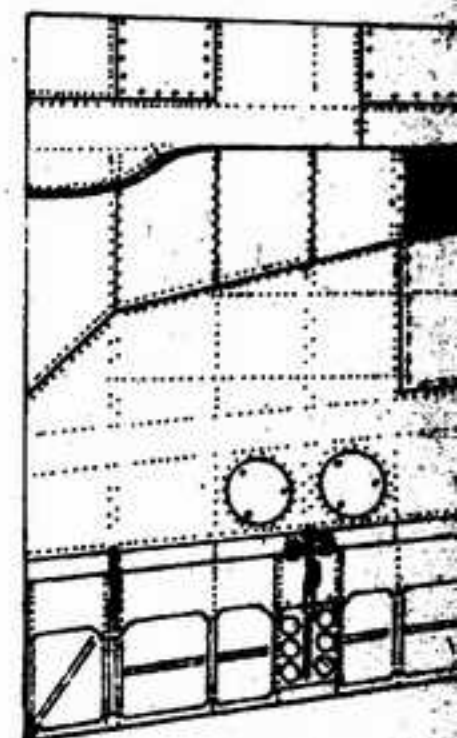
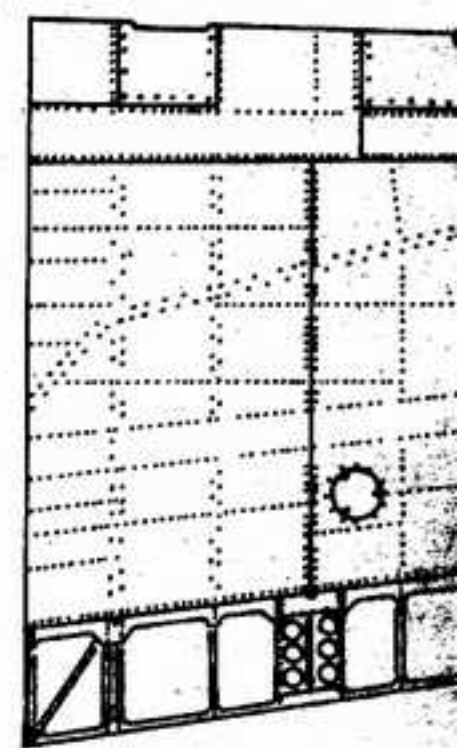
LA AVIOANELE
51-180 231-240

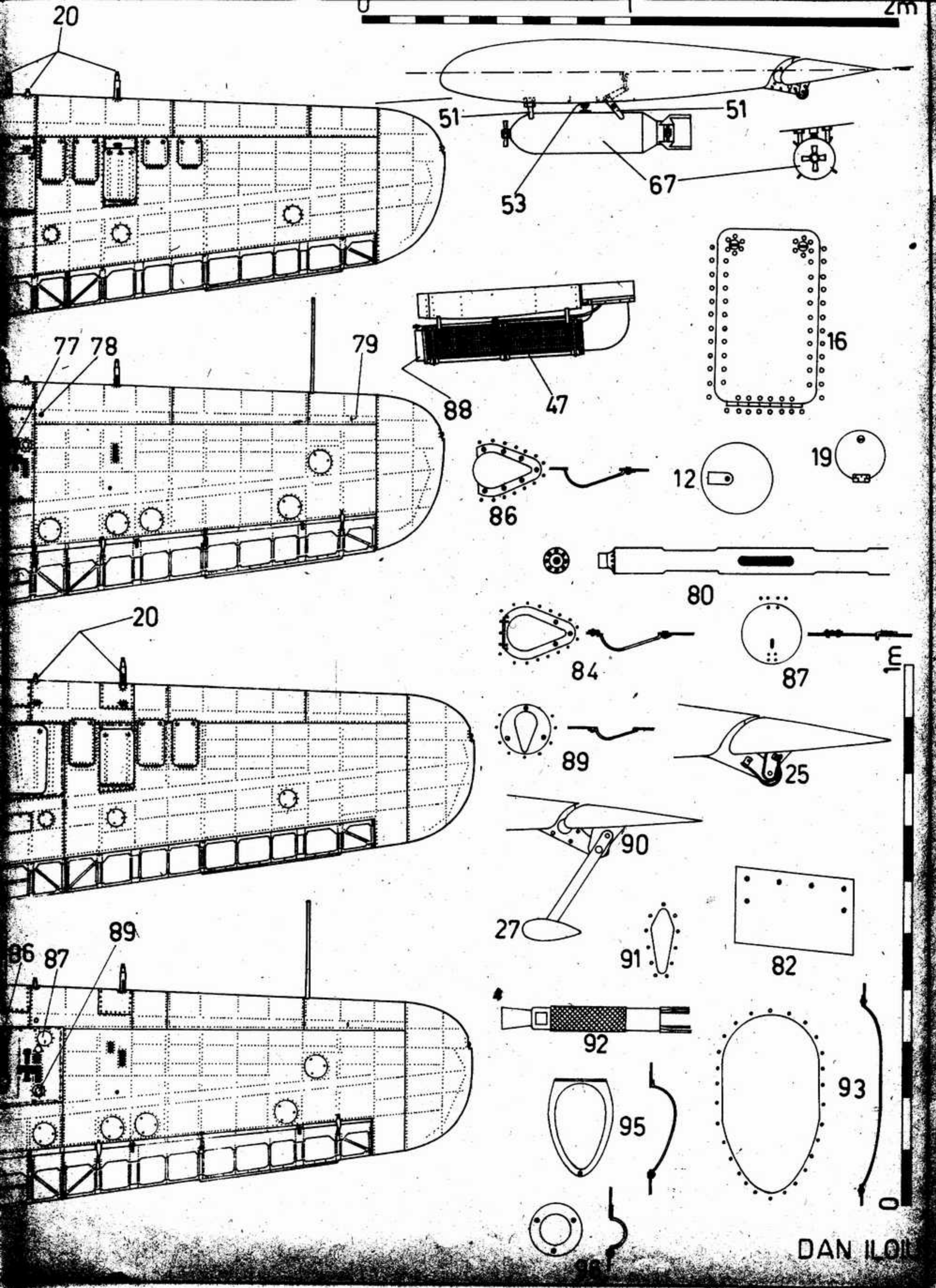

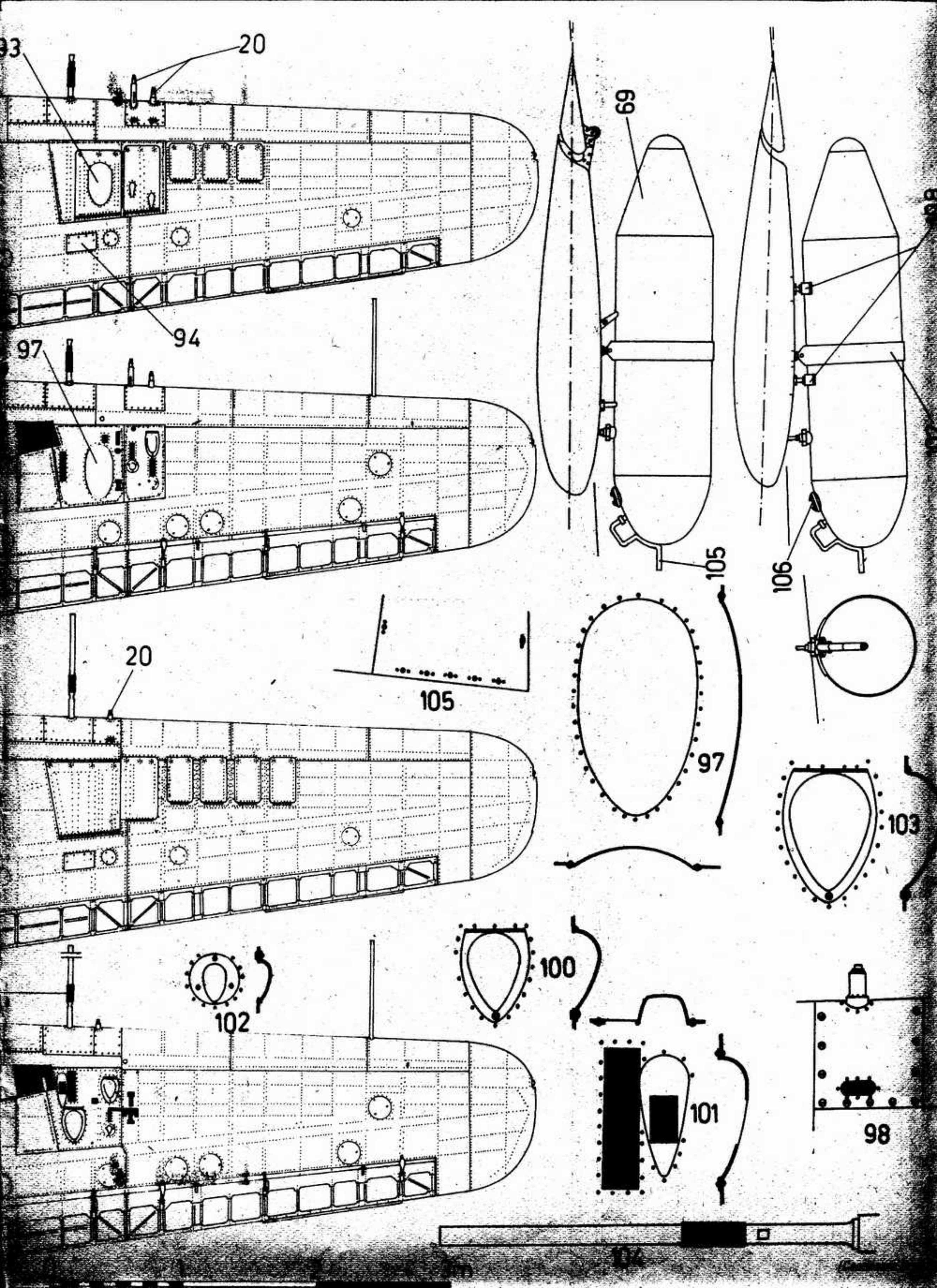
LA AVIOANELE
181-230 291-300

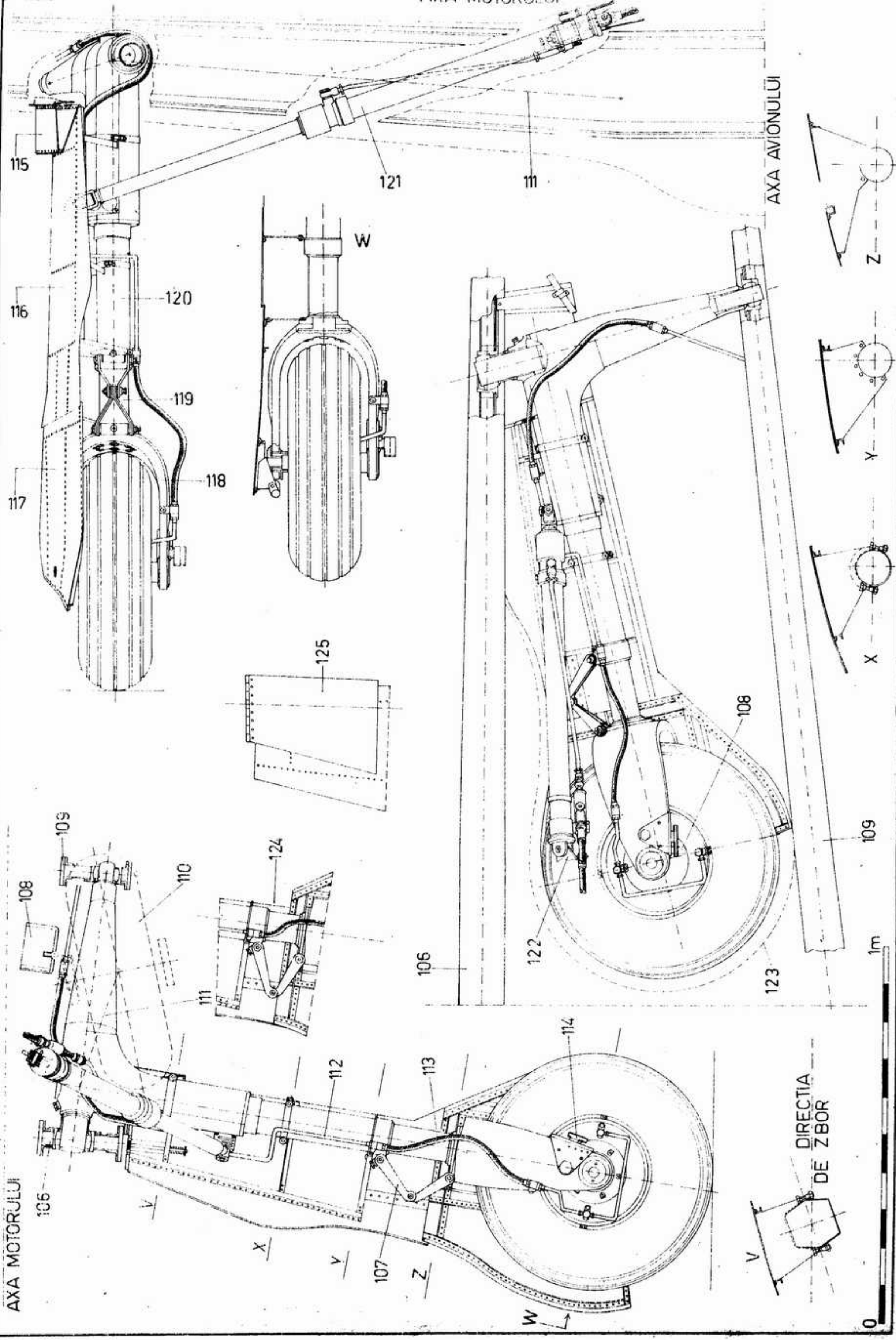
LA AVIOANELE
181-230 291-300

AXA MOTORULUI

AXA AVIONULUI

Interup
tor pt
radio

Interup
tor pt
lampi
de pozitie

Interup
tor pt
inhalator
si pilot

Interup
tor pt
de cabina
si motor

Interup
tor pt
de apar
cu 4 inde

Interup
tor pt
de apar
de apar
de apar

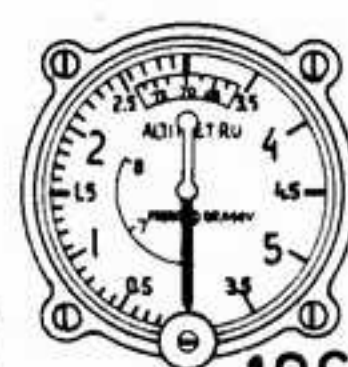
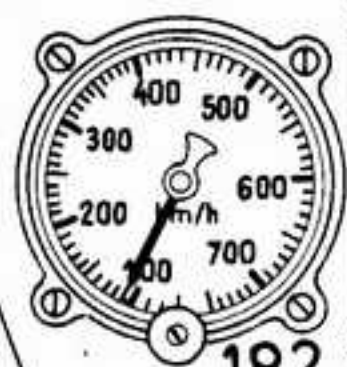
Interup
tor pt
de apar
de apar
de apar

Interup
tor pt
de apar
de apar
de apar

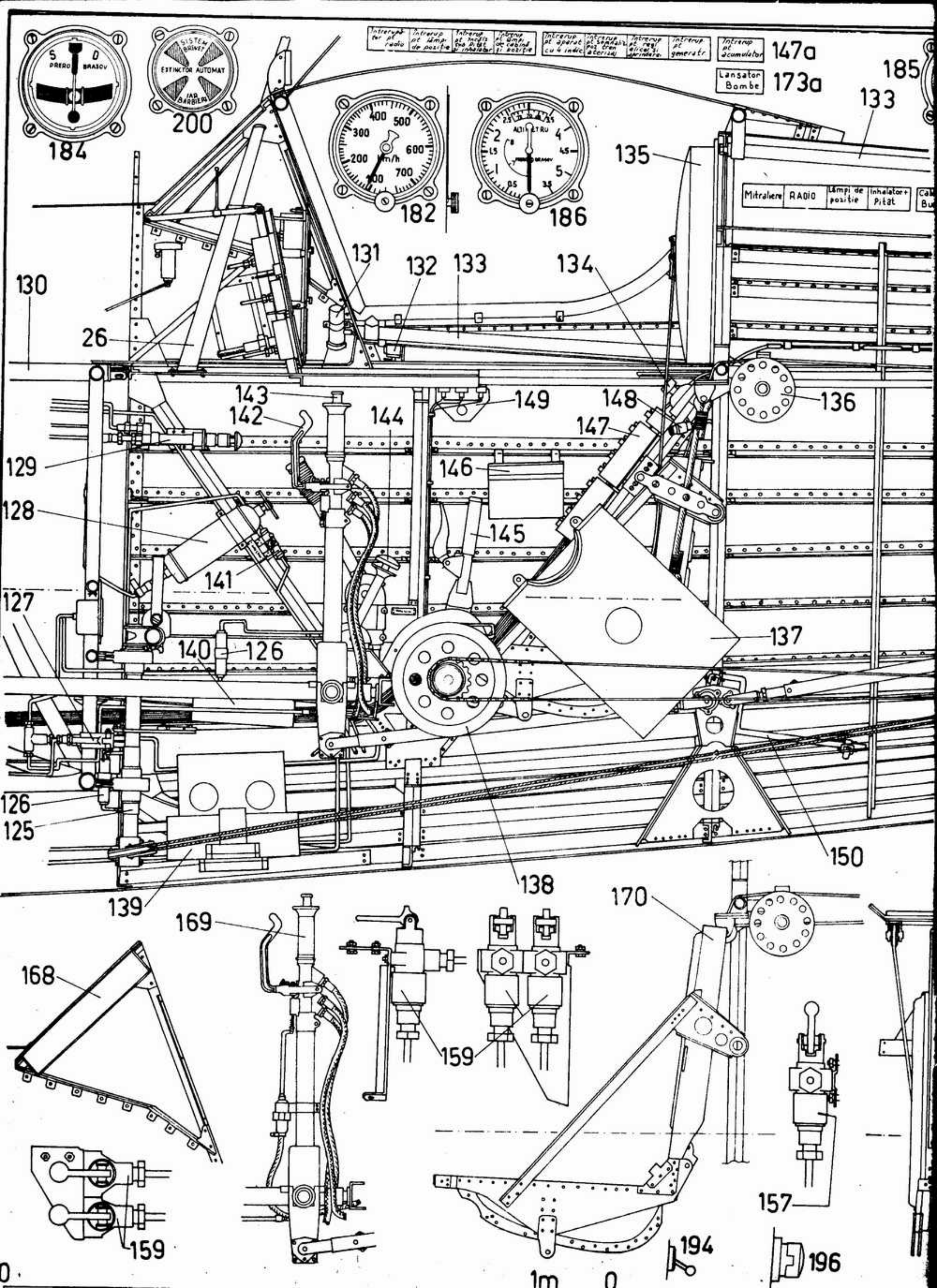
Interup
tor pt
de apar
de apar
de apar

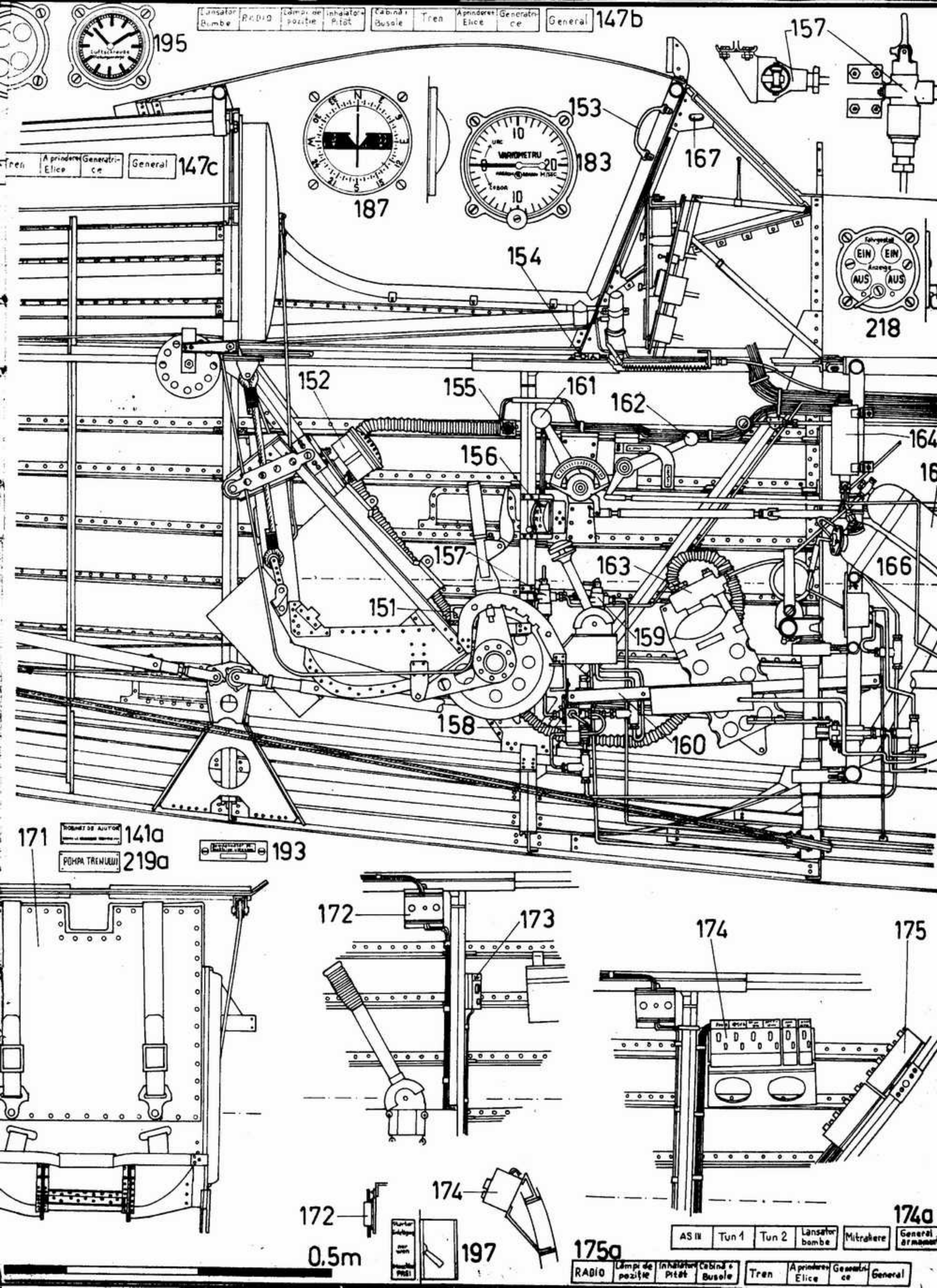
147a
173a
Lansator
Bombe

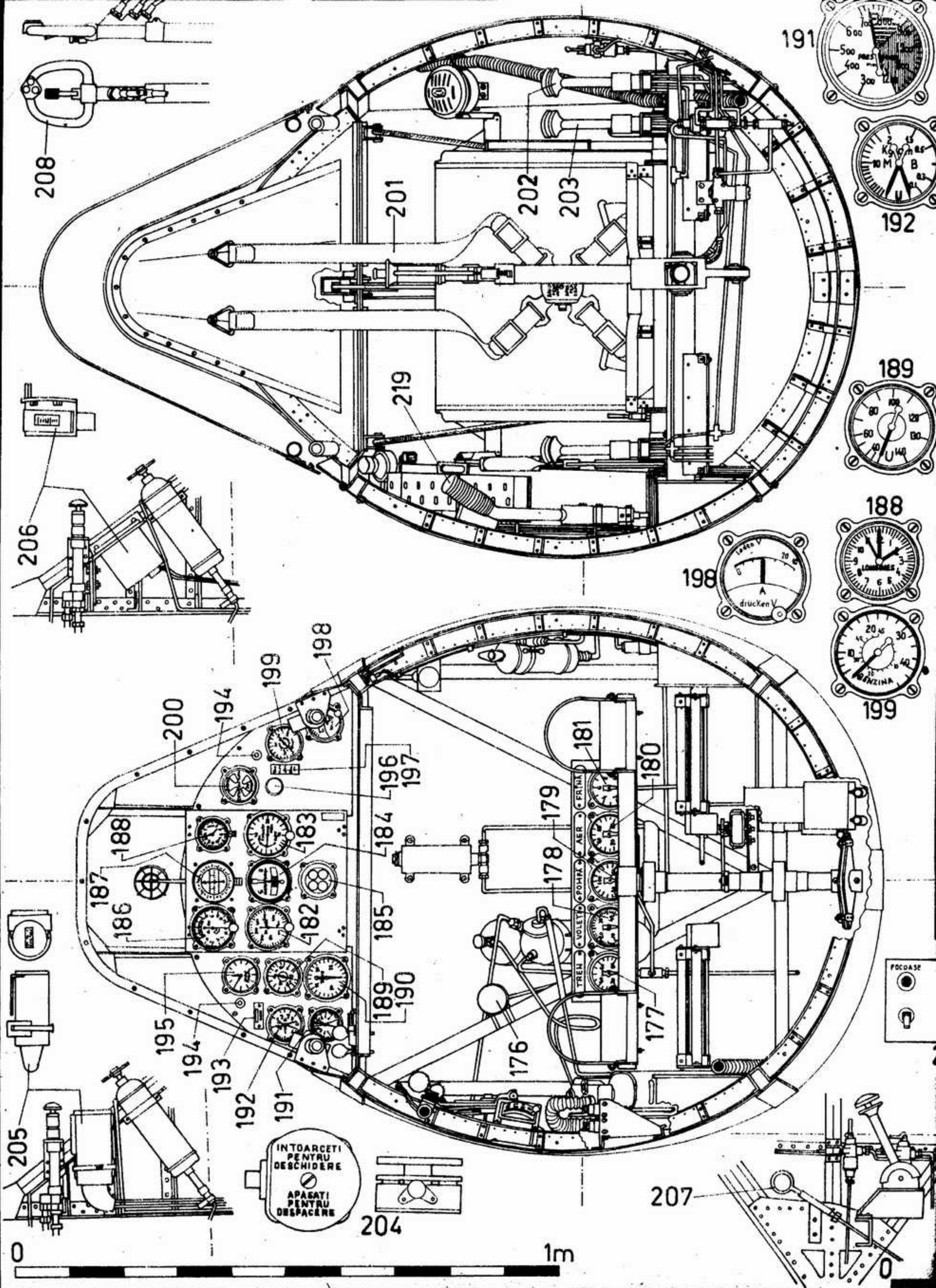
185
133

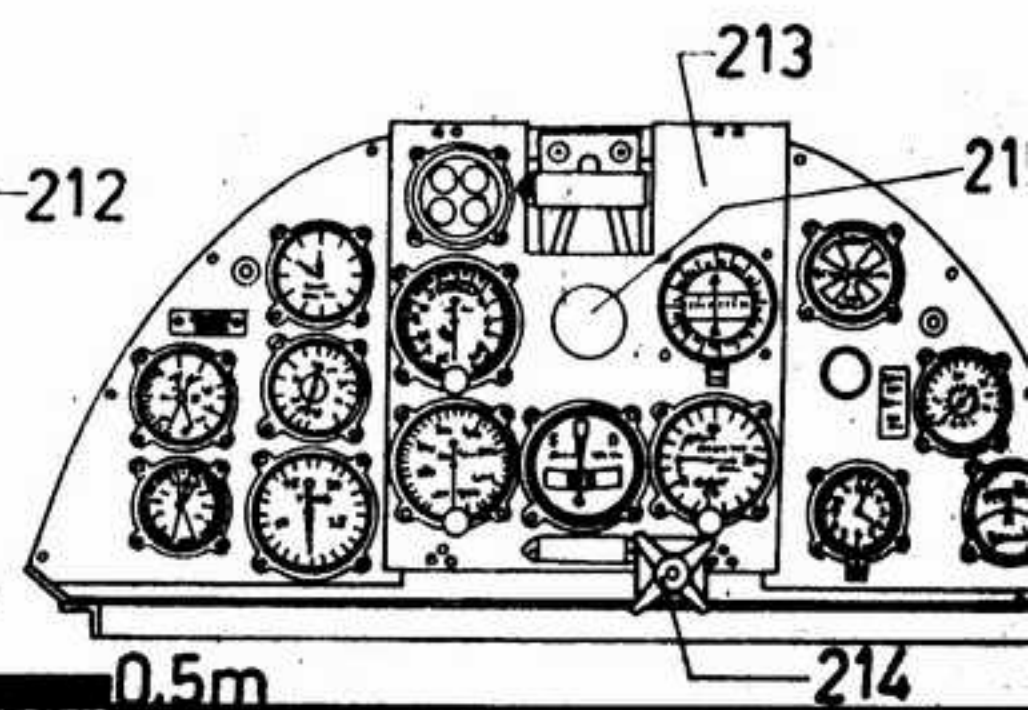
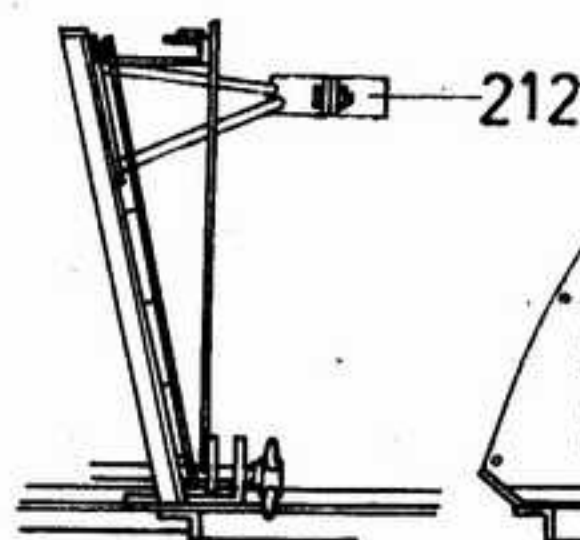
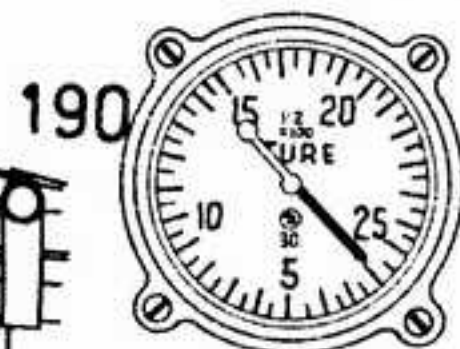
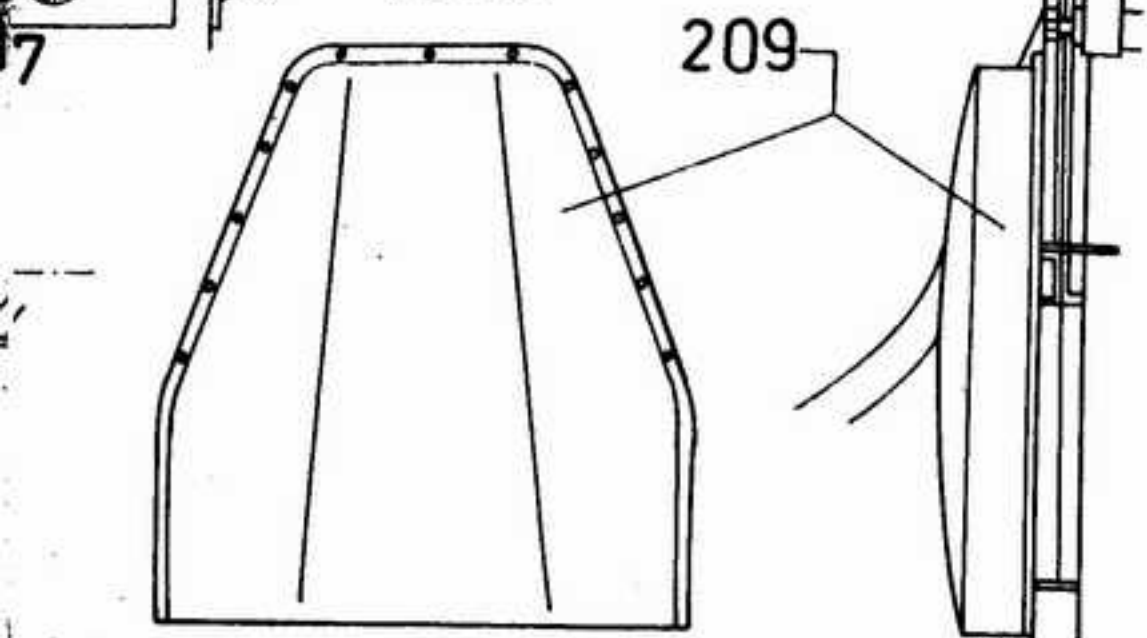
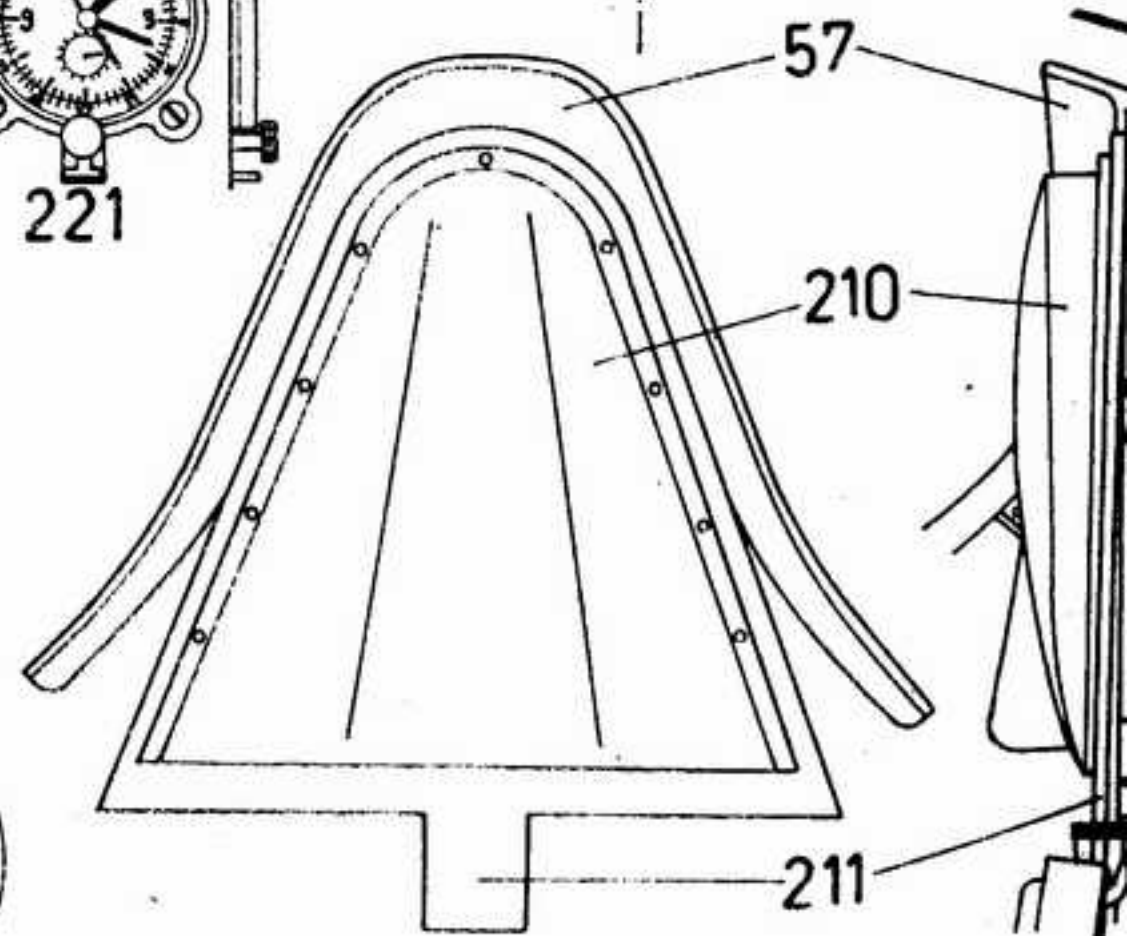
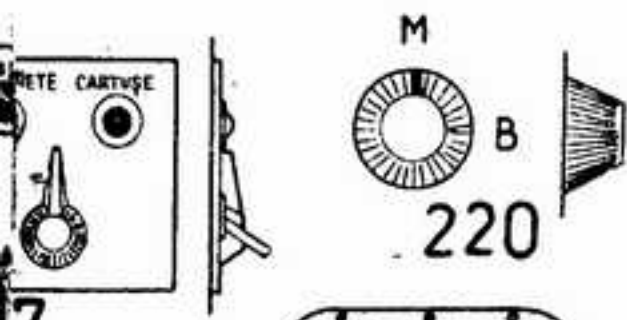
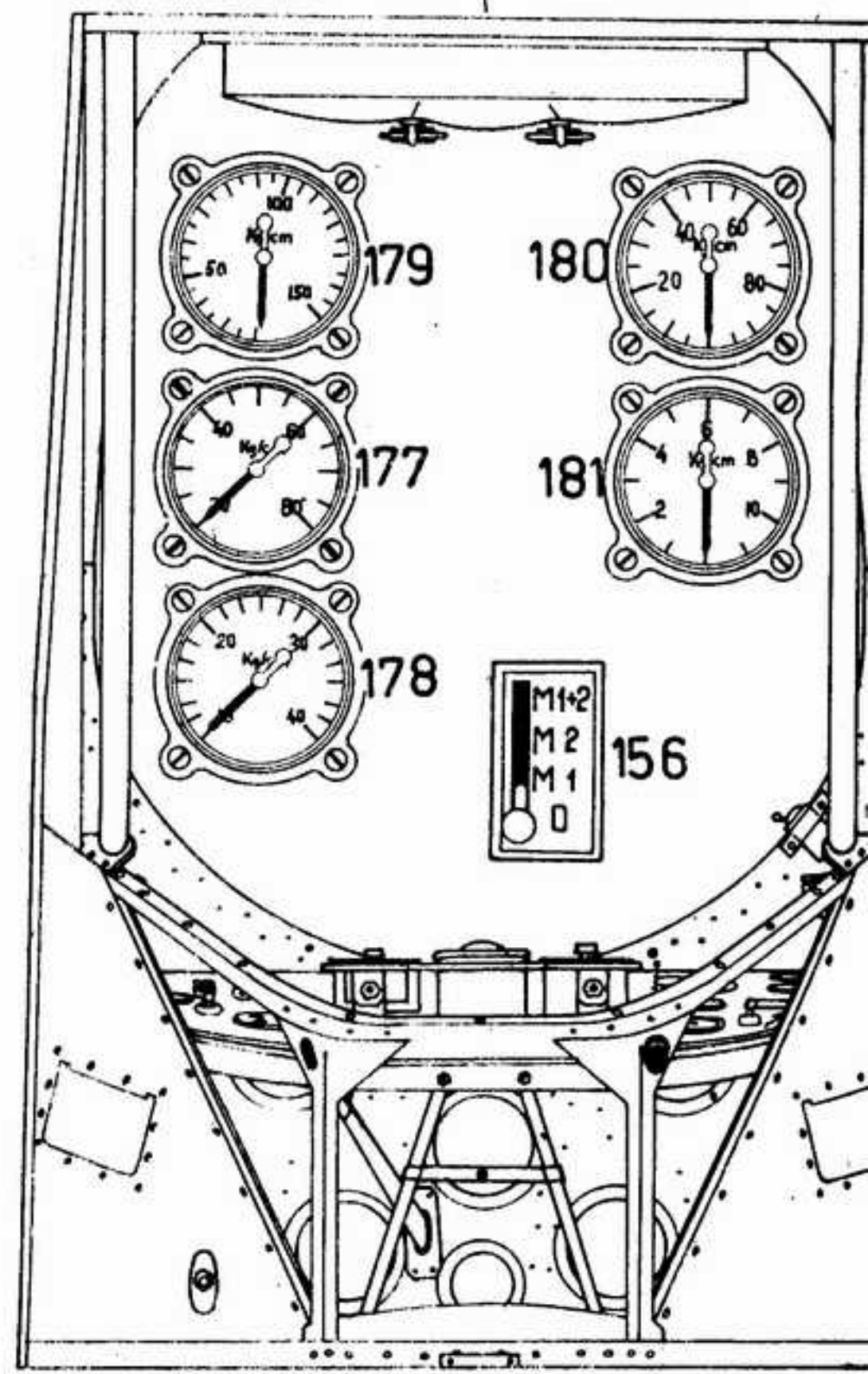
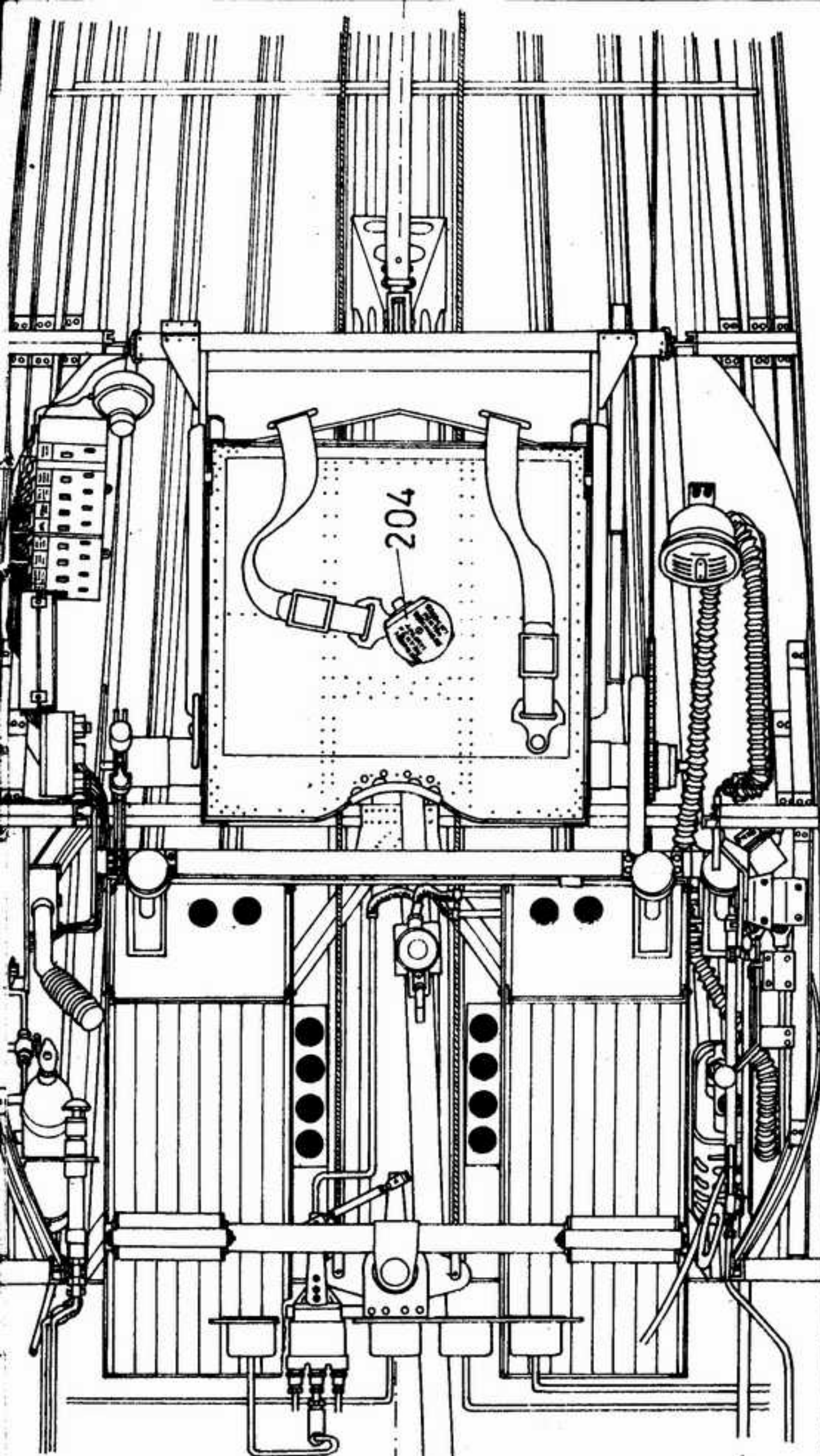

Mitratiere RADIO Lampi de pozitie Inhalator + Pilot Cal Bu

Etichete
 147a — La avioanele 1—90; 106—150;
 176—180
 147b — La avioanele 91—105; 151—175
 147c — La avioanele 181—300
 173c — La avioanele 181—300

232

230

233

229

231

228

225

224

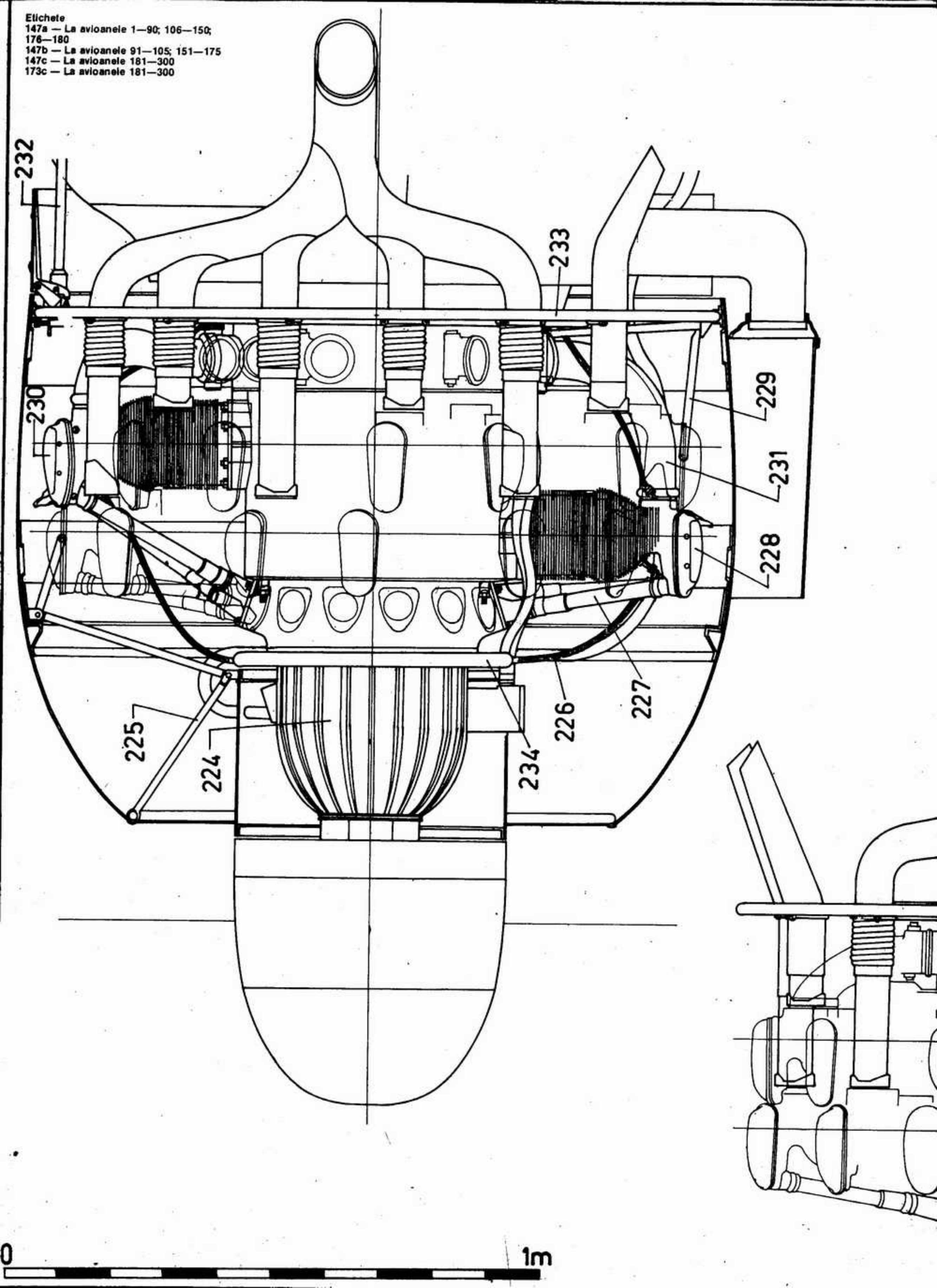
234

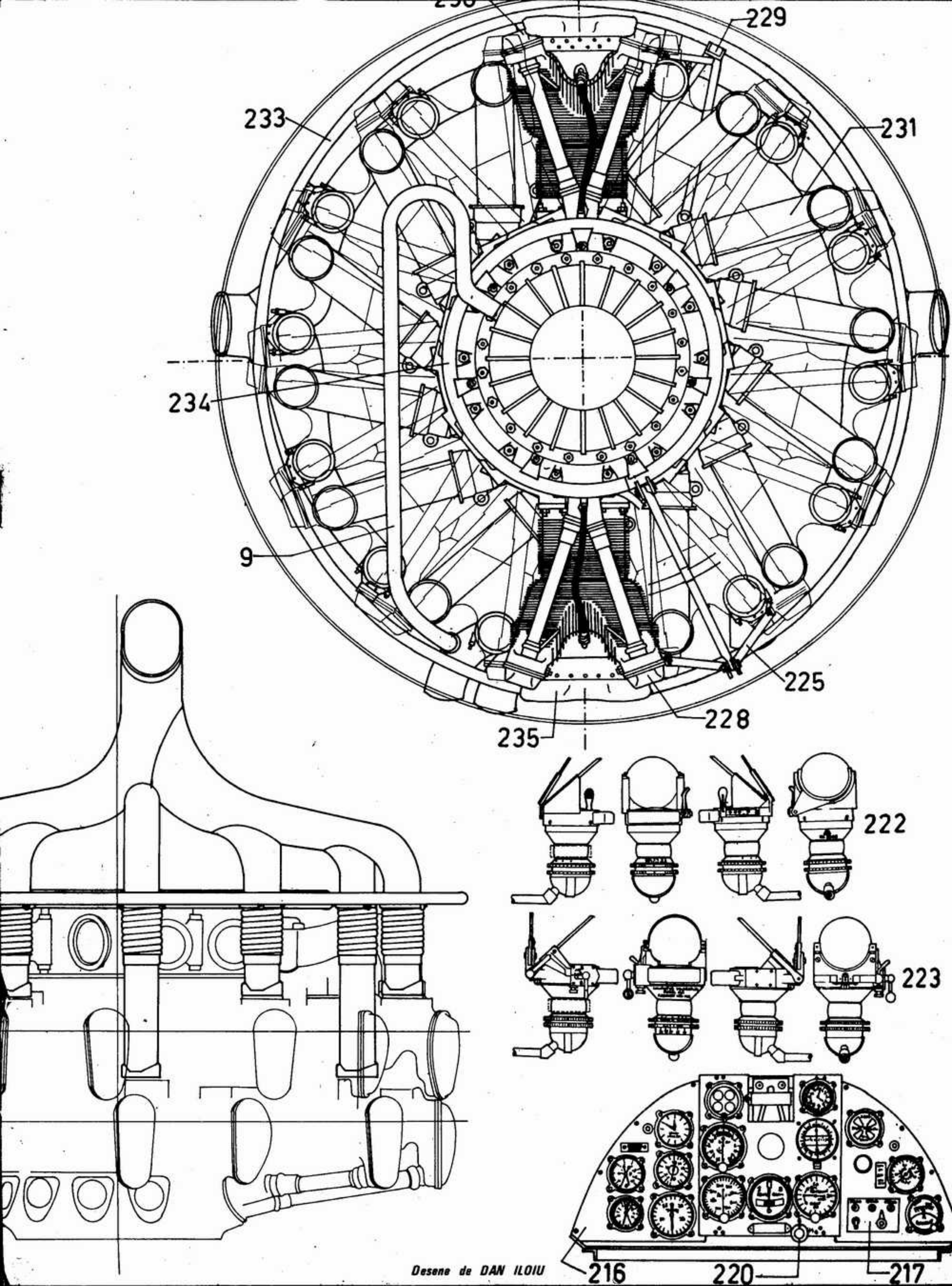
226

227

0

1m

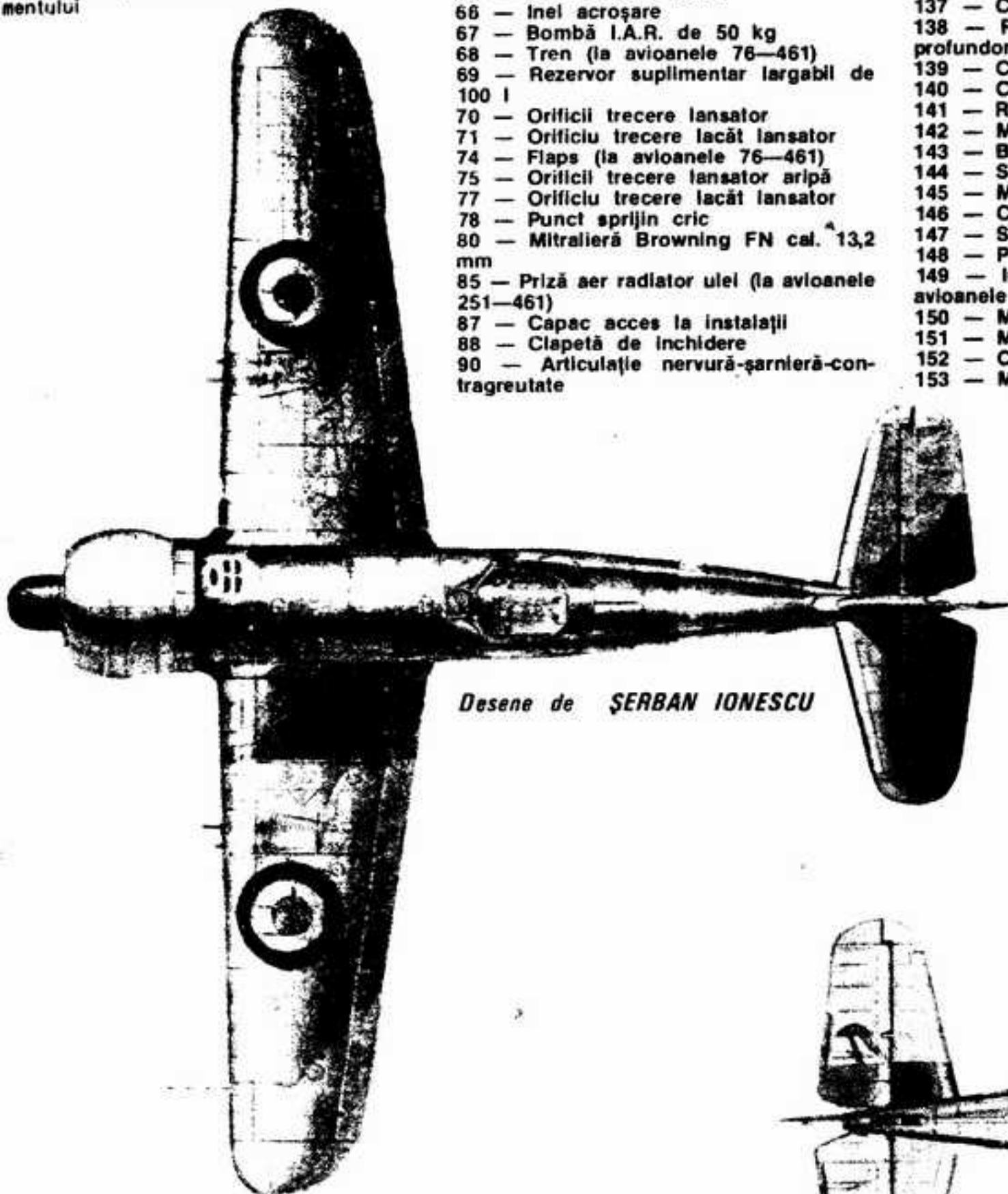
Desene de DAN ILOIU

- 1 — Elice V.D.M. 9-11131 A-0
- 2 — Zăvor capotă motor
- 3 — Manșă de aer
- 4, 34 — Teavă eșapament
- 5 — Colector eșapamente
- 6 — Fante aerisire motor
- 7 — Colimator grilă
- 8 — Placă timbru
- 9 — Teavă de aerisire reductor elice
- 10 — Centură laterală (la avioanele 1-95)
- 11 — Treaptă
- 12, 23, 76 — Capace de acces la comenzi
- 13 — Lumină de poziție albă
- 14 — Lumină de poziție roșie
- 15 — Tub Pitot
- 16, 72 — Capac acces la muniție
- 17 — Fantă de aerisire mitralieră
- 18 — Capac acces la instalația electrică
- 19 — Bușon umplere rezervor combustibil
- 20 — Mitralieră Browning FN cal. 7,92 mm
- 21, 73, 81, 82, 100 — Capace acces la mitraliere
- 22 — Lumină de poziție verde
- 24 — Greutate de compensare statică a eleronului
- 25 — Șarnieră
- 26 — Catarg antenă
- 27, 32 — Izolatoare
- 28 — Comandă compensator profund
- 29 — Contragreutate direcție
- 30 — Orificiu suspendare
- 31 — Con protecție izolator
- 33 — Clapetă de prindere cu mîna
- 35 — Priză de aer a carburatorului
- 36, 83, 84, 86, 89, 95, 96, 101 — Capace acces la dispozitivele de reglare a armamentului

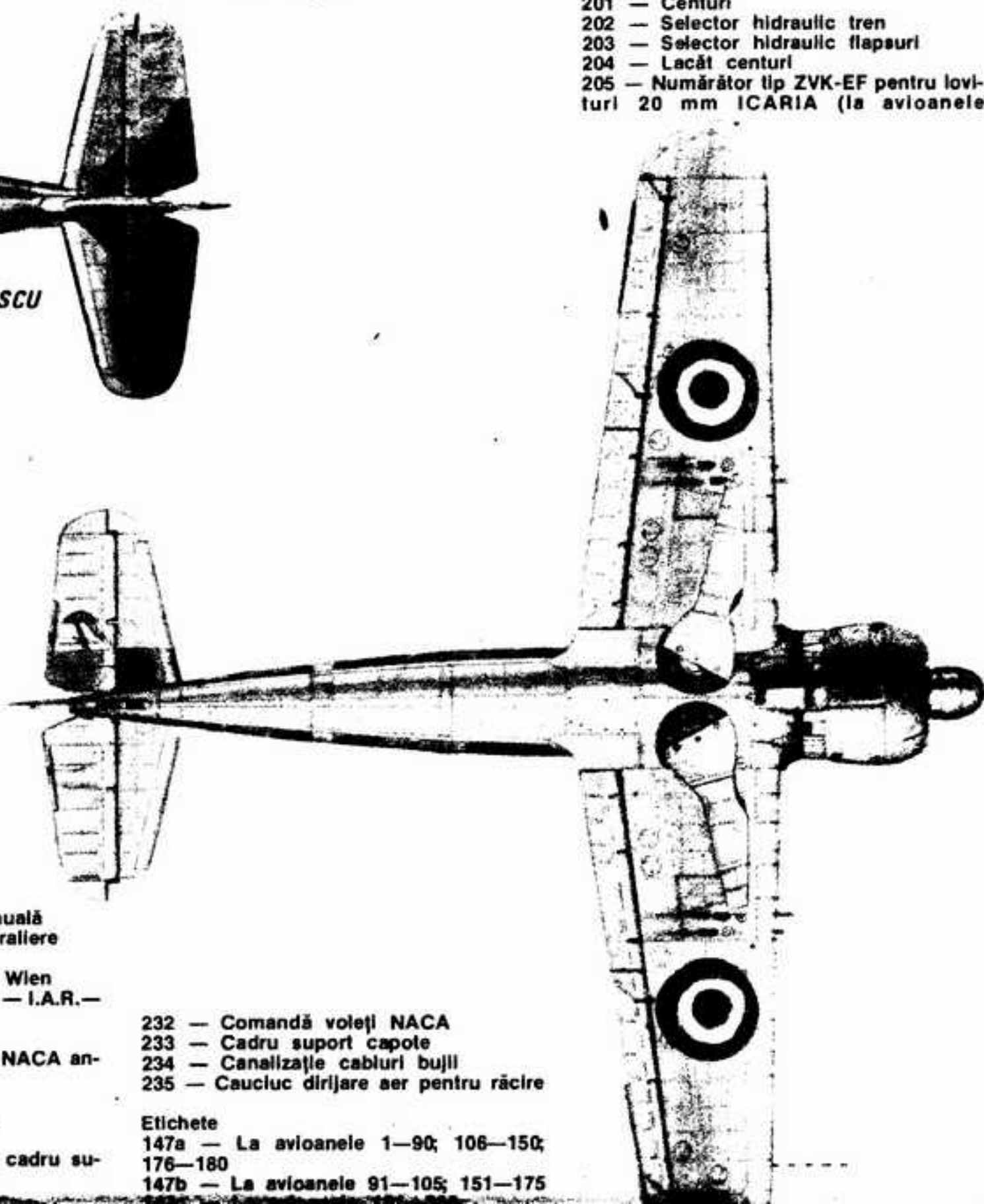
- 37 — Tijă de comandă a eleronului
- 38 — Miner de armare mitralieră
- 39 — Tijă comandă flaps
- 40 — Trapă evacuare tuburi trase
- 41 — Capac acces la tubul Pitot
- 42, 79 — Cîrlig de ridicare și ancorare
- 43 — Oglindă retrovizoare
- 44 — Priză de aer a radiatorului de ulei
- 45 — Suport motor
- 46 — Cablu antenă
- 47 — Filtu de aer (la avioanele 241-461)
- 48 — Voleți inel NACA
- 49 — Capotaj fuzelaj anterior (la avioanele 51-250)
- 50 — Furca lansatorului de bombe de 225 kg
- 51 — Picioarele de fixare a bombelor de 225 kg
- 52 — Bombă I.A.R. de 225 kg
- 53 — Lacătul lansatorului
- 54 — Capotajul burții aripii (la avioanele 76-461)
- 55 — Colimator reflex-vizor (la avioanele 51-461)
- 56 — Detaliu nituire (la avioanele 96-461)
- 57 — Garnitură de cauciuc de etanșare a carlingii (la avioanele 181-461)
- 58 — Capac acces la ventil pneumatic de deschidere a cupolei (la avioanele 241-280 și 301-461)
- 59 — Șarnieră direcție
- 60 — Montanți ampenaj (la avioanele 241-461)
- 61 — Capotaj fuzelaj anterior (la avioanele 251-461)
- 62 — Detaliu nituire (la avioanele 301-461)
- 63 — Furcă mecanism închidere cupolă
- 64 — Bombă americană de 225 kg
- 65 — Elice armare focos
- 66 — Inel acroșare
- 67 — Bombă I.A.R. de 50 kg
- 68 — Tren (la avioanele 76-461)
- 69 — Rezervor suplimentar largabil de 100 l
- 70 — Orificii trecere lansator
- 71 — Orificiu trecere lacăt lansator
- 74 — Flaps (la avioanele 76-461)
- 75 — Orificii trecere lansator aripă
- 77 — Orificiu trecere lacăt lansator
- 78 — Punct sprîjin cric
- 80 — Mitralieră Browning FN cal. 13,2 mm
- 85 — Priză aer radiator ulei (la avioanele 251-461)
- 87 — Capac acces la instalații
- 88 — Clapetă de închidere
- 90 — Articulație nervură-șarnieră-contragreutate

- 91 — Carenaj mitralieră
- 92 — Tun ICARIA calibrul 20 mm
- 93, 97 — Carenaje încărcător tun ICARIA
- 94, 103 — Capace acces la tun
- 98 — Detaliu prindere la bord atac
- 99 — Capac acces la armament
- 102 — Carenaj trapă ejectare zale
- 104 — Tun MAUSER MG151/20 calibrul 20 mm
- 105 — Detaliu capace acces la axul jambel
- 106 — Lonjeron anterior
- 107 — Compas tren
- 108 — Lacăt tren
- 109 — Lonjeron posterior
- 110 — Poziția roții escamotată
- 111 — Poziția axului jambel escamotată
- 112 — Conductă aer comprimat frîne
- 113 — Tub flexibil
- 114 — Zăvor tren
- 115 — Volei tren
- 116 — Carenaj superior tren
- 117 — Carenaj inferior tren
- 118 — Furca roții
- 119 — Amortizor oleopneumatic
- 120 — Jambă
- 121 — Verin hidrolic escamotare
- 122 — Ureche prindere verin
- 123 — Modificare tren (la avioanele 76-461)
- 125 — Palonier
- 126 — Filtu ulei
- 127 — Distribuitor pneumatic frîne
- 128 — Extinctor comandat
- 129 — Pompă injecție manuală
- 130 — Cadru fuzelaj anterior
- 131 — Lampă iluminare bord
- 132 — Mecanism închidere cupolă
- 133 — Glisieră cupolă
- 134 — Contact general
- 135 — Pernă cap (la avioanele 1-130)
- 136 — Scripete pentru mișcarea centurii
- 137 — Cutie porthartă
- 138 — Roată comandă compensatoare profund
- 139 — Convertizor radio
- 140 — Cutie pentru 4 rachete
- 141 — Robinet de siguranță tren
- 142 — Manetă tir mitraliere
- 143 — Buton comandă frîne
- 144 — Selector hidrolic voleți NACA
- 145 — Manetă reglare scaun
- 146 — Cutia măștii inhalatorului
- 147 — Siguranțe electrice automate
- 148 — Priza căștii radio
- 149 — Instalație încălzire inhalator (la avioanele 1-100)
- 150 — Manivela demarorului
- 151 — Miner comandă centuri
- 152 — Claxon
- 153 — Miner cupolă

- 154 — Comanda pasului elicei
- 155 — Priza măștii de oxigen
- 156 — Comanda magnetourilor
- 157 — Selector pneumatic tren
- 158 — Detentor
- 159 — Selectoare pneumatice mitraliere
- 160 — Rama podelei
- 161 — Maneta de gaze
- 162 — Comanda grupului de filtre DBU
- 163 — Inhalator de oxigen Dräger HI a 732
- 164 — Rezervor de alimentație cu aer comprimat
- 165 — Butelle oxigen
- 166 — Butelle aer comprimat
- 167 — Priză aer aerisire carlingă
- 168 — Parbriz blindat (la avioanele 301-461)
- 169 — Manșă (la avioanele 91-105; 151-175; 231-240)
- 170 — Scaun (la avioanele 51-461)
- 171 — Blindaj scaun
- 172 — Cutie distribuție lansatoare (la avioanele 94-105; 151-175; 181-461)
- 173 — Siguranță automată lansatoare (la avioanele 181-300)
- 174 — Siguranțe automate armament (la avioanele 301-461)
- 175 — Siguranțe automate (la avioanele 301-461)
- 176 — Comanda mecanică a lacătului trenului
- 177 — Manometru instalație escamotare tren
- 178 — Manometru instalație hidrolică flapsuri
- 179 — Manometru pompă hidrolică
- 180 — Manometru aer comprimat
- 181 — Manometru instalație frinare
- 182 — Vitezometru
- 183 — Variometru
- 184 — Indicator viraj-glisadă
- 185 — Semnalizator poziție tren tip I.A.R.
- 186 — Altimetru
- 187 — Busolă
- 188 — Ceas Longines
- 189 — Termometru intrare-ieșire ulei
- 190 — Turometru
- 191 — Indicator presiune admisiune (blo-ost)
- 192 — Manometru dublu ulei-benzină
- 193 — Semnalizator optic încălzire vite-zometru
- 194 — Întrerupător Siemens
- 195 — Indicator pas elice
- 196 — Alarmă de foc
- 197 — Buton demaror
- 198 — Voltampermetru
- 199 — Litrometru
- 200 — Indicator extinctor automat
- 201 — Centuri
- 202 — Selector hidrolic tren
- 203 — Selector hidrolic flapsuri
- 204 — Lacăt centuri
- 205 — Numărător tip ZVK-EF pentru lovituri 20 mm ICARIA (la avioanele

Desene de ȘERBAN IONESCU

- 241-290)
- 206 — Numărător tip SZK K-2 pentru lovituri 20 mm MAUSER (la avioanele 301-461)
- 207 — Comandă filtru de aer (la avioanele 241-300)
- 208 — Manșă (la avioanele 181-230; 241-461)
- 209 — Pernă cap (la avioanele 131-250)
- 210 — Pernă cap (la avioanele 251-461)
- 211 — Blindaj
- 212 — Suport reflex-vizor
- 213 — Bord (la avioanele 51-90; 106-150; 176-230; 241-290)
- 214 — Robinet comandă radiator ulei (la avioanele 251-461)
- 215 — Locaș trecere cabluri colimator
- 216 — Bord (la avioanele 91-105; 151-175; 231-240; 291-461)
- 217 — Tabel control lansatoare

- 219 — Pompă hidrolică manuală
- 220 — Comutator bombe mitraliere
- 221 — Ceas Junhans
- 222 — Colimator „Goerz” — Wien
- 223 — Colimator „Teloreflex” — I.A.R. — I.O.R.
- 224 — Carter reductor
- 225 — Dispozitiv prindere inel NACA anterior (7 buc.)
- 226 — Cablu bujii
- 227 — Tijă acționare supape
- 228 — Cilindru pe rindul 1
- 229 — Dispozitiv de prindere cadru suport capote (7 buc.)

- 232 — Comandă voleți NACA
 - 233 — Cadru suport capote
 - 234 — Canalizație cabluri bujii
 - 235 — Cauciuc dirijare aer pentru răcire
- Etichete
147a — La avioanele 1-90; 106-150; 176-180
147b — La avioanele 91-105; 151-175